



РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
К-По2-18/11
Дана 19.09.2012. године
Београд
Устаничка 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Снежане Николић Гаротић, председника већа и судија Винке Бераха Никићевић и Растка Поповића, чланова већа, са записничарем Наташом Арсић, у кривичном поступку против оптуженог Фазли Ајдари и др. због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗСРЈ у саизвршилаштву у вези са чл. 22 КЗСРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ бр. 16/08 од 11.08.2009.године, која је прецизирана последњи пут 05.09.2012., након одржаног главног, јавног и дела претреса са кога је јавност била искључена, коме су присуствовали заменик Тужиоца за ратне злочине Миољуб Виторовић, оптужени Мемиши Агуш, са браниоцем адвокатом Бојаном Ресавцем, оптужени Фатон Хајдари, Самет Хајдари и Ферат Хајдари, са браниоцем адвокатом Здравком Крстићем, оптужени Селимон Садику са браниоцима, адвокатом Здравком Крстићем и адвокатима Илијом Радуловићем и Маријом Халас-Радуловић, оптужени Шемси Нухију са браниоцима, адв. Илијом Радуловићем и Маријом Халас-Радуловић и у присуству бранилаца оптужених којима се судило у одсуству и то оптуженог Фазли Ајдари, адв.Марко Миловић, оптуженог Реџепа Алији адв.Небојша Стојиљковић, оптуженог Шаћир Шаћира адв.Бојан Ресавац, оптуженог Шефкет Муслију адв.Дејан Недић, оптуженог Садик Алији адв.Анте Бошковић, оптуженог Идриз Алији адв.Владан Петровић, оптуженог Рамадан Халими адв.Милорад Константиновић, оптуженог Камбер Сахити адв.Здравко Крстић, оптуженог Бурим Фазлију, Хасани Ахмета и Хасани Назифа, адв.Илија Радуловић и Марија Халас-Радуловић, донео је већином гласова, дана 12.09.2012.године, а јавно објавио дана 19.09.2012.године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Миољуба Виторовића, оптуженог Самета Хајдарија и Фатона Хајдарија са браниоцем Здравком Крстићем, оптуженог Агуша Мемиши са браниоцем Бојаном Ресавцем, оптуженог Шемси Нухију са браниоци Илијом Радуловић и Маријом Халас-Радуловић, као и бранилаца адвоката Небојше Стојиљковић, Дејан Недић,

Владан Петровић, Марко Миловић и Милорад Константиновић, а коме нису присуствовали ни оптужени Селимон Садики и Ферат Хајдари, следећу

П Р Е С У Д У

Оптужени:

ФАЗЛИ АЈДАРИ, зв. «Фаза»,

РЕЦЕП АЛИЈИ, зв. «Реца»,

ШАЋИР ШАЋИРИ, зв. «Шаћа»,

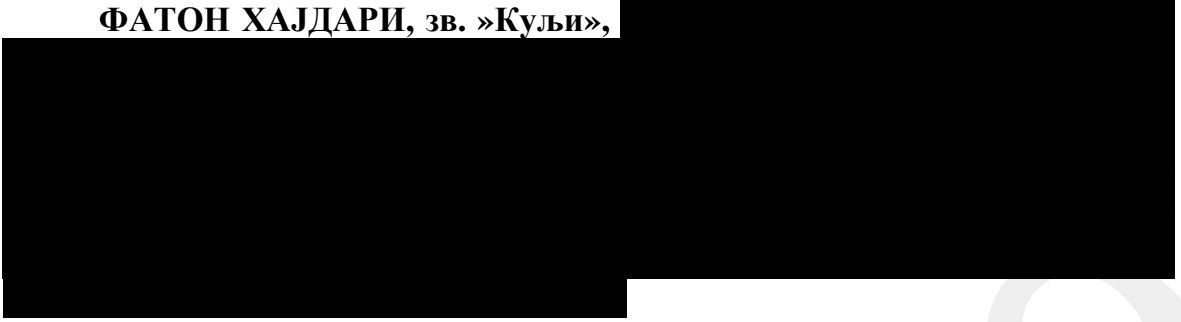
ШЕФКЕТ МУСЛИЈУ, зв. «Аџија»,

САДИК АЛИЈИ,

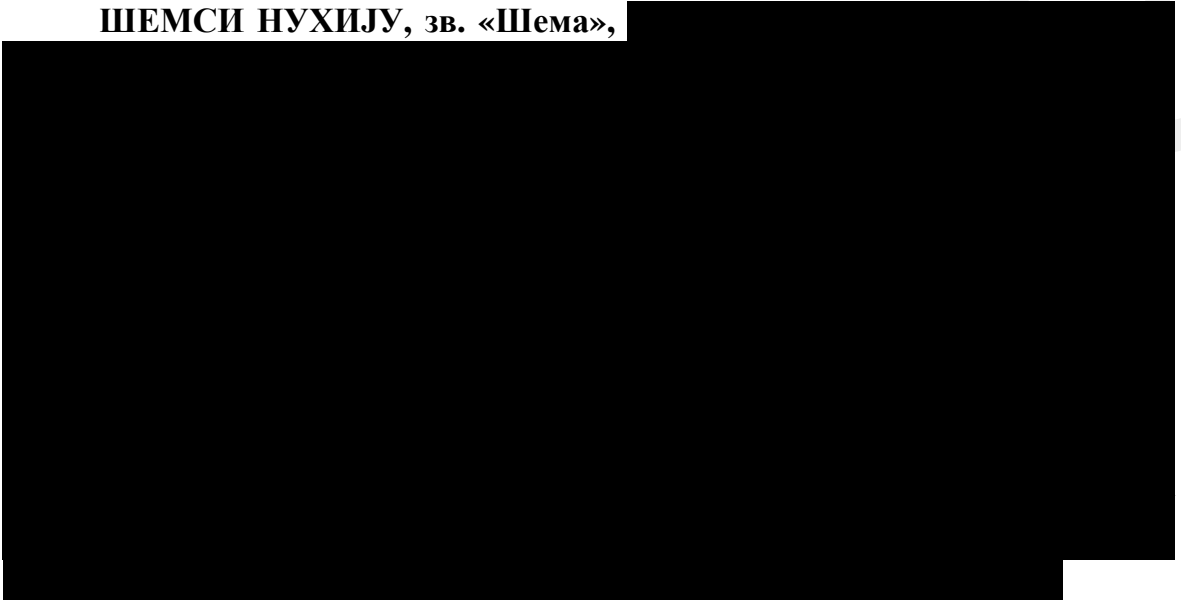
ИДРИЗ АЛИЈИ, зв. "Рамуш"

АГУШ МЕМИШИ, зв. »Џабири»,

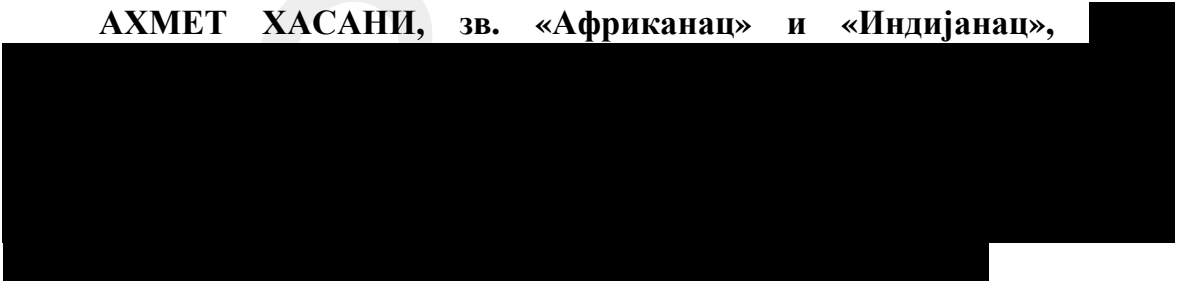
ФАТОН ХАЈДАРИ, зв. »Куљи»,



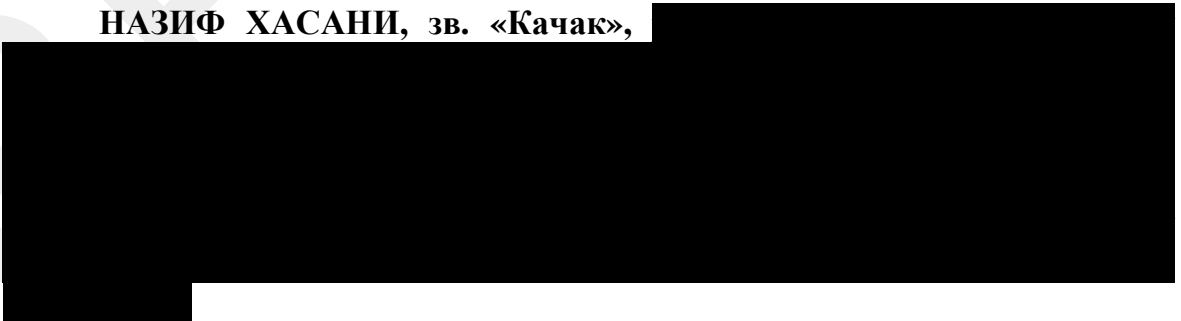
ШЕМСИ НУХИЈУ, зв. «Шема»,



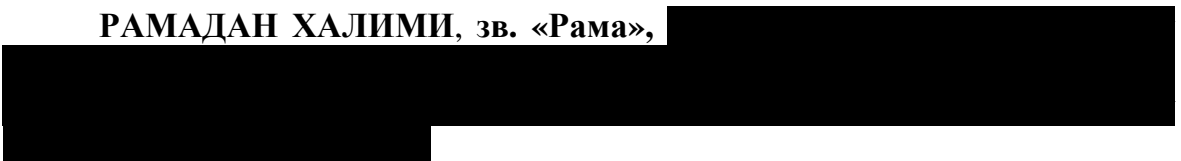
АХМЕТ ХАСАНИ, зв. «Африканац» и «Индијанац»,



НАЗИФ ХАСАНИ, зв. «Качак»,



РАМАДАН ХАЛИМИ, зв. «Рама»,



САМЕТ ХАЈДАРИ,

ФЕРАТ ХАЈДАРИ,

КАМБЕР САХИТИ,

СЕЛИМОН САДИКИ, зв. «Мсус» и «Суља»,

БУРИМ ФАЗЛИУ, зв. «Фура»,

I

Оптужени:

ШЕФКЕТ МУСЛИЈИ, САДИК АЛИЈИ, АГУШ МЕМИШИ, ФАТОН ХАЈДАРИ, АХМЕТ ХАСАНИ, НАЗИФ ХАСАНИ, САМЕТ ХАЈДАРИ, ФЕРАТ ХАЈДАРИ, КАМБЕР САХИТИ, СЕЛИМОН САДИКИ, БУРИМ ФАЗЛИУ

КРИВИ СУ**Што су:**

Као припадници оружане војне формације Ослободилачка Војска Косова и лица која су се добровољно придружила тој оружаном формацији, -за време оружаног сукоба немеђународног (унутрашњег) карактера између оружаних снага СРЈ са једне стране, и ОВК са друге стране, који је на територији Косова и Метохије почео 24.03.1999. године, па након што је на основу Војно-техничког споразума од 09.06.1999. године и Резолуције Уједињених нација број 1244 од 10.06.1999. године суспендована кампања бомбардовања СРЈ од стране НАТО снага и након што су оружане снаге СРЈ отпочеле повлачење са територије Косова и Метохије,

кршећи правила међународног права за време оружаних сукоба из чл.2. ст.1. чл.3. ст.1. тач.а) и ц) и чл.33. ст.2. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и чл.2. ст.2. у вези чл.5. и б. а у вези чл.4. ст.1. и ст.2. тач.а), тачка е) и тачка г) II Допунског протокола о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба, а ради остваривања заједничког циља – успостављања потпуне цивилне и војне контроле над територијом Косова и Метохије и истовремено протеривања српског и неалбанског живља са ове територије, и то

у периоду од 17. до 23.06.1999. године, заједно са НН припадницима ОВК, у Интернату у Гњилану и у школи у селу Угљаре, противзаконито затворили, мучили, нечовечно поступали на нарочито понижавајући и деградирајући начин, наносили повреде телесног интегритета и силовали оштећене заштићене сведокоње Ц1 и Ц2, на тај начин што су дана 17.06.1999. године из реда за хлеб испред продавнице недалеко од аутобуске станице, у преподневним часовима, неколико НН припадника ОВК противзаконито лишили слободе заштићене сведокиње Ц1 и Ц2 и возилом их спровели до Интерната, где су их на улазним вратима преузели други припадници ОВК,

који су их спровели на први спрат Интерната, где су их до вечерњих сати 23.06.1999 године, и у селу Угљаре, више десетина припадника ОВК и лица која су им се придружила, држали противправно затворене без хране и воде, свакодневно силовали, пребијали, наносили повреде телесног интегритета, мучили, примењивали мере застрашивања, понижавали, тако што су их псовали, плували, чупали за косу, давили јастуком, уринирали по њима након силовања, у чему су учествовали:

опт.Хајдари Фатон, који је претио пиштољем Ц1 да ће је убити, те тукао, мучио и силом принудио на обљубу Ц1 и Ц2,

опт.Мемиши Агуш, који је тукао и мучио Ц1 и Ц2, те Ц1 и силом принудио на обљубу, а према Ц2 примењивао мере застрашивања, тако што је ставио пиштољ у њена уста па га завртео по усној дупљи, услед чега јој је нанео телесне повреде усне дупље и зуба, чупао је за косу, те псовао јој мајку српску и претио да ће је убити,

опт.Хасани Ахмет, који је у више наврата пребијао Ц1 и Ц2 тако да су падале у несвест, силом их принудио на обљубу, и стављао свој полни орган у уста Ц1 те у једној таквој прилици ставио јој нож под грло, ејакулирао у њена уста и пошто је запретио да ће је заклати ако то не учини, приморао је да прогута сперму, а при једном таквом пребијању ногама обувеним у чизме, шутирао по целом телу Ц2 услед чега јој је нанео телесну повреду у виду прелома десног рамена,

опт.Хасани Назиф, који је тукао палицом по леђима, ногама и рукама Ц1, те тукао Ц2, махао ножем испред њеног лица, претио да ће да је закоље, чупао за косу и стављао свој полни орган у њена уста, те силом принудио на обљубу и Ц1 и Ц2,

опт. Фазлију Бурим, који је силом принудио на обљубу Ц1 и Ц2 тукао их и наређивао НН женама-припадницима ОВК да их туку, стављао палицу-пендрек у полни орган Ц1, од чега је она крварила, као и свој полни орган њој у уста, а Ц2 гушио, стављајући јој јастук преко главе,

опт.Хајдари Самет, који је палицом тукао, стављао јастук преко главе и силом принудио на обљубу Ц1 те стављао палицу-пендрек у њен полни орган од чега је она крварила, као и свој полни орган у њена уста, те тукао и силом принудио на обљубу Ц2, чупао је за косу, претио да ће да јој одсече месо и да је коље, те гурнуо свој полни орган у њена уста, запретио да ће да јој „скине“ главу ако га угризе, ејакулирао и приморао је да прогута сперму,

опт. Хајдари Ферат, који је водио Ц1 и Ц2 у подрум да им покаже њихову „браћу“, показао им одсечену људску главу и претио да ће и они да прођу као та глава, псовао им мајку српску, тукао их, те силом принудио на обљубу Ц2,

опт. Садику Селимон, који је пребијао Ц1, ставио јој пиштољ код уста и претио да ће све Србе да побије, услед чега се Ц1 умокрила од страха, те је тукао Ц2 и псовао јој мајку српску, те силом принудио на обљубу Ц1 и Ц2,

опт. Сахити Камбер, који је силом принудио на обљубу Ц1 и Ц2, приморавао их да певају албанске песме о Скендербегу, псовао им мајку српску, тукао их тако да су падале у несвест, и претио да ће да им сече месо и да ће саме да умру,

опт. Алија Садик, тукао палицом и силом принудио на обљубу Ц2,
опт.Муслију Шефкет, тукао палицом по леђима, рукама и табанима
Ц2“,

више НН припадника ОВК, тукло, силом принудио на обљубу Ц1 и Ц2
и уринирало по Ц2,

након чега су Ц1 и Ц2 дана 23.06.1999. године, пуштене на слободу, под
условом да одмах напусте територију Косова и Метохије, да никоме не
пријаве шта им се десило и да поруче Србима који хоће да се врате на ту
територију да ће проћи још горе него оне,

**- чиме су извршили кривично дело ратни злочин против цивилног
становништва из чл. 142. ст.1. КЗСРЈ у вези чл. 22. КЗСРЈ, као
саизвршиоци.**

Па их суд применом наведеног прописа и чланова 5, 33, 38, 41 и 50, а у
односу на оптуженог Садику Селимона и 48 и 49 и у односу на оптуженог
Хајдари Фатона и члана 81 Кривичног закона Југославије

ОСУЂУЈЕ

и то:

Опт. МУСЛИЈУ ШЕФКЕТА на казну затвора у трајању од 5 (пет)
година

Опт. АЛИЈИ САДИКА на казну затвора у трајању од 8 (осам) година

Опт. МЕМИШИ АГУША на казну затвора у трајању од 12 (дванаест)
година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008.
године када је лишен слободе,

Опт. ХАЈДАРИ ФАТОНА на казну затвора у трајању од 10 (десет)
година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008.
године када је лишен слободе,

Опт. ХАСАНИ АХМЕТА на казну затвора у трајању од 13 (тринаест)
година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008.
године када је лишен слободе до 29.12.2010. године, када је притвор укинут,

Опт. ХАСАНИ НАЗИФА на казну затвора у трајању од 13 (тринаест)
година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од од
26.12.2008. године када је лишен слободе до 29.12.2010. године, када је
притвор укинут,

Опт. ХАЈДАРИ САМЕТА на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008. године, када је лишен слободе,

Опт. ХАЈДАРИ ФЕРАТА на казну затвора у трајању 8 (осам) година од у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008. године када је лишен слободе до 29.12.2010. године, када је притвор укинут,

Опт. САХИТИ КАМБЕРА на казну затвора у трајању од 8 (осам) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008. године када је лишен слободе до 29.12.2010. године, када је притвор укинут,

Опт. САДИКУ СЕЛИМОНУ претходно утврђује казну затвора у трајању од 11 (једанаест) година, а на основу члана 49 КЗСРЈ узима му се као утврђена казна затвора у трајању од 1 године и 8 месеци на коју је осуђен пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 По1. 4/10 од 12.05.2010. године, па га суд применом члана 48 КЗСРЈ осуђује на јединствену казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008. године када је лишен слободе до 29.06.2012. године, када му је притвор укинут, као и време које је провео у притвору у предмету КП.бр.23/07 Окружног суда у Београду-Посебно одељење од 28.05.2007. године до 10.06.2008.године,

Опт. ФАЗЛИЈУ БУРИМА на казну затвора у трајању од 12 (дванаест) година у коју му се урачунава време које је провео у притвору од 26.12.2008. године када је лишен слободе до 29.12.2010. године, када је притвор укинут,

На основу чл. 264 ст. 4 ЗКП оптужени се ослобађају обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала.

II

На основу чл. 423 ст. 1 тач. 2 ЗКП

Оптужени:

**ФАЗЛИ АЈДАРИ, РЕЦЕП АЛИЈИ, ШАЋИР ШАЋИРИ,
ИДРИЗ АЛИЈИ, ШЕМСИ НУХИЈУ, РАМАДАН ХАЛИМИ,**

ОСЛОБАЂАЈУ СЕ ОД ОПТУЖБЕ

да су:

Као припадници оружане војне формације Ослободилачка Војска Косова и лица која су се добровољно придружила тој оружаног формацији,

-за време истовременог оружаног сукоба и међународног и немеђународног (унутрашњег) карактера између оружаних снага СРЈ са једне стране и са друге стране НАТО коалиције и ОВК, који је на територији Косова и Метохије почео од 24.03.1999. године, а као унутрашњи сукоб се наставио и после 20.06.1999. године након што је на основу Војно-техничког споразума од 09.06.1999. године и Резолуције Уједињених нација број 1244 од 10.06.1999. године суспендована кампања бомбардовања СРЈ од стране НАТО снага и након што су се оружане снаге СРЈ повукле са територије Косова и Метохије, а оружане снаге ОВК противно обавези из чл.15. у вези чл.9. под б) наведене Резолуције да одмах прекину све офанзивне акције и повинују се захтевима за демилитаризацију, наставиле са нападом на цивилно становништво и поједине цивиле све до краја децембра месеца 1999. године када је ОВК расформирана,

а након што се једна њихова јединица почетком јуна месеца 1999. године распоредила на територији Гњилана и његове околине, и то команда јединице у зграду Дома ЈНА у Гњилану, а остали припадници у зграду Интерната средњошколског центра у Гњилану и друге објекте обданишта и школе,

-кршећи правила међународног права за време оружаних сукоба из чл.2. ст.1. чл.3. ст.1. тач.а) и ц) и чл.33. ст.2. IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године и чл.2. ст.2. у вези чл.5. и 6. а у вези чл.4. ст.1. и ст.2. тач.а), тач.е) и тач.г) II Допунског протокола о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба, а ради остваривања заједничког циља – успостављања потпуне цивилне и војне контроле над територијом Косова и Метохије и истовремено протеривања српског и неалбанског живља са ове територије,

- у периоду од почетка јуна до краја децембра 1999.године свесно и вољно наређивали и вршили према цивилном становништву српске и неалбанске националности и појединим припадницима албанске националности противзаконита затварања, нечовечна поступања, мучења, силовања, убиства, телесна повређивања, наношења великих патњи и пљачкање имовине становништва, па су тако и то:

I

Оптужени Ајдари Фазлија, Алија Реџеп и Шаћири Шаћир

као старешине из састава Оперативног центра ОВК за Гњилане, који је био смештен у згради Дома ЈНА у Гњилану, и који су фактички командовали наведеном јединицом ОВК, која је оружаном деловала на подручју Гњилана и његове околине, по претходном договору, почетком јуна 1999. године донели одлуку, а затим све до краја децембра 1999. године издавали и непосредна наређења да се припадници ове оружане јединице у мањим или већим групама

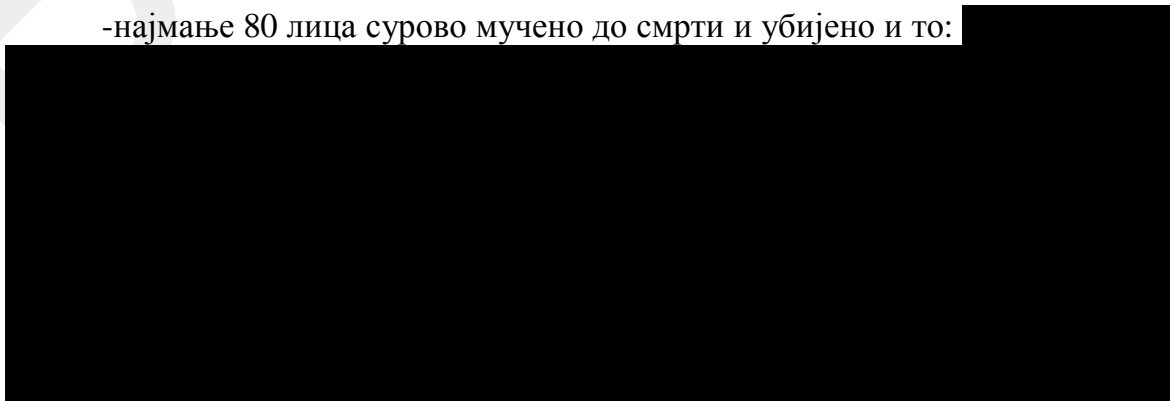
распореде на овом подручју и да на основу њихових наређења поступају и врше радње наведене у уводном делу ове оптужнице где год пронађу цивиле српске и неалбанске националности као и њима лојалне Албанце, па су тако у неколико наврата током јуна месеца 1999.године, спроводећи заједнички договор,


а)опт. Алија Реџеп – наредио свим припадницима наведене јединице ОВК, смештене у Интернату средњошколског дома у Гњилану да се окупе у дворишту, да стану у полукруг, говорећи им: „Дођите да видите како се убијају Срби“, након чега су опт. Алија Садик, Алија Идриз, Нухију Шемси и Халими Рамадан, по његовим упутствима и у форми наредбе на свиреп начин убили 2 цивила српске националности, како је то описано под тачком II ове оптужнице, а затим убрзо након тог убиства

б)опт. Ајдари Фазлија, Алији Реџеп и Шаћири Шаћир наредили поновно окупљање ових припадника ове јединице стационираних у наведеном Дому и том приликом им наредили да они убудуће треба да поступају по „процедури“ тако што ће по Гњилану и околним општинама проналазити и хапсити српске цивиле, физички их малтретирати и плачкати, те затварати у просторије у подруму Интерната и да према лицима која су приведена у подрум нечовечно поступају, да их муче до смрти, да комадају након тога тела жртава и стављају их у различите џакове, те да их у циљу прикривања трагова злочина бацају у воде Ливочког језера код Гњилана, у велике контејнере за смеће у близини Интерната или на друга места, те да преостале Србе колико могу протерају и опљачкају, говорећи им између осталог, и то опт. Алији Реџеп: „Јесте видели шта треба да радите Србима“ и „треба убити све Србе колико можемо“, а опт. Ајдари Фазлија: „Ваше наређење је да убијете колико највише можете Срба, колико можете да протерате и опљачкате, не допустите да прођу лако, доведите их овде у подрум“ и опт. Шаћири Шаћир: „Видите људи, они су нама доста убили, малтретирали, дошло је време да се осветимо и да им вратимо“,


-а што је након што су у наведеном периоду сви припадници ове јединице ОВК поступали по тим наређењима и након што су припадници и других јединица ОВК које су у то време биле стациониране у Гњилану поступиле на исти начин, имало за последицу да је најмање 260 лица српске, друге нелабанске и албанске националности, било противправно затварано и физички злостављано, а од тога:

-најмање 80 лица сурово мучено до смрти и убијено и то:






-најмање 32 лица се и данас воде као нестала јер се њихова судбина не
зна и то:



-најмање 148 лица противправно лишено слободе, мучено, а затим
пуштено и то:





II

Оптужени Алији Реџеп, Нухију Шемси, Халими Рамадан и Алији Идриз

заједно са опт. Алији Садиком, неутврђеног дана током јуна месеца 1999. године, након што су се по његовом наређењу у дворишту Интерната у Гњилану окупили сви припадници јединице „ОВК“, која је смештена у овом Интернату, опт. Алији Реџеп наредио опт. Алији Садiku, опт. Алији Идризу, опт. Халими Рамадану и опт. Нухију Шемсију да свим окупљеним демонстрирају како треба да се убијају српски цивили и то тако што ће убити 2 НН цивила, па је поступајући по његовим наредбама, опт. Алији Садик довезао жуто возило „Аскона“ врађанских таблица у коме су се налазила два мушкарца и једна жена, сви српске националности, опт. Алији Садик, Алији Идриз и Халими Рамадан извели ове цивиле из тог возила, а опт. Алији Идриз и Халими Рамадан узели старију жену и оборили је на бетон и завезали јој једну ногу за жуто возило „Аскона“ којим је управљао опт. Алији Садик, а другу ногу за возило „Застава 128“ отворено-жуте боје, врађанских таблица којом је управљао опт. Нухију Шемси, након чега је опт. Алији Реџеп наредио опт. Алији Садiku и опт. Нухију Шемсију да лагано крену са возилима у супротном смеру, говорећи: „Крени полако, немој брзо да јој узмеш душу“, те су возила кренула и растргла ову старију жену која је вриштала, па како је ова жртва још увек била жива, опт. Алији Идриз и Халими Рамадан су јој одвезали ноге, а затим завезали руке на исти начин пошто су се возила вратила уназад, па је опт. Алији Реџеп поново командовао: „Хајмо сада руке, не дајте пуно гас, не журите“, те су опт. Алији Садик и Нухију Шемси вожњом у супротном смеру поново растргли ову жену и на тај начин је лишили живота, а затим на исти начин лишили живота и старијег НН мушкарца српске националности, после чега су по наређењу Алији Реџепа опт. Алији Идриз узео секиру из гејека „Асконе“ и пред свима исекао ова два тела, а опт. Халими Рамадан, Алији Идриз, Алији Садик и Нухију Шемси ставили делове тих тела у џакове и возилом „Аскона“ одвезли и бацили у

Ливочко језеро, док је трећа жртва млађи цивил српске националности спроведен у подрум Интерната, где је касније убијен након мучења од стране НН припадника ОВК;

III

**оптужени Ајдари Фазлија, Алији Речеп, Шаћири Шаћир, Халими
Рамадан, Алији Идриз, Нухију Шемси**

заједно са опт. Муслију Шефкетом, Алији Садиком, Мемиши Агушом, Хајдари Фатоном, Хајдари Саметом, Сахити Камбером, Садике Селимоном, Фазлију Буримом, као припадници јединице ОВК која је била стационирана у Гњилану, оптуженим Хасани Ахметом, Назифом и Хајдари Фератом, као лицима која су се добровољно прикључила тој јединици ОВК, сведоком сарадником Божуром 50, и осталим НН припадницима ове јединице ОВК, у периоду од прве половине јуна 1999. године, до краја септембра месеца 1999. године, поступајући по напред наведеним наређењима у саставу више различитих група, на територији Гњилана, Влаштице, Косовске Каменице и других околних места, учествовали у паљењу кућа и противправном затварању, мучењу, наношењу великих патњи и нечовечном поступању према већем броју цивила српске, неалбанске и албанске националности, од чега су најмање 47 цивила убили на улици, по кућама, а највећи број затворили у подрумске просторије Интерната и убили мучећи их и сакатећи до смрти, тако што су им ломили прсте четвртастом цеви, моторцанглама вадили нокте и зубе, убадали језик ножем, ударали по глави металном четвртастом шипком, закуцавали упаљач кроз отвор на лобањи, убадали ножем по телу, пуцали из пиштоља у тело, задавали ударце рукама и ногама по целом телу, давили их кесом и „жицом давилицом“, одсецали им полне органе мачетом, ножем разрезивали гркљане а до сада је утврђен идентитет 2 жртве и то: [REDACTED]

-на истим местима и у исто време, већи број заробљених жена цивила, међу којима и заштићене сведокиње Ц1 и Ц2 нарочито понижавајућим и деградирајућим поступцима силовали, према њима нечовечно поступали, наносили им повреде телесног интегритета и примењивали мере застрашивања, на тај начин што су у више наврата појединачно и групно употребом силе према њима вршили обљубу, стављајући им своје полне органе у вагину, ректум или у уста, терајући их да при томе прогутају њихову сперму, тукли их пендрецима по рукама, ногама и целом телу, гурали им пендрек у вагину и гурали им пиштоље у уста, уринирали по њима, пљували их, услед чега су заробљене жене задобијале повреде вагине, ректума, руку, ногу и целог тела и трпеле велике патње,

1.

**оптужени Халими Рамадан, Нухију Шемси зв. „Шема“
и Алији Идриз зв. «Рамуш»,**

заједно са опт. Мемиши Агушом, Хасани Ахметом, Хајдари Фатоном и сведоком сарадником Божур 50, средином јуна 1999. године, у подруму Интерната у Гњилану, лишили живота [REDACTED] и две НН женске особе српске националности, на тај начин што су [REDACTED] и још једну НН женску особу, опт. Мемиши Агуш и опт. Хајдари Фатон заједно са више НН припадника ОВК противзаконито лишили слободе у близини аутобуске станице у Гњилану, након чега је оштећене сведок сарадник Божур 50 возилом марке „Лада“ беле боје пребацио до Интерната у Гњилану, где су их преузели оптужени Нухију Шемси, Алија Идриз, те их је заједно са опт. Хасани Ахметом, опт. Мемиши Агушом, опт. Хајдари Фатоном, опт. Халими Рамаданом и другим НН припадницима ОВК одвели у подрумске просторије, где су ово троје оштећених заједно са још једном НН женском особом коју су у подрумске просторије довели други НН припадници ОВК, у „процедури“ мучили до смрти и лишили живота, након чега су да би сакрили трагове злочина, раскомадали тела, и то опт. Мемиши Агуш ручном тестером, а опт. Хајдари Фатон секиром а опт. Халими Рамадан ножем-мачетом, те потом их ставили у цакове које су Мемиши Агуш, Хајдари Фатон и сведок сарадник Божур 50 однели и убацили у контејнере поред Интерната;

4.

**оптужени Нухију Шемси зв. „Шема“, Алији Идриз зв. «Рамуш» и
Халими Рамадан**

заједно са опт. Мемиши Агушом, Хасани Ахметом, Хајдари Фатоном и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана, заједно са НН припадницима ОВК, у периоду од средине јуна до краја септембра 1999. године, у подрумским просторијама Интерната у Гњилану, мучили, наносили велике патње и лишили живота НН цивиле, два Србина и једног Албанца, на тај начин што су их опт. Мемиши Агуш, Алија Идриз и сведок сарадник Божур 50 и још један НН припадник ОВК противзаконито лишили слободе и спровели до Интерната, где су у подрумским просторијама млађег Србина и Албанца везали за цеви на плафону, док су старијег Србина довели за сто, где му је прво опт. Фатон Хајдари ударцима металном четвртастом цеви поломио прсте на рукама, затим наставио да га том цеви удара по телу, након чега су га истим таквим цевима по телу ударали и Мемиши Агуш, Хасани Ахмет и сведок сарадник Божур 50 и остали, те је у просторију ушао опт. Халими Рамадан, обративши се присутнима да је срамота како не знају да бију, узео четвртасту цев и њоме ударцем у пределу темена главе оштећеном разбио лобању, а потом му кроз начињени отвор у лобањи укуцао упаљач, након чега су сви присутни припадници ОВК и преостала два оштећена убили, мучећи их и сакатећи до смрти, и на крају су сва три тела раскомадали и ставили у

цакове које су оптужени Нухију Шемси и Хајдари Фатон возилом „Застава 128“ одвезли и бацили у Ливочко језеро;

5.

оптужени Нухију Шемси и Алији Идриз

заједно са опт. Мемиши Агушом, Хасани Ахметом, Хајдари Фатоном и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана заједно са НН припадницима ОВК, у периоду од средине јуна до краја септембра 1999. године, у подрумским просторијама Интерната у Гњилану, мучили, наносили велике патње и лишили живота три НН цивила, мушкарце српске националности, на тај начин што су их најпре Мемиши Агуш, Алији Идриз, Нухију Шемси и сведок сарадник Божур 50 у Гњилану противзаконито лишили слободе, а потом спровели до подрумских просторија Интерната, где су им се придружили и Хасани Ахмет и Хајдари Фатон те су сви заједно према оштећенима започели „процедуру“ мучења, тако што су двојици оштећених везали руке за цеви на плафону, а трећег оштећеног довели за сто, где му је најпре Мемиши Агуш мотоцианглама исчупао нокте на прстима руку, а потом га Хајдари Фатон и Алији Идриз металним цевима везали му руке за цеви на плафону, као и првој двојици, након чега су сви присутни тренирани бокс и „кунг фу“ ударце на оштећенима, гађали их ножевима као у мете, те металним цевима ударали по прстима и телу, након чега је у просторију ушао НН припадник ОВК звани „Дракула“ и рекао: „Хајде да испијемо српску крв“, затим убацио жртве ножем, гурао им прст у ране да би крв јаче текла, потом напунио чашу крвљу и попио је, након чега су опет сви тукли жртве, а потом опт. Мемиши Агуш на жртвама испробао свој нови пиштољ „Валтер“, тако што их је поређао једног иза другог и потом испалио 9 метака – цео оквир у стомаке жртава, проверавајући у међувремену колика је пробојна моћ пиштоља и тако их усмртио и на крају сви присутни раскомадали тела жртава и у цаковима у два аутомобила превезли и бацили у воде Ливочног језера;

7.

оптужени Халими Рамадан, Алији Идриз и Нухију Шемси

заједно са опт. Хајдари Фатоном, Мемиши Агушом, Хасани Ахметом и сведоком сарадником Божур 50, истог дана кад и дело описано под тачком 6. заједно са НН припадницима ОВК, у стану у солитеру у Гњилану, лишили живота четири жене и два мушкарца – НН цивиле српске националности и опљачкали имовину из тог стана, на тај начин што су сазнавши да у том стану има Срба, развалили врата, ушли унутра, тражили од присутних оружје, па када је један од мушкараца отворио фиоку шпорета да би им предао аутоматску пушку, тројица припадника ОВК из аутоматских пушака испалили рафале према оштећенима и том приликом једну жену и мушкарца убили на лицу места, док су други мушкарац и још једна жена били рањени, након чега је опт. Фатон Хајдари ножем убо рањену жену више пута у пределу груди и

затим јој пререзао гркљан, док су рањеног мушкарца одвели у другу просторију сведок сарадник Божур 50 и НН припадник ОВК звани „Удба“, док су остали чланови групе силовали друге две жене и потом рањеног мушкарца и ове две жене ножевима заклали, након чега су одузели вредније ствари из стана и напустили лице места, а опт. Ахмет Хасани касније је тела уклонио;

8.

оптужени Алија Реџеп, Ајдари Фазли, Шаһир Шаһири, Алија Идриз, Нухију Шемси и Халими Рамадан

заједно са опт. Алији Садиком, Мемиши Агушом, Хајдари Фатоном, Хасани Ахметом и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана у периоду од средине јуна до краја септембра 1999.године, заједно са НН припадницима ОВК у Гњилану, у насељу Камник, силовали и лишили живота једну старију женску особу и противзаконито лишили слободе једног младића НН цивиле српске националности те опљачкали имовину из куће, на тај начин што су опт. Ајдари Фазлија и опт. Реџеп Алија наредили опт. Алији Идризу да припадници ОВК оду у насеље Камник и да оданде истерају и опљачкају Србе, након чега су опт. Алији Идриз, опт. Нухију Шемси, опт. Алији Садик, опт. Мемиши Агуш, опт. Хајдари Фатон, опт. Хасани Ахмет, опт. Халими Рамадан, сведок сарадник Божур 50 заједно са још неколико НН припадника ОВК, возилима „Лада“, „Застава 128“ и „Опел Аскон“ отишли на дату локацију, прескочили зид и у башти затекли старију жену коју је сведок сарадник Божур 50 ухватио рукама око врата и главе, након чега је опт. Фатон Хајдари пришао и рекао: „Хајде да видимо како бело дупе има ова стара жена“, свукао јој одећу са доњег дела тела, па је сви силовали, након чега је из куће изашао младић, молећи их да га пусте, јер ће им његови родитељи платити да га не дирају, али су га опт. Идриз Алији, опт. Рамадан Халими и опт. Садик Алија ухватили, везали, па је опт. Фатон Хајдари чекићем који је пронашао у дворишту ударио старицу по глави и на тај начин је усмртио, а затим сви заједно одузели вредније ствари из куће, а младића лишеног слободе спровели код команданата опт. Алији Реџепа, опт. Ајдари Фазлије и опт. Шаһира Шаһира, који су га испитивали, од његове породице тражили откуп и на крају после неколико дана, НН припадници ОВК га убили по њиховом наређењу;

9.

оптужени Халими Рамадан и оптужени Алији Идриз

неутврђеног дана у периоду од средине јуна до краја септембра 1999. године у близини Фабрике акумулатора у Гњилану, лишили живота НН мушкарца цивила српске националности, на тај начин што су у оштећеног пуцањем из ватреног оружја испалили више метака, потом ставили у возило „Лада“ и одвезли у непознатом правцу;

10.**оптужени Халими Рамадан и Алији Идриз**

заједно са опт. Алији Садиком неутврђеног дана, у периоду од средине јуна до краја септембра месеца 1999. године, заједно са НН припадницима ОВК противзаконито лишили слободе НН мушкарца цивила српске националности, на тај начин што су га у центру Гњилана, Рамадан Халими, Садик Алији и Идриз Алија, ухапсили, одвели у Дом Војске Југославије, где су га предали другим припадницима ОВК, који су га тамо неколико дана држали, потом пребацили у Интернат, где су га мучили и убили;

11.**оптужени Халими Рамадан и Алија Идриз**

заједно са опт. Мемиши Агушом, Хајдари Фатоном, и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана у периоду од средине јуна до краја септембра 1999. године, заједно са НН припадницима ОВК, у Гњилану, у близини зграде ЕДБ-а, лишили живота једног НН цивила Албанца, на тај начин што је опт. Фазли Ајдари издао наредбу опт. Агушу Мемишију и опт. Фатон Хајдарију да се организују, оду и ликвидирају Албанца српског шпијуна, који живи у Гњилану, након чега су опт. Агуш Мемиши, опт. Фатон Хајдари, опт. Рамадан Халими, опт. Идриз Алија, сведок сарадник Божур 50 и још неколико НН припадника ОВК отишли на дату им адресу, ухватили оштећеног и испред зграде у којој је становао, убили га пуцањем из ватреног оружја у главу и то опт. Агуш Мемиши пуцањем из пиштоља италијанске „Беретке“ калибра 7,65, а опт. Фатон Хајдари и остали из „Калашњикова“; а тело са разнетом главом оставили на улици као пример другим Албанцима;

15.**оптужени Ајдари Фазлија**

заједно са опт. Хајдари Фератом, Хајдари Саметом, Хајдари Фатоном, Сахити Камбером, Мемиши Агушом и сведоком сарадником Божур 50, у више наврата у периоду од средине јуна до краја августа 1999.године, заједно са НН припадницима ОВК, у Гњилану, у насељу Бела земља – Циганска махала, по наредби опт.Ајдари Фазлије да се ово ромско насеље у року од три дана испразни, према цивилима становницима тог насеља, примењивали мере застрашивања и терора те лишили живота најмање 10 НН цивила ромске националности, уништавали и пљачкали имовину становника тог насеља, на тај начин што су опт.Мемиши Агуш, опт.Хајдари Фатон, опт.Хајдари Самет и сведок сарадник Божур 50 у више наврата бацали бомбе у ромске куће у којима је било људи, након чега су опт.Ајдари Фазлија, опт.Хајдари Фатон, опт.Хајдари Ферат, опт.Хајдари Самет, опт.Агуш Мемиши, опт.Сахити

Камбер и други НН припадници ОВК пуцали у куће док су људи били унутра, након тога улазили у куће, претресали, пљачкали имовину из тих кућа, убили онога ко је на пронађеним фотографијама био у униформи, жене силовали, палили куће и тела убијених масакрирали и спаљивали и у двориштима и у кућама;

17.

оптужени Нухију Шемси

заједно са опт. Мемиши Агушом, Хајдари Фатоном, Хасани Ахметом, и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана у периоду од средине јуна до краја септембра 1999.године, заједно са НН припадницима ОВК, лишили живота најмање једног НН цивила српске националности у селу Влаштица, Општина Гњилане, на тај начин што су у два возила дошли до села и док је сведок сарадник Божур 50 остао код возила, остали ушли у кућу у којој су живели Срби и из аутоматског оружја пуцали у више лица и тако убили најмање једног цивила;

19.

оптужени Халими Рамадан и Идриз Алија

заједно са опт. Хајдари Фатоном, Садик Селимоном, Фазлију Буримом, Хасани Ахметом, Хасани Назифом, Сахити Камбером, Хајдари Саметом и сведоком сарадником Божур 50, неутврђеног дана у периоду од средине јуна, до краја септембра 1999.године, заједно са НН припадницима ОВК, на првом спрату Интерната у Гњилану, у једној од просторија нечовечно поступали и нарочито понижавајућим и деградирајућим поступцима нанели велике патње НН цивилима српске националности, оцу и ћерки, на тај начин што су држећи им нож под грлом, приморали оца да стави свој полни орган ћерки у уста, а потом на исти начин га приморавали да изврши обљубу над ћерком коју су након тога сви оптужени и силовали и по њој уринирали,

22.

оптужени Алији Идриз

заједно са опт.Хасани Назифом и НН припадницима ОВК, дана 19.06.1999. године противзаконито лишили слободе и мучили оштећеног Б1, његову супругу и његовог пријатеља, на тај начин што су их око 11,30 часова на аутобуској станици у Гњилану оптужени Хасани Назиф и још један НН припадник ОВК противзаконито лишили слободе и мучили оштећеног "Б1", његову супругу и његовог пријатеља, на тај начин што су око 11,30 часова на аутобуској станици у Гњилану опт.Хасани Назиф и још један НН припадник ОВК ухапсили оштећеног Б1 и његовог пријатеља, а НН припадници ОВК

након 15 минута ухапсили супругу оштећеног Б1 и одвели је у посебну просторију, након чега су оптужени Хасани Назиф и НН припадник ОВК тукли и испитивали око сат времена оштећеног Б1 и његовог пријатеља, а потом их одвели у Основну школу "Селами Халачи" у насељу Гавран, где су их предали групи од око 10-ак НН припадника ОВК, међу којима је био и оптужени Алији Идриз, па су их ови тукли бејзбол палицама и гуменим пендрецима, а затим их око 15:00 часова одвели до зграде Више ватрогасне станице, где су их предали припадницима КФОР, док су НН припадници ОВК у посебној просторији на аутобуској станици за то време, све до 17,00 часова држали затворену супругу оштећеног Б1 и малтретирали,

- чиме би извршили кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142. ст.1. КЗСРЈ у вези чл.22. КЗСРЈ, као саизвршиоци.

Трошкови поступка у овом делу падају на терет буџетских средстава суда.

На основу члана 258 ЗКП оштећени се упућују на парницу ради остваривања имовинско правног захтева.

Образложење

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије КТРЗ 16/08 од 11.08.2009.године оптуженима Ајдари Фазлији, Алији Реџепу, Шаћири Шаћиру, Муслији Шефкету, Алији Садику, Алији Идризу, Нухију Шемсију, Халими Рамадану, оптуженима Мемеши Агушу, Хајдари Фатону, Хасани Ахмету, Хасани Назифу, Хајдари Самету, Хајдари Ферату, Сахити Камберу, Садику Селимону и Фазлију Буриму стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из чл. 142 ст. 1 КЗСРЈ у саизвршилаштву у вези чл. 22 КЗСРЈ. Оптужница је прецизирана на главном претресу дана 24.09.2009.године, 16.11.2010. године, а 23.03.2012. године прецизирана и проширена у односу на оптужене Муслију Шефкета, Алији Садика и Нухију Шемсија и поново прецизирана 25.05.2012.године и 05.09.2012. године.

Поступајући по наведеној оптужници у овој ствари раније је донета пресуда К.По2-33/10 од 21.01.2011.године, која је Решењем Апелационог суда у Београду Кж1 По2 8/11 од 07.12.2011.године, укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Решењем Вишег суда у Београду-Одељење за ратне злочине, К.По2 18/11, КВ.По2-25/12 од 07.03.2012. године спојен је поступак који се пред овим судом води у предмету К.По2 43/10 против Ајдари Фазлије, Алији Реџепа, Шаћири Шаћира, Муслију Шефкета, Алији Садика, Алији Идриза, Нухију Шемсија и Халими Рамадана са кривичним поступком који се против опт. Мемеши Агуша, Хајдари Фатона, Хасани Ахмета, Хасани Назифа, Хајдари Самета, Хајдари Ферата, Сахити Камбера, Садику Селимона и

Фазлију Бурима води у предмету Вишег суда у Београду-Одељења за ратне злочине К.По2 18/11.

У овом поступку судило се у одсуству оптуженима Ајдари Фазлији, Алији Реџепу, Шаћири Шаћиру, Муслији Шефкету, Алији Садику, Алији Идризу, Нухију Шемсији и Халими Рамадану (Решење кривичног већа Окружног суда у Београду-Веће за ратне злочине, К.В.2/09, Кв.В.47/09 од 29.06.2009.године), као и оптуженима Хасани Ахмету, Хасани Назифу, Фазлију Буриму, Сахити Камберу (Решење Вишег суда у Београду-Одељење за ратне злочине К.По2-18/11, КВ.По2-21/12 од 13.02.2012. године).

У одбранама оптужени су навели:

Оптужени Мемиши Агуш навео је да се ради о политичком процесу, заснованом на лажној изјави сведока сарадника, да није извршио кривично дело, да је приликом лишења слободе и у полицији доживео тортуру, због чега та изјава не може да се прихвати.

Први пут саслушан у МУП-у, изјаснио се да није крив, да је учествовао у активностима 113. бригаде у Ослободилачкој војсци за Прешево, Медвеђу и Бујановац (ОВПБМ) и да је командир те бригаде био Ибиши Љуљизим, звани «Љуљи». Раније, на две или три недеље пре престанка бомбардовања, са комшијом Саметом Хајдаријем, у чему им је помогао Ајдари Фазлија, преко Македоније, отишао је да би се придружио ОВК. Био је у кампу ОВК у Фекену у Албанији на обуци, која је завршена јер је престало бомбардовање, а КФОР улазио на територију Косова. Са обуке су сви упућени кућама, пребачен је са другима у Ђаковицу, па у Гњилане, где је затекао још око стотинак момака из Прешева, Бујановца, Македоније и сви су били смештени у Интернату. Униформу, само горњи део, као и други, је задржао после обуке. Са њим се вратио Самет Хајдари, био је ту Фатон Хајдари, [REDACTED], као и Ајдари Фазлија. Командант у Интернату је био извесни [REDACTED] после њега [REDACTED] из Прешева, па извесни [REDACTED] Командант групе припадника ОВК која је била смештена у школи у Малишеву био је Алији Реџеп. Команданти су били у униформама, са опасачима и пиштољима, имали су, као и један број војника, дозволу КФОР-а да носе оружје и униформе. Остао је у Интернату шеснаест дана, није могао да се врати у Прешево, јер није имао личну карту. Два и по месеца по доласку у Гњилане пријавио се у Међународну организацију за миграције-ИОМ да би остварио приход. Није, као ни остали, имао никакав задатак, није никога убио ни мучио, чуо је да има заробљених Срба, али и видео да КФОР претреса Интернат, био је у прилици да види да неке људе уводе у подрум. Од [REDACTED] чуо је за причу да су браћа Кенгури како су их звали бацили неку бабу кроз прозор солитера. Иначе са браћом Кенгури-овде оптужени Хасани, његова породица и он нису у добрим односима. Када је Интернат због почетка школске године исељен, отишао је у Малишево, на једну ноћ, па код ујака до 2001.године. У исто време кад и он, у Интернату су боравили Ајдари Фазлија, Алији Реџеп, Алији Идриз, Муслију Шефкет, Алији Садик, Самет, звани «Удба», [REDACTED] из Ораховице, [REDACTED], [REDACTED].

Хајдари Фатон, Хајдари Самет и други, а како је објаснио када је саслушан пред истражним судијом дана 28.12.2008.године, неке од ових које је набројао видео само једном или у граду, Ферат Хајдари сигурно није био тамо већ у Македонији, браћу Хасани не познаје већ само зна о коме се ради, Фазлију Бурима видео је само неколико пута, док Садику Селимона не познаје, Сахити Камбера је виђао у граду, Алију Садика је видео само једном, Алију Идриза је сретао у граду, сведока сарадника познаје из Прешева, али га није виђао у Интернату, јер је сведок био са породицом у Македонији. Сведок сарадник не говори истину што је детаљно објашњавао.

Током читавог поступка оптужени се жалио на поступање полицајаца приликом лишења слободе и у полицији, на повреде које је добио, на ово је указивао и када су прибављене фотографије на којима се виде повреде, као и извештај о иницијативи тужиоца старешини МУП РС-СОРЗ за покретање поступка против НН починиоца, јер је овом оптуженом украден и новац када је ухапшен. Оптужени је навео да је тако био повређен од батина да није могао да буде саслушан 26.12. већ 27.12.2008.године, током полицијског притвора није му омогућен одмор, бранилац који му је постављен, адвокат Душко Лапац, дошао је у полицију тек када је саслушање било при крају и питао га је да ли мрзи Србе, а Тужилац, који је присуствовао крају испитивања, нудио му је статус сведока сарадника, новац, нови пасош, могућност да га пребаци у иностранство. Полицајци су сами написали оно што је наводно он изнео као одбрану. Саслушање у полицији прекидано је неколико пута, водили су га на полиграф, потписивао је многе папире, између осталог празан папир, на коме је тек на претресу видео да се са друге стране налази фотографија Фазлију Бурима.

Саслушан код истражног судије и на главном претресу, навео је да Ајдари Фазлију није организовао одлазак на обуку, да оптужени Самет није могао да учествује у обуци због повреде главе, да је у Гњилане дошао неких 5-6 дана после уласка КФОР-а, да је био у Интернату само седам дана, па отишао код ујака, да се у Прешево вратио тек после учешћа у ОВПМБ, кад су сви припадници ОВПМБ добили амнестију. Објашњавао је изглед Интерната, како није било воде, због чега је из канализације допирао непријатан мирис, да није тачно да је чуо или видео да је неко мучен у Интернату, нико се иначе по граду није слободно кретао, јер је важио полицијски час. Са сведоком сарадником био је у ОВПМБ, нису били у свађи, спасио је сведоку живот, све што сведок сарадник прича је измишљено, то ради да би се спасио казне за многа недела која је чинио: покрао је Медресу, чак и сопствену кућу, бави се препродајом оружја. Ноћ пре хапшења сведок сарадник пробао је да му подметне оружје и нудио оптуженом да му га причува. Једино код сведока сарадника је нађено оружје и то калашњиков без кундака кинеске производње, четири ручне бомбе албанске производње, шкорпион «шарац», метални кундак кинеске производње, «паповка» и друго оружје. Сведока је срео 25.12.2008.године у Прешеву, па је сигурно да он тада није могао пред истражним судијом да буде саслушаван, а чини му се да је сведок сарадник био у Жандармерији и тукао га када је ухапшен 26.12.2008.године.

Оптужени је анализирао исказ сведока сарадника у делу где га овај терети и објашњавао зашто је све нетачно и измишљено и нелогично. Нетачан

је исказ оштећених Ц1 и Ц2, јер није било припадника ОВК и КФОР-а у Гњилану, у дане које су навеле, а није тачно ни да је он учествовао у мучењу и силовао оштећене.

После укидања пресуде, на припремном рочишту и претресу навео је да се ради о политичком процесу, да је све монтирано и оптужбу оспорио у целини.

Оптужени Хајдари Фатон је изнео одбрану пред органима МУП-а у два наврата.

Први пут је навео да није извршио дело које му је оптужницом стављено на терет, али да му је познато нешто од онога што се догодило у Интернату у Гњилану, јер је после бомбардовања тамо провео две недеље, у јулу или августу. Пријатељи, Љутфију Самет, звани «Удба», [REDACTED] су га убедили да ће бити интересантни девојкама ако буду у Интернату, јер су оне волеле војнике. Тада је у Интернату било 80 до 110 војника. Чуо је да је командант Интерната [REDACTED], кога су у то време звали и «командант Гњилана», да су команданти били и оптужени Шаћири Шафир, Муслију Шефкет и Ајдари Фазлија, његов стриц. Они су били одвојени од војске и смештени на првом спрату, имали су аутомобиле, црни «Голф», белу «Ладу», комби «Форд» маслинасто маскирне боје, а жута «Аскона» је била власништво [REDACTED]

У Интернату су били смештени војници са различитих страна, било је и Македонаца. Познавао је њих око 12 или 13: [REDACTED], [REDACTED] Халими Рамадана. Неки од тих војника били су у рату на Косову и они су на изванредан начин били одвојени од осталих. У граду се виђао са Фератом, братом, који није био смештен у Интернату, можда је само некада долазио да га потражи.

Чуо је да је у школи у Малишеву смештено 50 војника чији је командант оптужени Алији Реџеп, а од браће Хасани чуо је да су се ту доводили и тукли Срби из Шилова. Чуо је и приче да у Интернату држе заробљене људе, да их туку и малтретирају. Причало се да је једном, под изговором да је подметнута бомба, КФОР дошао, све истерао из Интерната, извршио контролу, а неке и ухапсио. КФОР је тада ухапсио оптужене Ајдари Фазлију и Шаћири Шафира и извесног [REDACTED]

Видео је нешто од онога што се дешавало у Интернату. Једном приликом на другом спрату Интерната видео је оптуженог Муслију Шефкета и још једну особу како неког човека вуку према канцеларији на крају ходника. Видео је једном приликом да двојицу старијих Срба доводе у Интернат на трактору. Чуо је касније да су ти Срби убијени. [REDACTED] му је после овога запретио стављајући му пиштољ у уста да никоме не каже шта је видео.

Чуо је и приче да су [REDACTED], из места [REDACTED] убили [REDACTED] » исекао главу некоме човеку и пио људску крв, да су извесни [REDACTED] » живели у солитеру, у стану старије жене коју су бацили кроз прозор. У солитеру, у стану неког Србина, су живели Хасани Назиф, [REDACTED], Хасани Ахмет и [REDACTED]. Чуо је да нема куће коју браћа Хасани нису опљачкали. Познато му је и да је на аутобуској станици у Гњилану постојала канцеларија у којој је било 7 до 8

војника који су контролисали људе и користили прилику да их малтретирају и туку, тако су нпр. истукли извесног [REDACTED]

У полицији приликом испитивања оптуженом су показане фотографије киднапованих лица 1999. године, па је показао да су му познати, али не зна њихова имена: особа на фотографији Д/VII-066 ([REDACTED]), која му личи на онога који је трактором доведен у Интернат, на фотографији Д/VII-95 ([REDACTED]), Д/VII-70/1 ([REDACTED]), која му изгледа као особа кога је [REDACTED] вукао ходником, на фотографији Д/VII-69 [REDACTED] која му личи на особу која је доведена трактором. Овом приликом објаснио је да је зграда Интерната као латинично слово Л.

Када је други пут одбрану износио у МУП-у навео је да је позван у априлу месецу 1999. године да се прикључи ОВК. Тада је имао свега 15,5 или 16 година, али му је [REDACTED] рекао да се представи да је старији. Са [REDACTED] је отишао. Границу је прешао легално, био је у месту Мали Дебар. Једном официру ОВК представио се као старији. У шуми Дајтај поред града Фекен је био на обуци са још 500 или 600 мушкараца. На Косову код села Руговски Хас га је затекао крај бомбардовања, па је раздужио лично наоружање и са још дванаесторицом отишао у Гњилане камионом. Одмах им је омогућено да се сместе у Интернат. Био је у соби са [REDACTED] је дошао касније, били су ту [REDACTED] неке три девојке. Највише руководство били су оптужени Ајдари Фазлија, његов стриц, Алији Реџеп, Шефкет Муслију, Шаћир Шаћири, затим [REDACTED]. Задатак оних који су били у Интернату био је обезбеђивање значајних објеката у Гњилану, Дуванског комбината, Фабрике батерија, аутобуске станице, пекаре и др. Његов стриц, оптужени Ајдари [REDACTED], имао је задатак да руководи припадницима ОВК у Интернату који су родом из Прешева, могао је да им наређује. Оптужени Муслију Шефкет је био командант онима из Бујановца, а Шаћири Шаћир је био задужен за персонална питања и контакт са КФОР-ом. [REDACTED] су били команданти истог ранга. Чуо је да су доведене у Интернат и малтретиране две Српкиње, али не зна шта је са њима било, јер у томе није учествовао.

Учествовао је у мучењу једног човека. Био је једном са [REDACTED] испред улаза у Интернат, када је оптужени Ајдари Фазли довео [REDACTED] Ајдари Фазли их је позвао и када су у једну од полупразних просторија, где је био само ормар, увели овог човека, наредио је да га туку, а они су заиста то и урадили и тукли га дрвеном мотком, држачем који су извадили из ормана. Речено им је да је тај човек српски шпијун, али је касније чуо да је ослобођен. Једном приликом видео је у углу у Фазлијиној канцеларији човека лицем окренутог ка зиду и Муслију Шефкета са гуменом полицијском палицом у рукама, па је закључио да су човека тукли. Не зна шта се догађало у подруму Интерната, али је једном приликом затекао у ходнику у приземљу Интерната [REDACTED] с цивилом, проседим Србином, (сигуран је и може да препозна да се ради о Србину по лицу и гардероби, јер је човек био обучен у плишани сако и панталоне браон или црне боје). Видео је да га [REDACTED] држи под руку, изгледало је да је човек везан. [REDACTED] је овог човека ударио руком по глави и одвео га је у правцу подрума.

Испричао је да је једном приликом сишао у приземље и у једној од соба чуо запомагање. Ушао је и видео како оптужени Халими Рамадан дрвеним држачем из ормана туче човека који је крупан и тамнопут, обучен у тренерку и фармерке. Рамадан је човеку говорио да ће га пустити да побегне кроз прозор, да би га, када је овај кренуо ка прозору, сустигао и наставио да туче дрвеном мотком и кундаком од пушке. Човек је кукао, Рамадан га је позвао да се и он придружи, па је тукао и он овога човека песницом у леђа и рамена. Чуо је да је тај човек за нешто крив, али не зна о чему се ради. Зна да је говорио албански.

Објаснио је да су од команданата добијали наређења да се иде код одређених лица, цивила по правилу, због сумње да су шпијуни, да су сарађивали са српским службама или да су за време бомбардовања или касније вршили крађе. Дешавало се да сами мештани дођу, пријаве некога да је сумњив и слично, па су онда команданти одлучивали ко ће ићи да доведе пријављеног. Овакве наредбе нису могле да се одбију, мада су се неки сналазили и предлагали да иде неко други уместо њих. По правилу се ишло путничким возилом на пријављене адресе, опрезно, јер су се бојали да их не ухапси КФОР.

Познато му је да је у то време узурпиран већи број српских кућа и станова, тако што би се неко уселио, истакао своје име као да стан или кућа припадају њему. Команданти су углавном ноћили ван Интерната у кућама и становима. Његов брат је пронашао једну ромску кућу у циганској махали и ту сместио њега и брата Самета, јер је требало да се напусти Интернат по налогу КФОР-а. Познато му је да је КФОР ухапсио оптужене Ајдари Фазлију, Шаћири Шахира, [REDACTED] и да су им одузете дозволе за држање оружја, ухапшена су и браћа [REDACTED] из Прешева, једном је и он ухапшен.

Поново је разгледао фотографије киднапованих лица и указао да му је позната особа са фотографије Д/ВП/64 - [REDACTED]. Показан му је фотоалбум припадника ОВК међу којима је, као особе које препознаје, означио оптуженог Хасани Назифа на фотографији 33 и извесне [REDACTED], објаснио је кога и по чему памти или препознаје, али није знао њихова имена. Објаснио је како изгледа Интернат, двориште, спортски терен, да постоје контејнери светло сиве боје на точкићима, са стране поред улаза у сам објект и како је тада чуо је да је пукла вода у подруму Интерната. Објаснио је да од опекотина из детињства има ожиљке на лицу и телу.

Пред истражним судијом, оптужени је навео да је у полицији испричао све чега се сећа, да је 1999.године имао 16 година, да зна ко је сведок сарадник, одакле је, где живи, али да сведок сарадник никада није био у Интернату, тамо га није видео. Раније се доста дружио са сведоком сарадником, зна да је он отишао у Аустрију после рата 2001.године. Изјашњавао се о деловима исказа сведока сарадника у којима је сведок сарадник говорио о њему и навео да ништа није тачно, сведок је све измислио. У Интернату су заиста били оптужени Агуш Мемиши, Идриз Алија Рамуш, није видео Алију Садика, чуо је приче да су „Бреза“ или „Дракула“ пили људску крв из тегле, да су браћа Хасани користили два стана у солитеру.

Оптужени је изјавио на претресу 28.9.2009.год. да се не осећа кривим. Све претходно што је износио не признаје јер је било изнуђено, под принудом и притиском, јер су га полицајци тукли од хапшења, па до Београда. У кући где је живео са породицом и једномесечном бебом, пред женом, док су га хапсили, скалпелом су га посекали по леђима. На путу од Ниша до Београда прво су га лепим убеђивали «Ти си млад, гледај ти свој живот, јер пред тобом је живот» и говорили му шта треба да каже, да треба да исприча да су секли људе, силовали и слично, па када је рекао да се то није догодило, убеђивање се настављало. У Нишу су га два припадника МУП-а тукла око пола сата, уперили су и пиштољ у њега, претили му и говорили шта треба да каже пред истражним судијом. Пре саслушања код истражног судије тукли су га у притвору, толико да је мислио да неће преживети. Бранилац по службеној дужности била му је адвокат Гордана Бабић, али се понашала као да је и она припадник МУП-а. Преводиоца није било сат или два по доласку у МУП. Све у полицији рекао је јер је био уплашен и претучен, потпуно измрцварен. У читаву причу, коју је вероватно и измислио, увукао га је инспектор [REDACTED] кога познаје тако што га је овај инспектор неколико месеци пре лишења слободе у децембру у овом поступку, спровео јер је оптужени депортован када је желео да оде у Мађарску. Инспектор [REDACTED] био је у полицији у децембру када су он и остали ухапшени. Оптужени је предлагао да се овај инспектор саслуша као сведок, али је суд овај предлог одбио налазећи да је извођење овог доказа сувишно, јер инспектор евентуално треба да сведочи о свом оперативном раду.

У поновљеном поступку навео је да се ради о политичком процесу и да су немогући наводи оптужбе, коју оспорава у целини, да он као малолетник од 15 година учини оно што је наведено у оптужници.

Оптужени Хајдари Самет се приликом саслушања у полицији бранио ћутањем.

Пред истражним судијом дана 28.12.2008.године, изјавио је да се не осећа добро и да не може у том стању да изнесе одбрану, али никада више није испитан.

На претресу 28.09.2009.године, навео је да је неписмен, да само уме да напише своје име, али да је потписивао у полицији све јер је приморан био да то уради, навео је да не признаје да је извршио кривично дело. Објашњавао је да је у полицији од батина задобио повреде и да је крварио. Суд је претходно ценио и примедбе оптуженог и браниоца да је повређено право на одбрану, али је нашао да су неосноване јер је оптужени од првог испитивања имао браниоца, а захтев за спровођење истраге је прочитан, касније и сви докази усмено изведени. Суд је ценио и примедбе да оптужени није могао да прочита записнике о испитивању сведока, али и да је навео да га је бранилац упознао са садржином свих изјава, када су се припремали за претрес, као и да је један број сведока испитан на главном претресу.

Након укидања раније донете пресуде, на припремном рочишту и претресу навео је да не признаје да је извршио кривично дело и да се ради о лажима и политичком процесу.

Оптужени Хајдари Ферат у одбрани пред органима МУП-а је испричао да је са супругом, децом и родитељима, кад је почело бомбардовање, отишао у

село Лојане у Македонији. Ту су боравили око два месеца, али је било некомфорно, па су се вратили кући у Прешево. Једно време док је још увек трајало бомбардовање био је са породицом у Гњилану у насељу Бела земља код рођака, а по завршетку бомбардовања, остао је у Гњилану још око два и по или три месеца и радио је као продавац у радњи. У Интернат, који се налази у Гњилану, ишао је само једном да посети брата Фатона, који је тамо боравио. У Интернату је била смештена косовска војска и људи из Прешева. Када је био у посети код брата видео је да у Интернату има униформисаних људи и познато му је да су тамо били смештени припадници ОВК. Приликом посете Интернату видео је да на улазу стоје стражари-портири, особе којима је требало да се јаве они који улазе и излазе. Они нису били наоружани нити су имали радио станице. Близу улаза била је и кухиња. Познато му је да је у Интернату постојао подрум.

У Интернату није видео никога кога познаје од раније осим девојке [REDACTED] свога брата и комшије Нухију Шемсија који је био у цивилној одећи. Није чуо никада да је његов стриц Ајдари Фазли командант Интерната, нити га је тада видео. Испред Интерната видео је и Муслију Шефкета. Навео је да је спреман да се суочи са сведоком сарадником који га оптужује и да нема никакве везе са убиствима.

Код истражног судије остао је при одбрани и навео да су га приликом хапшења тукли без разлога, иако се није опирао, жалио се на болове у пределу ребара и левог рамена и на хронично обољење желуца.

Оптужени је изјавио на претресу да не признаје да је извршио кривично дело за које је оптужен, да му ништа није познато у вези наведеног у оптужници. Изјаву у полицији дао је под принудом и после батина које је добио.

На припремном рочишту и претресу након укидања раније пресуде, навео је да се ради о политичком процесу против Албанаца које политика жели да истера из њихових места.

Оптужени Садику Селимон приликом саслушања у полицији и пред истражним судијом се бранио ћутањем.

На претресу 30.09.2009.године изјаснио се да није крив и да није учествовао ни у каквим злочинима, да ће се бранити ћутањем, али је навео да су му у Жандармерији у Нишу претили стрељањем, да су га тукли у полицији, што је чак и тужилац видео. Навео је да је отишао у Македонију одмах када је почело бомбардовање, а на Косово се вратио тек августа 1999.године.

Оптужени и његов бранилац тврдили су да је надимак оптуженог „Мсус“ измислио сведок сарадник или да се не ради о овом оптуженом. У пресуди К.П.23/07 Посебног одељења овог суда којом је осуђен, у личним подацима наведен је надимак «Мони», а не «Мсус», или «Учитељ». Бранилац је предлагао да се из тог списка прибаве транскрипти прислушких разговора јер нико оптуженог не зове „Мсус“. Осим тога, у документу који је у списима под КТРЗ бр. 16/08 од 28.12.2008.године – Преглед помињања појединих пријављених у вези конкретног догађаја у исказу Божура 50 од 25.12.2008.године, уз име Садику Селимона назначено је да се овај помиње као припадник јединице, али не и у вези конкретног догађаја и да треба разјаснити да ли сведок говори о Садику Алији или Садику Селимону.

Бранилац је током претреса, предао путну исправу, у коју је суд извршио увид на претресу, и из које се види да је оптужени био у Македонији у августу месецу, како је тврдио у одбрани. О томе до када је био војно ангажован у ОВК оптужени је приложио потврду да је операција «Стрела» (Шигјета) трајала до 20.06.1999.године, предлагао је да се испитају сведоци како би се изјаснили који је био његов надимак. Оптужени је указивао да сведок сарадник не говори истину, да никада није био у Интернату нити у Гњилану у то време, да се то види из тога што не познаје Гњилане и објекте у граду, а оптуженог уопште не познаје, чак га на фотографијама које су у списима, а ради се о фотографијама које су оптуженом одузете у предмету који се против њега водио пред Посебним одељењем, није препознао. Сведок сарадник кафић који је најближи Интернату уопште не препознаје. Оштећене Ц1 и Ц2 не говоре истину јер он није био у Гњилану када су оне наводно отете.

Након укидања раније донете пресуде, оптужени је навео да не признаје да је извршио кривично дело, да за овакве наводе оптужбе нема никаквих доказа осим исказа сведока сарадника кога он не познаје. Одбрану је изнео на главном претресу дана 28. и 29.06.2012. године. Навео је да је због услова у којима су живели, окружени војском и оружјем, он са породицом отишао у Македонију, још када је проглашено ратно стање. У то доба нико у Прешеву није имао оружје нити је било наоружавања Албанаца, како је тврдио сведок сарадник. У Македонији је боравио око месец дана и договорио се са друговима да се прикључи ОВК. Преко медија је објављено да добровољци старости од 18 до 50 година могу да се у Албанији укључе у обуку за ОВК, из чега се види да није тачно, а како је наводио сведок Божур 50, да су са 14 година већ могли да добију оружје. Крајем априла са седморицом другова отишао је у Албанију, и познати су му сви детаљи око прелажења границе и пријављивања, па због тога зна да је сведок Божур 50 вероватно чуо од некога како се одлазило, али је то преувеличавао и измишљао детаље, а није тачно ни да је у Драчу који је један од највећих албанских градова на јадранској обали био камп за обуку. Камп је био у бази „Фекен“ изнад планине Дајти. Ту је био до 25. маја, као припадник 126. бригаде, чији је командант био [REDACTED] бивши официр ЈНА а његов заменик [REDACTED] из Призрена. Крајем маја су дошли на границу са Косовом код Призрена и ту су били до потписивања Кумановског споразума, тј. до 15. јуна. Дана 17. или 18. јуна су кренули на Косово. Пешачили су до села Кужњим и ту су се задржали два, три дана одатле отишли у село Ругова од Хаса, ту су преспавали једну ноћ и сутрадан предали оружје. Мисли да је то био 21. јуни, сигуран је да су тог дана НАТО и ОВК потписали споразум о предаји оружја. Када су предали оружје, могао је свако да иде где хоће, био је од тог тренутка цивил. Ништа им није уписивано у војне књижице, јер их ОВК није имала. За учешће у борбама на страни ОВК, добили су по 500 марака у Приштини, 1999. или 2000. године, од [REDACTED] који се вратио из Немачке, где је скоро десет година био у азилу премијер Косова. Новац је скупљен од Албанаца у целом свету, који су давали 3% од своје плате за буџет те Владе. Када је ишао до Гњилана, успут није било српских снага, већ су напустиле Косово. Особе које оптужница означава као команданте познаје из каснијег периода Алију Реџепа из 2001 године, Шаћири Шаћира од када је

почео да ради у КЗК, а Ајдари Фазлију је виђао само у кафићу. Причало се да је командант у Интернату био извесни Дардан. Оптужене у овом предмету иначе уопште не познаје, Мемиси Агуша је виђао у граду, Шемси Нухију је видео први пут на телевизији када је изручен, од брата је чуо да је ухапшен и конобар, а то је Сахити Камбер, сматра да је сведок сарадник плаћен да лажно сведочи у овом поступку.

После предаје оружја кренуо је са још двојицом војника ОВК до неког села у близини Суве Реке. Био је кратко и у селу Вранић, па у Муштишту. Ту је провео две ноћи и један дан јер је за њега било организовано славље код пријатеља. Мисли да је у Гњилане дошао око 25. јуна и преко познаника послао поруку мајци и брату да му дођу у посету. Међутим, сутрадан је дошао само брат јер је мајка отишла на сахрану сестрине свекрве, о чему је приложио Извод из матичне књиге умрлих према коме је свекрва његове сестре умрла 23. јуна. Из тога је закључио да је у Гњилане дошао после 25. јуна а пре 02. јула, јер се 02. јула славио Дан независности. У Македонију је после одлазио у септембру и октобру. У време када му је стављено на терет да је учествовао у злочинима над Ц1 и Ц2 уопште није био у Гњилану и није могуће да су га виделе у Интернату. Чак и да је дошао 21. јуна у Гњилане није могуће да је силовао Ц1 и Ц2 јер је цео дан по доласку провео са братом, што је и забележено на фотографијама које су у списима и на којима је он са пријатељима и једино се са њима дружио. Иначе, врло брзо је почео да живи код девојке у Косовској Каменици, а често је свраћао до Интерната. Био је до 21. септембра у Гњилану, а тада се расформирала ОВК и прешао је у Косовски заштитни корпус. О томе колико је нетачан исказ сведока сарадника говори и то да је на фотографијама потпуно погрешно показао и навео имена људи. Сведок сарадник није знао ни име команданта [REDACTED] који је био министар у влади Косова, [REDACTED] који је био градоначелник Гњилана. [REDACTED] држао је говор у Гњилану и сви припадници ОВК били су тамо, а сведоку сараднику ово није познато. Навео је да исказ сведока сарадника није тачан, да ОВК, иако је имала током 1999. године више од 10.000 војника, око Гњилана је био само мали број војника. Неки су заиста узурпирали станове и куће у Гњилану, он то зна јер је радио касније као полицајац и избацивао ова лица из станова када су ти станови продати. Срби су побегли из градова са војском, касније су продали куће и станове. Све што су рекле Ц1 и Ц2 и сведок Б2 је измишљено, он оштећеног никада није видео. У односу на исказ сведока Б2 навео је да суд мора да цени и то да је овај сведок првобитно био сигуран и за оптуженог Самета, али је касније рекао да је погрешно. Тачно је једино да је носио тај ланчић са метком око врата, као и многи други у то време, то је било модерно.

Како из извештаја БИА и ВБА произилази да су припадници ОВК ушли у Гњилане 17. или 18. јуна, а из исказа Ц1 и Ц2 произилази да су оне већ 17. јуна, када су наводно доведене у Интернат, осетиле страشان мирис, то је јасно да искази оштећених нису тачни. Надимци којима га зову пријатељи су „Суља“ и „Мони“, „Сулејман, никада није имао надимак „Учитељ“ (Мсус), ни по професији није учитељ, не зна македонски, што је детаљно објашњавао. Навео је да је оперативац вероватно инспектор [REDACTED] и њему нудио да сарађује и рекао му: „Садик, ми знамо, ниси ништа радио, али пошто си био

у Гњилану, можда си чуо или видео нешто о чему прича Божур, па ако нам то кажеш, пустићемо те“.

Оптужени Шемси Нухију је на главном претресу одржаном дана 23.04.2012.године негирао наводе оптужнице, изјавио да никада није био припадник ОВК, нити је учествовао у било каквом злочину. Оптужени сматра да је све што му се ставља на терет засновано на исказу једног заштићеног сведока (Божур 50) и оштећене Ц2.

У време наведено у оптужници није боравио на територији Косова, већ је од марта месеца '99.године до почетка децембра те године био у Македонији, где је било неколико међународних организација преко којих је са породицом покушавао да обезбеди лечење за брата. Неке од оптужених не познаје, а повезан је и са особама са којима не комуницира, у питању су Алију Реџеп, Алију Садик и Рамиз Алију. Халими Рамадана познаје од 2001.године. Није возио „заставу 128“, а 1999.године није ни имао возачку дозволу. Никада у животу није био у Интернату. Нико га никада није звао Шема. Никада није био на Ливочком језеру, нити зна где је Камник. Доста је старији од оптуженог Хајдари Фатона, па је и због тога нелогично да је био са њим у групи и друштву. Споминје се у оптужници да су он и Мемиши Агуш наводно извршили радњу са човеком који је њихов заједнички непријатељ. Такође је немогуће да је Мемиши Агуш био са оптуженим Хасани Ахметом, јер они не разговарају, њихове породице нису у добрим односима. Оптужбе за силовање велико су понижење за њега јер никада није преварио своју жену.

У периоду који је обухваћен оптужницом, боравио је у Македонији и то пре свега у Куманову, али је био једно време и у Скопљу и Тетову, свуда где је чуо да постоји нека међународна организација од које је могао да тражи помоћ за брата. Није ни чуо за догађаје у Гњилану. Сведока Божура 50 познаје од детињства јер он је растао на 200 метара од његове куће. Није био заједно са њим у ОВПБМ. Он потиче из сиромашне породице којима је помагала цела махала, мисли да он никада није био припадник ОВК. Мисли да га је у мају '99.године видео у селу Черкез у Македонији. Звали су га Тоша. Нема никаквих сукоба са Божуром 50, једини разлог за овакво сведочење је вероватно да би сведок себе спасио, јер је чинио разна криминална дела у Прешеву. Оптуженог Сахити Камбера познаје јер станују у истој улици али само из виђења. У Македонији је био евидентиран као избеглица и примао је помоћ. Када се вратио из Македоније, децембра месеца '99.године, отишао је у своју кућу у Прешеву и сутрадан се јавио полицијској станици, извадио личну карту јер је био принуђен да стално путује, пре свега до Приштине. Крајем децембра '99.године први пут је отишао на Косово те године и то у болницу у Приштину. Није био у бекству, никада се није крио, никада није променио број телефона ни адресу, али никада му није био послат никакав позив да се јави у суд нити да је оптужен. Када је у средставима информисања видео своје име, претпоставио је да је у питању грешка.

У поступку након укидања првостепене пресуде К.По2 33/10 од 21.01.2010. године, прочитане су одбране оптужених којима се суди у одсуству: Прочитане су одбране оптужених који су претходно били лишени слободе, саслушани, а у поступку након укидања првобитно донете пресуде у овој ствари одређено је да им се суди у одсуству

Оптужени Хасани Ахмет, износећи одбрану у полицији, је рекао да се слободно кретао свуда где живе Срби, чак и на Косову, био је нпр. и у српском селу Пасјане, што не би могао да је учинио било шта од онога због чега га оптужују. Чак, почетком 2008.године, ухапсила га је тајна полиција на Косову, под сумњом да се бави шпијунажом за рачун Србије.

Објаснио је да је априла и маја 1999.године био у Куманову код стрица [REDACTED] а да је 17. јула дошао у Гњилане и сместио се са супругом код њених рођака. После тога, отишао је са породицом поново у Македонију у избеглички камп Непроштен, у близини Тетова, где су боравили до 18. августа. У Македонији је било доста оних које познаје из Прешева и Бујановца. Са породицом се поново вратио у Гњилане, где је остао до почетка 2001.године, бавио се електриком и добио ћерку. Отишао је у Руан, у Француску, јуна 2001.године и тамо остао годину дана, о чему, код брата који је још увек у Француској постоји доказ - избегличко уверење. Био је и у Швајцарској две недеље, али су га власти вратиле у Приштину, одакле се вратио у Прешево. Навео је да је на неким фотографијама, које су код њега пронађене, у униформи ОВК, али да се у униформи коју је позајмио од брата [REDACTED] фотографисао да би се пријавио хуманитарној организацији ИОМ. Овим је требало да докаже учешће у ОВК, приликом пријављивања навео је и одређени датум као дан ступања у ОВК, иако никада у ОВК није био, па је од те организације три месеца примао накнаду од по 150 ДЕМ и завршио курс за електроинсталатера, о чему поседује сертификат. Иначе, сви који су се пријављивали овој организацији и предавали фотографије у униформама ОВК имали су неку корист од тога.

У време када је био у Гњилану, било је припадника ОВК који су се градом слободно кретали у униформама. У Гњилану је само једно извесно време, око две недеље, становао у солитеру, а после код жениних рођака. Стан у солитеру је користио његов брат и желео да га купи па су контактирали са власником [REDACTED]. Чуо је за неке случајеве малтретирања Срба, али не за оно о чему је причао сведок сарадник. Познато му је да су оптужени Хајдари Фатон, његова браћа Ферат и Самет и [REDACTED] били припадници ОВК у зони Паштрика код Ђаковице. О [REDACTED] је чуо из прича које су кружиле, видео га је у униформи. Чуо је за [REDACTED] Алији Реџепа званог „Реџа“ и да су се они који су били у Интернату у августу пребацили у школу у Малишеву.

На фотографијама у фото албуму од припадника ОВК је препознао Нухију Шемсија, Хајдари Фатона и Самета, Фатмира, [REDACTED] Ајдари Фазлију, који је био заменик команданта штаба ОВК, Алију Садика, Муслију Шефкета, који је био командант у Интернату, своју браћу [REDACTED] Алији Идриза - Рамуша. Навео је да је ове особе видео у Интернату. У то време звали су га «Индијанац» и «Зећо».

Пред истражним судијом у одбрани оптужени је остао при ономе што је изјавио у полицији. Изјашњавао се да није тачан исказ сведока сарадника који га терети да је учествовао у злочинима, објашњавао је да је то нелогично нетачно и немогуће, инсистирао на томе да је са Србима и Ромима увек био у добрим односима. Сведока сарадника и не познаје.

Оптужени се на претресу 28.9.2009.године изјаснио да није извршио кривично дело које му је оптужницом стављено на терет. Све претходне изјаве, како у полицији тако и пред истражним судијом, нису истините, јер их је дао због притиска и батина које је добио. Још приликом хапшења почела је тортура, поломљена су му два ребра, искашљавао је крв. У таквом стању дао је изјаву пред полицијом. Страх је осећао и када је давао одбрану пред истражним судијом. Није смео никоме да се обрати за помоћ. Без обзира на ове повреде, које су биле видљиве и чињеницу да је срчани болесник, код лекара на преглед одведен је тек у јануару, две недеље од када је притворен, а и тада је добио само бруфен, као средство против болова. Тортура је била толика да је чак рекао да му је надимак «Индијанац» и «Зећо», иако нема надимак. Никад није чуо да њега и његову браћу Назифа, [REDACTED]

Навео је да је дошао у Гњилане крајем августа или почетком септембра 1999.године, после бомбардовања и живео у насељу Ченер Чесма. Од почетка бомбардовања, марта месеца 1999.године био је у Македонији, у прихватилишту у Непроштену, а затим код породице своје супруге у Куманову. Вратио се у Србију са организацијом УНХЦР. У Прешево није смео да се врати да га не би мобилисала војска Србије, већ је отишао у Гњилане, јер му је тамо био брат [REDACTED]. Никада није био у Интернату у Гњилану. Објаснио је да је разлика у исказима у полицији и на претресу у погледу тога када је дошао у Гњилане и где, до када је боравио у насељу Ченер Чесма или солитеру, последица страха који је имао пред полицијом и да изјава коју је дао у полицији није тачна, већ оно што говори на претресу и то да је у Гњилане дошао тек у јесен 1999.године, а не раније. Због насилничког понашања полицајаца био је уплашен и могуће је да је и сам нешто погрешно рекао.

У солитеру у Гњилану, у становима на четвртм и седмом спрату живели су његова браћа Назиф, [REDACTED]. У једном стану су живели отац и мајка, а у другом остали. Не познаје оптужене Ајдари Фазлија ни Алији Реџепа, не зна ко је Халими Рамадан, са оптуженим Мемши Агушом не говори већ 15 година, иако га никад није видео ни упознао, јер је у сукобу са његовим рођеним братом, за оптужене Шаћири Шаћира и Муслију Шефкета је чуо преко медија. Оптуженог Алијаа познаје јер је радио као таксиста после рата у Прешеву и није га видео у Гњилану 1999.године. Оптужени Алији Идриз звани Рамуш је његов школски друг, видео га је у Гњилану у јесен 1999.године, када се и он вратио у Гњилане. Оптуженог Хајдари Фатона познаје из Прешева, у време кад је он боравио у Гњилану 1999. године није сигуран да га је видео. Хајдари Самета, Фатоновог брата, познаје, зна да је неписмен и сиромашан, био је физички радник. Оптуженог Нухију Шемсија познаје, јер су он и његова два брата ожењени његовим рођакама, није га видео у Гњилану. Оптужени Сахити Камбер му је пријатељ, у фамилијарним су односима, јер је Камберова сестра удата за сина његовог шурака. Не сећа се да ли га је видео у Гњилану 1999.године. Оптуженог Садику Селимона је упознао током овог поступка, име оптуженог Фазлију Бурима је чуо када је ухапшен, али га не познаје. Код истражног судије заиста је рекао да Фазли,

Алији Реџеп и Шаћири Шаћир не долазе у Прешево, али никада није рекао да они не могу да дођу због злочина. Што се тиче изјаве заштићених сведока Ц1 и Ц2 да их је силовао и мучио, навео је да од када је ожењен, осим са супругом, није био са другом женом. Познаје сведока сарадника Божура 50, али са њим не говори, сматра да је он лопов и лажов. Брат сведока сарадника је ожењен његовом сестром од ујака. Фотографисао се у униформи ОВК само да би то предао међународној организацији за миграције.

Оптужени Хасани Назиф у одбрани у МУП-у је навео да је почетком 1998.године, када су почела непријатељства између ОВК и српске полиције, са родитељима, браћом Ахметом, [REDACTED] и три сестре из Прешева отишао у избеглички камп у Македонију, па у Куманово где су остали до завршетка рата на Косову. Када се српска полиција повукла са Косова, са породицом је отишао у село Малишево, предграђе Гњилана. Сећа се да је једног дана дошао његов брат [REDACTED] са Алији Реџепом и извесним Дарданом, рекао да је добио два стана, на четвртом и седмом спрату у солитеру у Гњилану, у који могу да се уселе, али су убрзо морали да напусте стан на седмом спрату јер се ту уселио рањени припадник ОВК Руница Решат. Његова браћа [REDACTED] су се оженили, напустили солитер и отишли у куће својих жена. Он је из стана отишао са породицом у Малишево, код рођака, а након тога вратио се кући у Прешево. Док је био у Гњилану, радио је у фирми «Шикос», која се бавила трговином прехрамбених артикала, а и за КФОР који му је доделио диплому за најбољег молера. Никада није био војник ОВК. Од Општине Прешево тражио је помоћ за изградњу куће и у захтеву навео да је био учесник два рата: на Косову и у прешевској долини, јер је сматрао да ће му бити од користи и да ће добити помоћ и средства за изградњу куће. Тачно је да је од 01.01.2001.године био у ОВПБМ у 113. бригади, да је био командант и да му је тада надимак био Качак.

Оптужени је навео да му је познато да је у Гњилану главни штаб ОВК био смештен у згради где је пре рата био штаб Војске Југославије, у ул. Каменица, на аутобуској станици у Гњилану је била канцеларија коју је користио ОВК, и ту су тукли Србе и Албанце. Чуо је да је ОВК ухапсила много људи у Гњилану и околини и да су школи у Малишеву и Угљару постојали затвори које је формирала ОВК, за убиства које су извршили припадници ОВК. Видео је да се имовина Срба пљачка и извесног [REDACTED] и његову браћу како краду намештај.

У одбрани пред истражним судијом навео је да су сви наводи о његовом учешћу у злочинима измишљени, нема доказа да је та дела извршио, после бомбардовања долазио је и радио у Београду што свакако не би смео и могао да је извршио било какав злочин. Чуо је разне приче о злочинима после бомбардовања, али не зна да ли је то тачно.

Оптужени, износећи одбрану на претресу 29.09.2009.године није признао наводе оптужнице, изјаснио се да није крив, а да је у записницима о његовом испитивању до тада уписано и оно што он није ни изговорио. У полицији је добио да потпише доста записника, ништа од тога није могао да прочита. Са браниоцем који му је постављен није могао да разговара јер он није знао албански и није могао ни да му помогне у преводу докумената које је потписао. Навео је да је од једанаесте године нервни болесник. Бранио се

да је током бомбардовања био у Куманову, све до једанаестог месеца 1999.године, о чему његова жена има и потврду Македонске полиције. Разлику у односу на исказ у полицији објаснио је тиме да су сами полицајци време када је дошао у Гњилане унели у записник. Прилике у Гњилану познаје само из 2000. и 2001 године. Сваки појединачни навод оптужнице негирао је и наводио да није учествовао ни у једној од описаних радњи. Навео је да није тачно да је силовао оштећене, јер уопште није био у Гњилану и у Интернату у то време.

У ОВПМБ 2001.године звали су га командант «Качак», био је десетар и због болести је био само пет месеци у јединици.

Оптужени Сахити Камбер приликом саслушања у полицији и пред истражним судијом се бранио ћутањем, а на претресу 30.09.2009.године је навео да није истина оно што му се оптужницом ставља на терет и да ће се бранити ћутањем.

Оптужени Фазлиу Бурим пред органима МУП-а навео је да је током рата 1999.године, недељу дана пошто је почело бомбардовање, са породицом илегално прешао границу и отишао у Куманово. Имао је избеглички статус и био пријављен код сестре [REDACTED]. Изестан период провео је код пријатеља [REDACTED]. Рођаци и пријатељи су његовој породици помагали да преживе и издржавали их. У Србију се вратио по завршетку рата, кући у [REDACTED], али је после само месец дана опет отишао у Македонију у Лојане код сестре од стрица.

У јулу 1999.године, са избегличким документима је ушао на територију Косова, у Гњилане. Из Македоније је у Гњилане дошао са пријатељем [REDACTED] и сместио се првих дана код његове сестре. Време је проводио углавном са другом [REDACTED] у кафићима. Крајем 1999. године вратио се у своје село [REDACTED] али је после тога и почетком 2000.године још неколико пута на кратко одлазио у Гњилане. У Интернату у Гњилану није био осим што је почетком 2000.године са пријатељима био у посети сестри која је са породицом тамо била смештена. Те године је одлазио до Интерната и да би се видео са другарицом. Описивао је учешће у ОВПМБ.

Пред истражним судијом оптужени није износио одбрану. Бранилац оптуженог изнео је примедбу на саслушање које је обављено у полицији, јер је саслушаван на друге околности које немају везе са предметом због кога се води поступак.

Оптужени на претресу 30.09.2009.године није признао извршење дела које му је оптужницом стављено на терет. Објаснио је да је пред полицијом и истражним судијом дао одбране, али су датуми наведени у тим одбранама дописани и нису тачни. Навео је да је, када је почело бомбардовање 1999.године на самом почетку и првог месеца био у својој кући, али је морао да побегне из села, па је отишао код сестре у Куманово, где је остао до почетка октобра те године. У повратку, једну ноћ је преспавао у Гњилану код сестре и зета, али је одмах ујутру аутобусом отишао кући у село код Прешева. Ни једном током бомбардовања, нити у време које је наведено у оптужници није био у Гњилану, нити у Интернату. Никада није био припадник ОВК. 2001.године је био у Гњилану и одлазио је до Интерната да потражи другарицу која је тамо радила, али ни тада није улазио ни прилазио даље од

капије, а у Интернату су тада боравили ученици. Постоје и сведоци које ће предложити и којима је познато да у Интернату никада није био. Нису тачни наводи оптуженог Мемиши Агуша који је, када му је показана фотографија овог оптуженог, рекао да мисли да је та особа из села Миратовац или Трнава и да га је видео када је дошао у Интернат и касније неколико пута у самом Интернату. Навео је да га многи људи у Прешеву познају, јер је радио као обезбеђење на концертима и у кафићима, па га је тако вероватно и овај оптужени препознао.

Од оптужених познаје Муслију Шефкета, Садику Селимона из виђења, али не под надимком „Мсус“. Сведока сарадника Божура 50 цео град познаје као лопова и криминалца, па га и он познаје из виђења, није се са њим дружио. Од пре три године са њим ни не разговара. Оптужени је посебно објашњавао околности под којима је испитан у МУП-у, па је навео да су га полицајци малтретирали приликом хапшења, имао је повреде по лицу и телу, била му је поцепана одећа.

У завршној речи, заменик тужиоца за ратне злочине анализирао је изведене доказе, посебно исказ сведока Божура 50, указао на став због чега сматра да се после 20.06.1999. па до децембра 1999. године на простору Косова одвијао немеђународни оружани сукоб, указао на делове одбране оптужених из којих се може извући закључак да су учествовали у извршењу дела, указао на то који су докази за сваку од тачака оптужнице, да су оптужени поступали свесно, вољно као саизвршиоци и предложио да се сви огласе кривим и осуде на казне.

Бранилац оптуженог Ајдари Фазлије, адв. Марко Миловић у завршној речи предлажио је да се оптужени Ајдари Фазлија ослободи од оптужбе, јер ниједним од изведених доказа није несумњиво утврђено да је извршио кривично дело онако како му је стављено на терет, њега конфузно и непоуздано спомињу само сведоци [REDACTED], неки од оптужених у одбрани који су дали пред полицијом, а што не може да се користи због околности под којима су те одбране изнете. Супротно томе, из прибављених писаних доказа произилази једино да је овај оптужени био припадник ОВК.

У завршној речи, бранилац оптуженог Редечи Алије, адвокат Стојиљковић Небојша, навео је да нема доказа да је оптужени извршио кривично дело, а да исказу сведока Божура 50 не може да се верује већ због саме чињенице да су бројне криминалне радње овог сведоку опроштене да би сведочио у кривичном поступку.

Адвокат Бојан Ресавац, као бранилац оптуженог Шаћири Шаћири и оптуженог Мемиши Агуша, навео је да овај суд није функционално надлежан, јер у време које је описано у оптужници као време извршења дела, није постојало стање рата нити оружаног сукоба, пре свега због тога што на простору који је описан као место где је дело извршено није било друге стране у оружаном сукобу. У односу на оптуженог Шаћири Шаћири наводи да у јединственом процесу против свих оптужених, а након што су саслушани одређени сведоци оштећени, још јасније може да се тврди да нема доказа да је овај оптужени био командант, јер оштећени и сведоци наводе потпуно друга лица као оне који су у то време били команданти у Гњилану. Предлаже да се

овај оптужени ослободи од оптужбе. Наводе у односу на њега, као и у односу на оптуженог Мемиши Агуша, које износи Божур 50, не треба прихватити јер исказ овог сведока је непроверљив, а супротно уобичајеном начину за вођење кривичног поступка овај поступак почео је од тврдњи Божура 50 да су он и оптужени извршили кривично дело тако да претходно није било ниједног од описаних догађаја нити пријављених догађаја које затим описује Божур 50. У односу на његове тврдње у овом поступку доказано је да у Ливачком језеру нема трагова људских остатака. У односу на оптуженог Мемиши Агуша тврдње оштећених Ц1 и Ц2 не могу да се прихвате јер опис које оне дају за овог оптуженог не одговара његовом стварном изгледу, иако га оне касније заиста препознају. Исказ оштећених је озбиљно доведен у сумњу раније датим исказима пред судом у Нишу као и исказом снаје оштећене Ц1. Предлажио је да суд оптуженог Мемиши Агуша ослободи од оптужбе.

Бранилац оптуженог Шефкета Муслију, адв. Недић Дејан, предложио је да се оптужени Шефкет Муслију ослободи од оптужбе, јер нема доказа да је извршио кривично дело. Овог оптуженог помињу само сведоци [REDACTED] који наводе да им је познато то име, али не и да их је малтретирао. Исказ Божура 50 у погледу овог оптуженог је нелогичан, јер је немогуће да су постојале две групе и читава организациона и командна структура ОВК, јер то не произилази из других доказа, а и нелогично је да су Шефкет Муслију који је из Бујановца и Божур 50 који је из Прешева у истој групи, па да због тога Божур 50 зна шта овај оптужени ради.

Бранилац оптуженог Садик Алије, адв. Анте Бошковић, предложио је да се овај оптужени ослободи од оптужбе, јер њега нико од сведока који су саслушани није ни препознао нити описао, док је исказ сведока Божура 50 непоуздан и непроверљив.

Бранилац оптуженог Идриз Алије, адв. Владан Петровић, предложио је да се оптужени ослободи од оптужбе јер нема доказа да је извршио ово кривично дело. Саслушани оштећени и сведоци приликом прегледа фотоалбума нису указали и нису препознали овог оптуженог. Исказ сведока Божура 50 је потпуно непоуздан, њему се не може веровати, а имао је и мотив да лажно сведочи. У оним деловима где је исказ сведока Божура 50 могуће проверити као што је чињеница да су тела уклањана бацањем у воду Ливочког језера, произилази да исказ сведока није тачан. Сведочење Божура 50 у погледу места, времена и оштећених који су страдали је непрецизно, па је таква и оптужница која је заснована на његовом исказу. У наведено време није било оружаног сукоба јер се српска страна по потписивању Кумановског споразума повукла.

Адвокат Здравко Крстић, бранилац оптужених Хајдари Фатона, Хајдари Самета, Хајдари Ферата, Сахити Камбера и Садику Селимона, предлаже да суд све оптужене ослободи од оптужбе, јер нема доказа да су извршили кривично дело, сведок сарадник није био припадник ОВК, па је детаљно анализирао његов и исказ оштећених Ц1 и Ц2 и брата и снаје Ц1.

Адвокат Марија Халас Радуловић предложила је да суд њене браћенике ослободи од оптужбе услед недостатка доказа. Указује да иако су у решењу Апелационог суда означени недостаци првостепене пресуде који су заправо и недостаци оптужнице, јавна тужба није реаговала нити уредила

оптужницу. У погледу времена наводи да није било рата и оружаног сукоба, а јавна тужба није уложила напор да жртве означи макар пуним именом, презименом и осталим подацима који служе за идентификацију, већ их је побројала и означила са најмање 267 и остало. Сматра да су саслушани сведоци потврдили одбрану Шемси Нухија. Анализирао је исказ сведока сарадника.

Адвокат Илија Радуловић, у својству браниоца оптужених Шемси Нухије, Ахмета и Назифа Хасанија, Садику Селимона и Фазлију Бурима, предложио је да се сви оптужени ослободе од оптужбе, јер нема доказа који поткрепљују наводе оптужбе осим исказа сведока Божура 50 који не говори истину, и оштећене Ц2 којој се заиста нешто страшно догодило али то нису учинили овде оптужени. Приложио је завршну реч у писаном облику.

Бранилац оптуженог Халими Рамадана, адв. Милорад Константиновић, предложио је ослобађање од оптужбе, јер наводи да нема доказа да је извршено кривично дело, анализира исказ сведока-сарадника Божура 50, оштећене Ц1 и Ц2, као и услове за постојање оружаног сукоба, те наводи да их у конкретном случају нема. Указује да је тек после толико времена пред судом сведочила оштећена која је једини очевидац страдања својих родитеља пок. [REDACTED] и да тај исказ треба прихватити.

Оптужени Мемиши Агуш, у завршној речи, анализирао је исказ сведока Божура 50 и навео да овај сведок није говорио истину. Указао је на исказе сведока [REDACTED], на недоследности и нејасноћу у исказу сведока Божура 50, да су оштећене Ц1 и Ц2 очигледно лажно сведочиле, нису могле да обаве препознавање и просто је невероватно да су обе заборавиле истовремено исте ствари и касније их се истовремено сетиле. Затим, да су извештаји БИА-е потврдили његове тврдње да оштећени Б1 не говори истину јер у школи „Селами Халачи“ није био никада ОВК, 19.06. није постојао „Бонстил“, понавља примедбе које је износио у вези исказа оштећених Б1 и Б2. Показао је своје фотографије из којих се види каквој је тортури био изложен када је лишен слободе.

Оптужени Фатон Хајдари, анализирао је исказ сведока „Б2“, навео да овај сведок не говори истину, као и оштећених Ц1 и Ц2 за које сматра да је немогуће да су оптужене виделе у околностима како описују и да их после 11 година препознају. Објашњава да су га тукли у полицији и показује фотографије на којима се то види. Предлаже да га суд ослободи од оптужбе и да му укине притвор.

Оптужени Ферат Хајдари придружио се речи браниоца, навео да се његов исказ из полиције не може прихватити, јер је добио батине. Сматра да се ради о политичком процесу, јер је он Албанац и предлаже да га суд ослободи од оптужбе.

Оптужени Савет Хајдари се придружио речи браниоца.

Оптужени Нухију Шемси у завршној речи навео је да нико од саслушаних сведока није знао његово име, нити га је препознао са фотографија. Сведок Божур 50 чак не зна ни његово име, већ о њему говори као да је [REDACTED] а када је последњи пут био саслушан, рекао је да овај оптужени и није био припадник ОВК. Због тога предлаже да га суд ослободи од оптужбе и да му укине притвор.

Оптужени Селимон Садике придружио се речи својих бранилаца, изражавајући жаљење због жртава на Косову, анализирао исказе оштећених Ц1 и Ц2, сведока који су саслушани у раздвојеном поступку, али га нико није препознао нити знао његово име и наводи да Божур 50 никада није био припадник ОВК. Сматра да нема доказа, па предлаже да га суд ослободи од оптужбе.

Суд је у току поступка извео следеће доказе:

-Приликом доношења раније пресуде у овој ствари суд је саслушао сведоке: [REDACTED]

[REDACTED], прочитао исказе сведока [REDACTED] у смислу одредбе чл. 337 ст.1 тач. 2 ЗКП-а, и оштећеног [REDACTED], па су њихови искази прочитани. Прочитани су искази сведока који су саслушани у предмету овог суда К.По2-43/10, [REDACTED]

Прочитани су налаз о мишљења и саслушани вештаци прим. др. Зорана Ђурић, неуропсихијатар, Ана Најман, спец. клиничке психологије, др Бранко Мандић, проф. др. Слободан Савић, специјалиста судске медицине, проф. др. Марија Ђурић Срејић, професор анатомије, професор Слободан Славковић, ортопед - трауматолог.

Оштећенима Ц1 и Ц2 решењем истражног судије одређене су мере процесне заштите које су на претресу реализоване тако што оштећенима изглед и глас нису били прикривени односно измењени али су испитане уз искључење јавности и исказ су давале из посебног дела суднице. Суд је прихватио захтев и објашњење оштећених и заменика ТРЗ да се оштећене осећају сигурније када исказ дају из посебног дела, док је јавност искључио због заштите личности, приватног живота оштећених и то имајући у виду природу и садржину исказа оштећених. Осим тога јавност је била искључена и када су изведени докази читањем одређених извештаја који су носили ознаку «службена тајна», «строго поверљиво».

У доказном поступку прочитани су писмени докази: потврда о привремено одузетим предметима бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, од Хасани Ахмета; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр.03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Хасани Ахмета; потврда о привремено одузетим предметима од Садику Селимона, бр. 03/4-3-1 сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Садику Селимона; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од

26.12.2008.године, за Сахити Камбера; потврда о привремено одузетим предметима од Сахити Камбера бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; потврда о привремено одузетим предметима од Хасани Назифа бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Хасани Назифа; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Хајдари Ферата; потврда о привремено одузетим предметима од Хајдари Ферата бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Фазлију Бурима; потврда о привремено одузетим предметима од Фазлију Бурима бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Хајдари Фатона; потврда о привремено одузетим предметима од Хајдари Фатона бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; потврда о привремено одузетим предметима од Мемиши Агуша бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Мемиши Агуша; записник о претресању стана и других просторија МУП-а РС Дирекције полиције-УКП-бр. 03/4-3-1, сл.бр. 740/08 од 26.12.2008.године, за Хајдари Самета; потврда о привремено одузетим предметима од Хајдари Самета бр. 03/4-3-1, сл. бр. 740/08 од 26.12.2008.године; извештај лекара специјалисте ВМА за Хасани Назифа од 30.12.2008, бр. протокола: 15554; лекарски извештаји за Фазлију Бурима, Хасани Ахмета и Хајдари Ферата од 05.01.2009.године; извештај лекара специјалисте за Хасани Назифа од 21.01.2009.године; извештај МУП-а РС од 06.02.2009.године; извештај Окружног затвора за оптуженог Фазлију Бурима; службене белешке вође смене Окружног затвора у Београду од 28.04 и 29.04.2009.године, као и од 18.04.2009.године; извештај лекара Специјалне болнице од 29.04.2009.године о прегледу Сахити Камбера; записник о препознавању за заштићеног сведока Ц1 од 02.06.2009.године и 03.06.2009.године са службеном белешком; записник о препознавању за Ц2 од 03.06.2009.године; записник о препознавању за А5 од 10.06.2009.године; записник о препознавању за заштићеног сведока Б2 од 10.06.2009.године; преглед препознавања од 02.06, 03.06 и 10.06.2009.године; документација о проналаску посмртних остатака 8 лица у кругу болнице у Гњилану; допис комисије за нестала лица Владе Републике Србије бр.021-01-24/2009-02 од 15.06.2009.године, заједно са извештајем о проналаску посмртних остатака 8 НН лица у контејнеру у кругу болнице у Гњилану; допис у вези извештаја о масовној гробници Централне Истражне Криминалистичке Јединице УНМИК Полиције бр.22829 од 11.07.2000.године; специјални извештај ОЕБС-а од 08.07.2000.године; допис директора политичког стуба специјалног представника Генералног Секретара мисије ОУН-а на АП КиМ, упућен председнику Комитета за сарадњу УНМИК-СРЈ, амбасадору [REDACTED] од 30.08.2000.године; врши се увид и чита се осам омота форензичке документације за: [REDACTED],

[REDACTED]; извештај
 лекара специјалисте за [REDACTED] од 17.06.2009.године; извештај из КЕ
 МУП-а РС бр. 7078/09 од 28.08.2009.године, за [REDACTED]; извештај из
 КЕ и ПЕ за оптужене МУП-а РС-ПУ Врање бр. 7304/09 од 14.09.2009.године;
 налаз и мишљење вештака о душевном стању и процесној способности
 оптуженог Хасани Назифа од 11.09.2009.године; налаз и мишљење вештака о
 душевном здрављу и урачунљивости оптуженог Хајдари Фатона од
 10.09.2009.године; извештај Управе криминалистичке полиције МУП-а РС бр.
 03/4-3-1, стр.пов.бр.250-10570/08 од 22.09.2009.године; извештај Специјалне
 затворске болнице бр. 511-25052-02-1 од 22.09.2009.године, за Фазлију
 Бурима; захтев за тражење [REDACTED] од
 05.12.2000.године са потписом [REDACTED]; захтев за тражење
 [REDACTED]; потврда о идентификацији
 [REDACTED] у фотокопији; документација коју је предао адвокат
 Крстић за Садику Селимона, на претресу 06.10.2009.године, и то: потврду о
 улажењу у стан и друге просторије МУП-а РС-Дирекције полиције, Управе
 криминалистичке полиције, Службе за борбу против организованог
 криминала бр. КУ-П-445/07, од 28.05.2007.године, потврду о привремено
 одузетим предметима МУП-а РС-Дирекције полиције, Управе
 криминалистичке полиције, Службе за борбу против организованог
 криминала бр. КУ-П-445/07, од 28.05.2007.године, потврду о привремено
 одузетим предметима МУП-а РС - Дирекције полиције, Управе
 криминалистичке полиције, Службе за борбу против организованог
 криминала бр. КУ-П-445/07, од 28.05.2007.године, наредбу за претресање
 стана и других просторија, на име Садику Селимон, Округног суда у
 Београду, Посебног одељења, истражног судије Кри.Пов.П.бр. 445/07, од
 28.05.2007.године, записник о саслушању осумњиченог МУП-а РС-Дирекције
 полиције, Управе криминалистичке полиције, Службе за борбу против
 организованог криминала, Одсека за сузбијање трговине људима и
 кријумчарење бр. КУ-14/07, од 28.05.2007.године, записник о саслушању
 окривљеног Ки.П.бр. 27/07, од 29.05.2007.године, документ који носи број
 78/2009 и датум 11.09.2009.године, преглед помињања појединих пријављених
 у вези конкретних догађаја у исказу Божура 50 од 25.12.2008.године,
 Тужилаштва за ратне злочине КТРЗ 16/08 од 28.12.2008.године, потврда Дома
 здравља Прешево, здравствене станице Рајинце од 16.01.2009.године бр.
 протокола: 185, на име [REDACTED], потврда Дома здравља Прешево,
 здравствене станице Рајинце од 19.01.2009.године, бр. протокола: 03/09, на
 име [REDACTED], уверење Министарства финансија РС, Пореске Управе,
 регионалног центра Ниш, Експозитуре Прешево бр. 430-129, од
 20.01.2009.године, на име обвезника Садику Селимона, извод из матичне
 књиге рођених Матичног подручја [REDACTED], текући бр. 52, за 2008.годину, на
 име [REDACTED]
 [REDACTED] текући бр. 51, за 2008.годину, на име [REDACTED], извод из
 матичне књиге рођених Матичног подручја [REDACTED] текући бр. 53, за
 2008.годину, на име [REDACTED], извод из матичне књиге венчаних
 Општине Прешево, текући бр. 166, за 2008.годину, на име [REDACTED]

[REDACTED] уверење Министарства финансија Републике Србије, Пореске Управе, регионалног центра Ниш, Експозитуре Прешево, бр. 430-130, од 20.01.2009.године, на име обвезника Сахити Камбера, медицинска потврда специјалистичке ординације опште медицине «Др. Мемиши», Прешево од 20.01.2009.године за [REDACTED] извод из матичне књиге рођених Општине Прешево, текући бр. 10, за 1976 годину, на име Сахити Камбер, извод из матичне књиге рођених Општине Прешево, текући бр. 354, за 2005. годину, на име [REDACTED] извод из матичне књиге рођених Општине Прешево, текући бр. 107, за 2008. годину, на [REDACTED], документ који је предао бранилац [REDACTED] на претресу дана 29.09.2009.године, који има руком исписан број 861, са датумом 25.06.1999.године, на албанском језику; писани докази које се на главном претресу дана 06.10.2009.године предао бранилац адвокат Миодраг Планојевић за оптуженог Хасани Ахмета и то: нотарски акт-изјаву бр. ОДУ 349/09 са датумом 16.04.2009.године, потврду хуманитарне организације «Ел Хилал» бр. 02-1060, од 06.03.2009.године; писмена која је на главном претресу 06.10.2009.године предао адвокат Марко Кастратовић за оптуженог Фазлију Бурима: нотарску изјаву која носи број ОДУ 120/09, од 04.02.2009.године, потврду, пријаву-одјаву за ово лице, извештај МУП-а РС -Управе криминалистичке полиције од 12.10.2009.године о враћању привремено одузетих предмета приликом претресања стана и других просторија овог оптуженог, допис МУП-а РС бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр.230-10570/08 од 12.10.2009.године са записницима о враћању привремено одузетих предмета од 16.9.2009.године; налаз и мишљење вештака о душевном здрављу и урачунљивости оптуженог Мемиши Агуша од 21.10.2009.године; налаз и мишљење вештака о душевном здрављу и процесној способности оптуженог Хасани Назифа од 21.10.2009.године; налаз и мишљење вештака о душевном здрављу и урачунљивости оптуженог Хајдари Самета од 21.10.2009.године; налаз и мишљење вештака о душевном здрављу и урачунљивости оптуженог Фазлију Бурима од 21.10.2009.године; медицинска документација за заштићеног сведока Ц2; извештај Управе криминалистичке полиције, Службе за откривање ратних злочина од 26.11.2009.године са копијом акта Штаба врховне команде бр. 01/7061-1, од 20.06.1999.године, која је предата на српском и енглеском језику; лекарски извештај за Хајдари Самета бр. 324/09, од 14.12.2009.године са извештајем лекара специјалисте-неуролога; документација коју је предао [REDACTED] на главном претресу 17.12.2009.године и то: писмо [REDACTED] америчком амбасадору, допис Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију од 23.02.2004.године, уверење Црквеног Народног одбора Косовске Каменице од 03.02.2000.године, потврду Међународног Комитета Црвеног Крста од 18.10.2001.године, потврду Месне канцеларије Ранилуг, општина Косовска Каменица од 25.07.2001.године да се [REDACTED] води као нестало лице, допис Координационог центра Србије и Црне Горе и Републике Србије за Косово и Метохију Амбасади САД, од 15.04.2004.године, потврду о идентификацији за [REDACTED], потврду Института за судску медицину о смрти, за [REDACTED], од 03.04.2006.године; извештај Окружног затвора у Београду са отпусном листом са епикризом Специјалне затворске болнице бр. 196, од 25.12.2009.године, за

Фазлију Бурима, извештај Управе криминалистичке полиције - Службе за откривање ратних злочина бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230-10570/08, од 12.01.2010.године, извештај лекара затворске болнице за Хасани Назифа бр. 28/I, од 28.01.2010.године, са упутом за стационарно лечење; налаз и мишљење вештака за Ц1 од 01.02.2010.године; налаз и мишљење вештака за Ц2 од 01.02.2010.године; извештај, за Хасани Назифа, Специјалне затворске болнице од 02.02.2010.године, да није способан да присуствује претресу; извештај лекара специјалисте Специјалне затворске болнице за Хајдари Самета, бр. 05/II од 04.02.2010.године; записник о препознавању од стране Б1, Кри.По2-4/10, од 10.02.2010.године; отпусну листу са епикризом Специјалне затворске болнице за Хасани Назифа, од 24.02.2010.године; медицинску документацију са историјом болести за Ц2; извештај доктора специјалисте за сведока сарадника Божура 50 од 11.03.2010.године; извештај доктора специјалисте за сведока Божура 50 од 16.03.2010.године; потврду «ЕЛ ХИЛАЛ» организације за сведока сарадника од 22.01.2010.године; оптужницу Општинског јавног тужилаштва Прешева КТ бр. 168/08, од 03.12.2008.године и пресуду Општинског суда у Прешеву К.291/08, од 26.10.2009.године; пресуду Окружног суда у Врању Кж.961/08, од 10.12.2008; потврду организације Ветерана рата ОВК бр. протокола: 78/2009, од 11.09.2009.године, за Садикку Селимона; извештај лекара специјалисте за Самета Хајдарија, од 25.03.2010.године; извештај МУП-а РС Дирекције полиције, УКП бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230-10570/09, од 31.03.2010.године са фотографијом [REDACTED] потврду Хуманитарне организације «ЕЛ ХИЛАЛ» бр. 02-1060, од 06.03.2009.године, за Хасани Ахмета, са изводом из матичне књиге умрлих општине Прешево за [REDACTED]; уверење из матичне књиге умрлих за [REDACTED] Општине Гњилане; нотарски акт-изјава Републике Македоније, Куманово од 16.04.2009.године и потврда Општине Гњилане за [REDACTED] извештај ИОМ-а од 27.04.2010.године, са службеном белешком о преводу овог извештаја; извештај из КЕ МУП-а РС ПУ Гњилане бр. 235-556/09, од 27.04.2010.године, ИКМ Врање, за оптуженог Хасани Назифа; допуну експертизе Ц2, коју је дао прим. др. Зоран Ђурић, неуропсихијатар, од 29.04.2010.године; извештај Здравственог центра Врање бр. 06-3/185, од 26.04.2010.године, за Хасани Назифа; извештај МУП-а РС Дирекције полиције, УКП бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230-10570/08, од 29.04.2010.године; налаз и мишљење од 05.05.2010.године, проф.др.Слободана Савића, специјалисте судске медицине и проф.др.Марије Ђурић Срејић, професора анатомије за форензичку документацију; војна књижица Хасани Назифа; извештај Војног одсека Ниш за Хасани Назифа; извештај МУП-а РС-Дирекције полиције, УКП бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230-10570/08, од 20.05.2010.године; потврда о организацији ветерана рата ОВПБМ од 25.10.2010.године из Прешева, бр. прокола: 11/2010 и потврда ОВР ОВК, Огранка Гњилане бр. 403/10, од 22.10.2010.године, за сведока сарадника; налаз и мишљење вештака др. Бранка Мандића и др. Ане Најман, односно клиничког психолога Ане Најман за сведока сарадника Божура 50, од 14.06.2010.године; писмена која је предао адвокат Марко Кастратовић на претресу 23.06: сертификат о регистрацији – информација о бизнису бр. 70137741 од 20.04.2004.године; затим писмена која је предао адвокат Здравко

Крстић на главном претресу 23.06.: сертификат о регистрацији кафе бара «2000». бр. 8005920; извештај Саветодавног панела за људска права од 09.12.2009.године и априла 2010.године и врши се увид у ова документа у оригиналу на енглеском језику; примедбе Канцеларије правних послова у предмету: «Захтев Саветодавне комисије за људска права СПГСУА за достављање коментара о прихватљивости жалбе госпође [REDACTED]», предмет бр. 132/09; допунски налаз за Хасани Назифа од 06.07.2010.године др Бранка Мандића; документација за Хуманитарну организацију „Ел Хилал“ централног регистра Републике Македоније; извештај о извршеним проверама МУП-а РС УКП бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230/10570/09, од 23.08.2010.године, за [REDACTED]; извештај МУП-а РС, Дирекције полиције, Јединице за заштиту бр. 03/7, бр. 2-11/10-4, од 02.09.2010.године, за сведока А5 са дописом Жандармерије од 24.08.2010. године; извештај МУП-а РС, Дирекције полиције, УКП, Службе за откривање ратних злочина бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230-10570/0,8 од 17.09.2010.године, за сведока А5; затим извештај о извршеним проверама МУП-а, Дирекције полиције, УКП, Службе за откривање ратних злочина бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230/10570/09, од 17.09.2010. године, за Ц1 и Ц2, записници о испитивању сведока Ки. 194/99, од 03.03.2000. године, састављени пред истражним судијом Окружног суда у Нишу у поступку против [REDACTED] и др, због кривичног дела из члана 141 КЗСРЈ, где је саслушана оштећена Ц1; записник о саслушању сведока Ки.194/99 од 03.03.2000. године, састављеном пред истражним судијом Окружног суда у Нишу, где је саслушана оштећена Ц2, у поступку против [REDACTED] због кривичног дела из члана 141 КЗСРЈ; спискови које је [REDACTED] предала на претресу 20.09.2010.године и то списак лица који се и даље воде као нестали и списак идентификованих и предатих посмртних остатака; читају се пресуде Посебног одељења Окружног суда у Београду К.П. 23/07 од 10.10.2008. и Апелационог суда у Београду КжI-ПоI-4/10 од 12.05.2010. године; за оптуженог Селимона, извештај МУП-а Србије, Дирекције полиције, УКП бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр. 230/10570/08, од 06.10.2010. године са примерком војно-техничког споразума између КФОР-а и Владе СРЈ и Републике Србије од 09.06.1999. године и примерком споразума о демилитаризације ОВК између међународних снага и ОВК, од 21.06.1999. године; књига III Дома здравља Прешево бр. 724, од 17.09.2009. године, о томе да у Дому здравља Прешево у евиденцији не постоји отворени здравствени картон Хасани Назифа; допис Републике Србије, Општине Прешево, Кабинета председника бр. 240-1, од 23.06.2009. године, где је Тужиоцу за ратне злочине упућен захтев са назнаком «Предмет: Тражим ослобађање девет наших грађана»; медицинска документација за Б1; извештај лекара одељења за пријем и збрињавање ургентних стања Опште болнице у Јагодини од 16.11.2008. године, са извештајем доктора специјалисте из Јагодине од 12.01.2009. године; отпусна листа са епикризом за сведока Б1, Организационе јединице хирургије из Опште болнице Јагодине са датумом пријема 08.11. и датумом отпуста 02.12.2008. године и извештај доктора специјалисте у фотокопији од 22.12.2000. године, са фотокопијом Протокола болести; извештај МУП-а РС, Дирекције полиције, УКП, Службе за откривање ратних злочине бр. 03/4-3-1, стр.пов.бр.230-10570/08, од

24.11.2010.године за [REDACTED] те извршен увид у фотоалбум оштећених, фотоалбум припадника ОВК, фотоалбум са 65 фотографија (припадника ОВК), фотографије које је предао адвокат Здравко Крстић на претресу 17.03.2010.године, које су обележене бројевима 1, 1/1, 2, 3, 29-А, 29-Б, 29-Ц, и 29-Д, фотографије које је на главном претресу 09.04.2010.године, предао оптужени Хасани Ахмет, које су обележене бројевима од 1 до 7 као и скице солитера које је такође предао на претресу 09.04.2010.године, фотографије које је на главном претресу дана 09.04.2010.године предао тужилац означене бројевима од 1 до 44, фотографије које је на главном претресу дана 23.11.2010.године предао оптужени Хасани Ахмет, означене са А и Б и здравствени картон притвореника Мемиши Агуша из Затворске болнице, десет фотографија које је супруга Хасани Ахмета послала адвокату Илији Радуловићу, које је предао адвокат Марко Кастратовић на претресу 23.06.2010. године, скице које је сачинио сведок [REDACTED] тако што је у скице оптуженог Хасани Ахмета учртавао одређене податке на претресу 22.09.2010. године, фотоалбум који је сачињен приликом препознавања 10.02.2010. године, када је међу лицима која су постављена у врсту, сведок оштећени Б1 препознавао оптужене, писмене доказе које је суду доставио сведок [REDACTED]: одговор упућен [REDACTED] о извршеној идентификацији, извештај Међународног Црвеног крста: Особе нестале током кризе на Косову, на српском и енглеском језику, као и допис Министарства правде, Одсек за међународну правну помоћ у кривичним стварима примљен у суд 10.12.2010. године, са датумом 06.12.2010. године у коме Министарство правде враћа замолнице које су упућене Министарству правде Републике Македоније, којима је суд тражио информације од организације «Ел Хилал» 08.09.2010. године, као и списак киднапованих лица од стране ОВК током 1999.године, који се налази са фотографијама киднапованих лица од стране ОВК у Гњилану током 1999. године, који су потом ослобођени и новоприбављених фотографија киднапованих лица од стране ОВК током 1999. године, решење о извршењу радних обавеза у ратним условима од 19.04.1999.године за [REDACTED], те извршио увид у фотокопију личне карте за [REDACTED], карту Гњилана и читуљу за покојног [REDACTED], решење Апелационог суда Кж-І По2 8/11 од 07.12.2011. године, решење К-По2 18/11 – Кв.По2 3/12 од 18.01.2012. године, којима је према оптуженима Хасани Ахмету, Хасани Назифу, Фазлију Буриму одређен притвор, решење Апелационог суда Кж-І По2 8/11 од 20.01.2012. године, којим је исправљено решење Апелационог суда Кж-І По2 8/11 од 07.12.2011, решење којим је одређено суђење у одсуству К-По2 18/11 – Кв-По2 21/12 од 13.02.2012. године за Хасани Назифа, Ахмета, Фазлију Бурима и Сахити Камбера, извештај МУП – УКП 03/4-3-1230-11000/12 од 28.02.2012. године о извршеним проверама за брата и снају оштећене Ц1, за сведока [REDACTED] и сведока А5, решење К-По2 43/10 – К-По2 18/11 – Кв.По2 25/12 од 07.03.2012. о спајању кривичног поступка, изјава која почиње са „познато ми је да мој син од 07.03.2011.“; потврда организације ратних ветерана бр. 11/2010 од 25.10.2010.године, потврда организација ратних ветерана ослободилачке војске Косова 169/10 од 16.06.2010.; потврда хуманитарне организације „Ел хилал“ подружнице из Куманова, за Божура 50,

где је боравио, да је користио помоћ ове организације, документа која је адвокат Илија Радуловић приложио уз жалбу у оригиналу која се односе на сведока Божура 50, сужбена белешка као и остала документа све везано за догађај у вези Садики Селимона од 22.08.2011.године.

Поступајући по налогу Апелационог суда да саслуша брата и снају оштећене Ц1 и изведе друге доказе за које сматра да је потребно, а како је након укудања раније донете пресуде дошло и до спајања поступка у предметима К.По2 43/10 и К.По2 18/11 (ранији К.По2 33/10), суд је саслушао [REDACTED], сведока Божура 50, оштећену Ц2, [REDACTED]

и оштећене [REDACTED]

Прочитани су: извештај од 21.03.2012. године везан за екстрадицију оптуженог Шемси Нухију и документа која се односе на екстрадицију, извештај лекара специјалисте за оптуженог Шемси Нухију у фотокопији, допис Министарства правде, Сектора за нормативне послове и међународну сарадњу, Одељење за међународну правну помоћ у кривичним стварима 713-01-0328/2011-08 од 12.04.2012., допис са пакетом и списком ствари које су одузете од оптуженог Шемси Нухију, налаз и мишљење вештака о душевном здрављу и процесној способности за Нухију Шемси од 19.04.2012. године, извештај МУП-а Србије, Дирекција полиције, УКП, Служба за откривање ратних злочина од 19.04.2012. године уз који су достављени списак отетих и несталих лица са непознатом судбином на подручју Косова и Метохије у периоду после 20.06.1999. године, списак киндапованих усмрћених лица на подручју Косова и Метохије у периоду после 20.06.1999. године, списак отетих па ослобођених лица на подручју Косова и Метохије у периоду после 20.06.1999. године, списак идентификованих смртно страдалих лица на подручју Косова и Метохије у периоду после 20.06.1999. године, извештај ЕУЛЕХ-а од 27.03.2012. године о претраживању Ливочког језера са фотографијама, извештај МУП-а, УКП од 03.05.2012. године са документима који су достављени у прилогу који су у фотокопији и то уредба УНМИК-а број 1999/08 од 20.09.1999. године на две стране, допис Штаба Врховне команде број 01/7061-1 од 20.06.1999. године на српском и енглеском језику о оснивању заштитног корпуса Косова, Војно-технички споразум између међународних снага безбедности КФОР-а и Владе СРЈ и Републике Србије на српском и на енглеском, извештај из прекршајне евиденције за Нухију Шемсија број 3444/12 од 07.05.2012. године, допис ВБА са примерком Војно-техничког споразума, који није потписан, извештај ЕУЛЕКС-Канцеларије Специјалног тужилаштва Косова, који је достављен суду 23.05.2012.године и извештај ЕУЛЕКС-канцеларије специјалног тужилаштва достављен суду 16.07.2012. године, извештај ВБА бр. 6836-12 од 20.06.2012. године документа која је доставила [REDACTED] а тиче се могуће масовне гробнице Ливочко језеро, записник о препознавању од 25. маја 2012. године када је

оштећена Ц2 за Шемси Нухију, уз увид у фотографију која је сачињена том приликом, извештај доктора специјалисте за оштећену Ц2, потврда Организације ратних ветерана ОВК Гњилане, којом се потврђује да Шемси Нухију није био војник Ослободилачке војске зоне Косова, Оперативна зона Карадак, потврда да је Шемси Нухију био члан ОВПБМ, Бригада 113. [REDACTED] од 28. децембра 2000. до 15. маја 2001. године, уверење да је Шемси Нухију био корисник хуманитарне помоћи у периоду од 20.04.1999. године до 13.10.1999. године из хуманитарне организације „Калири“ и „Миреса“, потврда организације „Ел хилал“ да је Шемси Нухију био корисник хуманитарне помоћи у периоду од 16.03. до 07.12.1999. године, изјава

[REDACTED] грађевинска дозвола на име [REDACTED] извод из матичне књиге венчаних за [REDACTED], извештај из Службе за аутомобиле и навигацију из Лозане о поседовању возачке дозволе за оптуженог Шемси Нухију, извод из матичне књиге рођених [REDACTED] за матично подручје Враћа под текућим бројем 148 за 1999. годину, пресуда о разводу брака Општинског суда у Прешеу П. вероватно 58/00 од 08.06.2000. године, отпусна листа са епикризом за [REDACTED] Клиничко болничког центра у Приштини, отпусна листа са епикризом болнице у Приштини број 2473, потврда о потреби путовања ради остваривања здравствене заштите од 18.02.1999. године за [REDACTED] потврда о смрти од 09.03.2006. године, извештај ординације за неурологију и психијатрију за [REDACTED], фотокопија пасоша на име [REDACTED], потврда из Месне заједнице Прешево од 18.05.2012. године о међусобним односима између породица [REDACTED], извршен је увид у фотографију која је означена као слика 1 на којој је [REDACTED], број 2 на којој је Шемси Нухију, фотокопију личне карте од 15.12.1999. године, затим фотокопију пасоша за оптуженог Шемси Нухију од 27.09.2001. године, извештај МУП-а, дирекција полиције УКП 03/4-3-1 број 230-10570/08-15 од 27.06.2012, извештај МУП-а Србије – УКП 03/4-3-1 строго поверљиво број 230-10570/08-16 од 09.07.2012, извештај МУП дирекција полиције 03/4-3-1 број 230-10570/08-17 од 09.07.2012.године о извршеним проверама за сведока Б1, извештај НАТО војна канцеларија од 30.08.2012.године, извештај организације за европску безбедност и сарадњу, мисија на Косову, Канцеларија за људска права Гњилане, од 02. августа '99 године, извештај Специјалног тужиоца из канцеларије специјалног тужилаштва Косово упућен ЕУЛЕКС, извештај Међународног црвеног крста од 30. јула 2012, извештај МУП дирекција полиције УКП број 03/4-3-1 број 230-10570/08-24 од 03.09.2012. године са фотографијама оптуженог Фатона Хајдарија, документација Хашког Трибунала са записницима обдукције из Ораховца и ЦД са ознаком 1 РФА201220615-01.

У делу претреса на коме је била искључена јавност прочитан је извештај Министарство одбране, ВБА, стр. пов. број 6836-2 од 21.05.2012. и допис БИА стр пов.бр. 02-9732 од 17.05.2012. године.

Суд је прочитао записнике о испитивању сведока саслушаних од стране истражног судије овог суда, и то



Анализирајући изведене доказе суд је оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона, Хасани Ахмета, Хасани Назифа, Фазлију Бурима, Хајдари Самета, Хајдари Ферата, Садику Селимона, Муслију Шефкета, Алији Садика и Сахити Камбера огласио кривим и осудио на казне наведене у изреци пресуде под I, док је нашао да нема доказа да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Редеп, Шаћири Шаћир, Алији Идриз, Нухију Шемси и Халими Рамадан извршили дело које им је оптужницом стављено на терет па их је ослободио од оптужбе.

Несумњиво је утврђено да су оптужени Мемиши Агуш, Хајдари Фатон, Хасани Ахмет, Хасани Назиф, Фазлију Бурим, Хајдари Самет, Хајдари Ферат, Садику Селимон, Муслију Шефкет, Алији Садик и Сахити Камбер заједно са НН припадницима ОВК дана 17.06.1999.године испред пекаре у Гњилану из реда за хлеб заробили и одвели у Интернат оштећене Ц1 и Ц2 и тамо их држали до 23.6. 1999. године. Све време боравка у Интернату оштећене су мучене, тучене и силоване.

Ово је суд утврдио из исказа оштећених Ц1 и Ц2, које је као искрене и убедљиве у потпуности прихватио, а оштећене су приликом препознавања указале на особе које су над њима вршиле физичко, психичко и сексуално злостављање. Овим исказима, када се доведу у везу са налазом и мишљењем вештака психијатра и психолога о способностима памћења и репродукције упамћеног у ситуацији коју оштећене описују, везано са карактеристикама њихових личности, ценећи и протек времена од догађаја, налазом и мишљењем вештака ортопеда, проф.др. Славковић Слободана и вештака специјалисте судске медицине проф. др. Савић Слободана, које је прихватио као стручне, медицинском документацијом за оштећену Ц2 и фотографијама у које је извршио увид, исказом брата оштећене Ц1 као и осталим изведеним доказима, несумњиво се утврђује да су оптужени извршили дело на начин описан под I пресуде.

Из исказа оштећених Ц1 и Ц2 суд је утврдио да су оне из реда за хлеб испред пекаре у Гњилану дана 17. јуна 1999. године одведене у Интернат. Обе оштећене навеле су да се све догодило 17. јуна и објасниле идентично, да је 16. јуна био рођендан оштећеној Ц2, да на том рођендану није била оштећена Ц1, па када је она кренула дана 17. јуна да честита рођендан, срела је оштећену Ц2 па су заједно отишле за хлеб. Обе управо због рођендана памте да се све догодило 17. јуна, дан после рођендана Ц2. Све се догодило у јутарњим односно преподневним часовима. Обе су идентично наводиле да се док су стајале у реду испред пекаре, у близини зауставио аутомобил «Аскона» из кога су изашла тројица мушкараца са маскама на глави које су имале само прорезе за очи, неки у униформама, неки у цивилу, по њиховој процени имали су око 27 до 30 година, сви су имали оружје. Пришли су им, ставили им црне траке на уста, одвукли их до аутомобила и угурали унутра. Одмах у колима су почели да их туку пиштољима. Сви људи из реда за хлеб разбежали су се. Одвезли су их до Интерната где су их преузели други војници, одвели на спрат, у просторију-учионицу. Доста времена су биле раздвојене, али се обе сећају и идентично су навеле да су биле заједно када су их водили у подрум и пред њих је бачена одсечена људска глава. Од страха се Ц1 умокрила јер су им запретили да ће и оне проћи као и особа којој је

одсечена глава, рекли су «Изгледаћете и ви као ова глава». Из подрума се осећао неподношљив мирис. Ц1 је сигурна је да то није смрад канализације, већ да је долазио од мртвих, од људских тела, иако ни она ни Ц2 нису присуствовале неком убиству у Интернату, нити су било кога пред њима тукли. Ц2 се сећа неподношљивог мириса и крика и јаука људи. Обе су навеле да док су боравиле у Интернату нису им давали храну ни воду, неко је рекао: «Нисмо вас довели ту да вас хранимо и дајемо вам воду него да вас убијемо». Обе су навеле да су их водили и у велику просторију где је било људи који су седели на поду, неки су били везани за радијаторе, била је ту чак и једна трудна жена. Сви су били Срби, није видела Роме. Обе су навеле да су биле у истој просторији када су их обе тукли по табанима и рукама. Донели су и лавор са водом у коме су хладиле руке, па су настављали да их туку. Оштећеној Ц2 тада су поломили мали прст. Руке и ноге су им биле отечене. Толико је било страшно да су их молиле да их убију само да би мучење престало. Идентично су описале да су их после мучења у Интернату, четворица војника, комбијем превезли у Угљаре, у школу или неку велику кућу. Ту су их са осталима тукле и мучиле жене војници. Један међу војницима који је очигледно био командант издавао је наредбе. Обе се сећају да је неко ко је командант наредио оштећеној Ц1 да одгризе уво оштећеној Ц2. У кући у Угљарима биле су од пет или шест часова поподне, па све до поноћи. Тада су их колима одвезли до неке реке избацили и рекли да иду напред и да се не окрећу. У колима су их тукли јер нису знале да певају песму о Скендербегу. Обе су навеле да су их ослободили петог или шестог (Ц1), или седмог (Ц2) дана од када су заробљене. Навеле су да су ујутру стигле у Бујановац. Ишле су кроз шуму, наилазиле на псе луталице, тешко су се кретале јер су их болеле ноге. На пункту су полицајцима испричале шта им се десило, али то нико није бележио. Примиле су у амбуланти инјекцију против тровања, па су их у зору послали у Врање, а одатле у Ниш. У Нишу их нису примили у болницу јер није било места, биле су у парку, оштећена Ц1 се сетила адресе свога брата, па су отишле тамо. Ту су први пут добиле воду, храну, а снаја их је одвела код лекара.

Оштећена Ц1 је навела да су је увели у просторију у којој су били орман без врата, кревет и столице. Тројица војника који су је увели, одмах су почели да је туку. Ту су је силовали први пут. Тукли су је по телу и глави, пендрецима, пушкама, ногама и рукама, псовали српску мајку. Процењује да је у Интернату било више од стотину војника, различито обучених. Неки су били у цивилу, неки у униформама, али су сви имали оружје, било је и младих, али и људи средњих година. За једног од њих мисли да је био командант, шетао се по ходнику и издавао наредбе. Међу војницима препознала је комшију Албанца са којим је радила на аутобуској станици, али је и он тукао као и остали. Сећа се војника који су их силовали и тукли, нико није носио маску, само су јој често приликом силовања гурали и савијали главу да их не гледала.

Први пут је силована у просторији у којој се налазио кревет, стари орман и столице. Сведокиња Ц2 тада није била у истој просторији. Касније је силована много пута, сигурно 10 или 15 пута, при чему је у сваком наврату било више оних који су јој то радили, не може у сваком случају да каже

колико. Силована је вагинално и приморавана да орално задовољава војнике. После мучења, батина, када су их водили у подрум и када је видела одсечену главу, одвели су је у једну просторију и тукли је, гурнули на кревет, па јој је један војник ставио пендрек у вагину и тако гурао да је почела да крвари. Сећа се овога војника, не може да га добро опише, не зна тачно да каже по чему га је упамтила, мисли да је био висок. Иако је крварила, овај који је мучио и силовао пендреком није престао све док једног тренутка неко није наишао. Било је и других посебно тешких понижавања, један од војника јој је ставио полни орган у уста, а нож под грло и рекао да гута, иначе ће је убити. Сећа се да је он био мршав. Силовали су је, а врата нису била затворена, па је могао да уђе ко хоће, али су углавном само пролазили. Оштећена Ц2 причала јој је касније да су је једном угурали у собу где је видела Ц1 како лежи вероватно после силовања. Она је видела како оштећену Ц2 један војник удара и тако набија у орман. Оштећена Ц1 је навела да је највише повреда и модрица имала на леђима, ногама и задњици, али је у Нишу када је отишла код лекара добила само мелем. Код лекара осим једном није ишла јер није имала здравствену књижицу. Сва документа, па и новац који је имала, су јој одузета када је отета. Нема медицинску документацију о повредама које је задобила. Код гинеколога није ишла иако је месец дана крварила, јер је одлазак код гинеколога и причу о ономе што је претрпела доживљавала као срамоту. Њена другарица је имала поломљену руку и прст. Ни она ни Ц2 после догађаја нису полицији пријавиле шта се догодило, јер су сматрале да им они не могу помоћи. Не зна како је уопште позвана да сведочи, јер о догађају, осим брату и снаји, никоме ништа није причала, нити је неком од надлежних органа пријавила догађај. Боравила је у Нишу и Панчеву два или три месеца, а касније се није виђала са Ц2. Било јој је важно да проба да све заборави, али филм се увек враћа. Као последицу онога што је преживела, оболела је од штитне жлезде, има висок притисак, добила је шећер, чир, има проблеме са памћењем, последња два, три месеца и несвестицу. Раније, пре овога, ретко је ишла код лекара, сада јој је ташна пуна лекова.

Ова оштећена је навела да никада више није ишла у Гњилане. Објаснила је да можда постоје неке разлике у њеним исказима код истражног судије и на претресу, као што је опис онога војника који јој је ставио палицу за кога код истражног судије каже да је омален, низак, слабије конституције, а на претресу да је висок, али га са сигурношћу препознаје. Овакви описи и извесне несигурности у опису су последица њеног лошег здравственог стања, проблема које има и који су последица стреса од овог догађаја, у последње време слабијег памћења. Све разлике у исказима приликом препознавања пред истражним судијом и на претресу у погледу тога што је наводила да је неко од оптужених радио, сведокиња је објашњавала тиме да се оптужени на претресу боље виде, а да када их боље види јасније се и сећа шта је ко од њих радио.

Оштећена Ц1 обавила је препознавање оптужених након испитивања код истражног судије у два наврата. Првом приликом ова радња није обављена до краја, јер је препознавање вршила из кабине која се налази у склопу суднице, без употребе техничких средстава који на мониторе преносе слику, па је констатовано да није добро видела особе постављене у врсту за препознавање који су били у судници. Други пут је препознавање обављено у

просторији и са опремом тј. стаклом за препознавање па је добро видела оне који су постављени у врсту. На претресу је имала прилике да види оптужене понаособ када су постављали питања или стављали примедбе, па је објашњавала да ли и по чему их памти. При томе било је одређених разлика од исказа који је дала пред истражним судијом.

Тако је за оптуженог Мемиши Агуша приликом препознавања пред истражним судијом навела да је подсећа на неког од оних о којима је причала, а на претресу је била сигурна да је он био у групи која је силовала, иако не може да објасни по чему га је запамтила. Док код истражног судије оптуженог Хајдари Фатона није препознала нити означила као особу које се сећа из Интерната, на претресу када је овај оптужени стављао примедбе на исказ и постављао питања, па је била у прилици да га види на монитору, навела је да га препознаје и да се сећа да је он силовао, тукао, стављало јој пиштољ поред уста, а сећа га се добро по «фаци». Сећа се да је имао оружје са собом, пендрек, ударао ју је палицом, шутирао, тукао. Није могла да определи колико је тада могао да има година, као што ни на претресу када га гледа не може да процени колико је стар, али мисли да је за време док је била заробљена он у Интернату био присутан само један дан. За оптуженог Хасани Ахмета навела је, када га је видела и приликом препознавања код истражног судије и на претресу, да га се сећа и препознаје као особу која јој је ставила полни орган у уста. Пред истражним судијом навела је да је он и тукао, да је силовао орално када су је силовали први пут, док је на претресу објаснила да је он био присутан на улазу у Интернат када су она и Ц2 доведене, гурајући их пушком одвео их је на спрат, а затим јој ставио полни орган у уста. Ово је било понижавајуће јер је када се задовољио терао да све прогута. За оптуженог Хасани Назифа је, када га је видела у оба наврата, изјавила да га се сећа као једног од оних који су је тукли палицом по рукама, ногама и леђима, имао је флеке по лицу. Оптуженог Фазлију Бурима је приликом препознавања пред истражним судијом описала као особу коју препознаје, везује за силовање и мучење и навела «Тај дебели ми је стављао палицу доле и хтео да ме дави, он је био много лош», стављао јој полни орган у уста. На претресу када је видела овог оптуженог навела је да га се сећа да ју је он прво тукао, па силовао, у Угљару се понашао као командант, седео је, смејао се и наређивао другима да их туку. Пред истражним судијом, на записнику о препознавању од 03.06.2009.године за оптуженог Самета Хајдарија је навела да га препознаје по очима као особу која је много тукла, силовала орално. На главном претресу описала је да је он у Интернату издавао наређења, шетао по ходнику, био је у маскарној униформи, силовао је орално и тукао палицом, био је један од двојице војника који су јој стављали палицу у вагину. Мучио је и тако што је бацио на кревет, ставио јој јастук на уста и гушио је. Тек када је на претресу видела овог оптуженог навела је да јој је и он пенетрирао палицу, да га се сетила. Сећа се да је био и у Угљару и наређивао женама војницима да их туку. За оптуженог Хајдари Ферата када га је видела и приликом препознавања и на претресу, навела је да га се сећа по лицу, да је имао бубуљице, тукао је, псовао им је мајку српску, био је у групи која их је превезла у Угљаре, терао их је да певају песму о Скендер Бегу, он је био међу онима који су их водили у подрум и показали им одсечену људску главу. За

оптуженог Садик у Селимона је навела да га се сећа по «фаци», био је у ОВК униформи, тукао је и малтретирао у канцеларији и говорио да ће бити поклане и да ће сви Срби да се иселе са Косова. На претресу је навела да је овај оптужени први силовао, а да јој је једном ставио пиштољ код уста и рекао да ће све Србе да побије. За оптуженог Сахити Камбера навела је да га препознаје по свему и да је он водио у Угљаре, наређивао женама војницима да их туку, а када су их ослободили показао им је пут, смејао се и репетирао пушку. На претресу је навела да се сећа како се он свукао и силовао је на кревету.

Све разлике у исказима приликом препознавања пред истражним судијом и на претресу у погледу тога што је наводила да је неко од оптужених радио, сведокиња је објашњавала тиме да се оптужени на претресу боље виде, а да када их боље види јасније се и сећа шта је ко од њих радио.

Оштећена Ц2 је навела да се добро сећа да су у Интернату на улазу, били војници ОВК у маскирним униформама. Сећа се једаног омањег, са пушком у руци и ожиљком испод левог ока, а двојица су били нешто виши. Када су је одвојили од Ц1 сећа се да су је у једној од просторија гурнули на поломљени кревет, ударали и шутирали, називали курвом, рекли су да ће да пропева. Бацили су је на кревет, један јој је подигао руку, док је покушавала да се одбрани, он је шутнуо чизмом у десно раме и вероватно јој тада поломио руку. Неко је ножем посекао по лакту, од удараца палицом у леђа отпао јој је младеж, било је крви. Стално је губила свест од удараца и освешћивала се, малтретирање је трајало дуго, није знала да ли је дан или ноћ, сећа се тренутка када се освестила и видела човека који седи у црној униформи и са црном капом до изнад очију и ћути, војника у униформи који је тукао и шутирао. Једном приликом чим се освестила почео је да је туче, шутира, падала је од удараца, није могла да стоји већ је клечала. Наставило се малтретирање, тукли су је, ударали палицом, псовали српску мајку, називали је курвом.

Када су је први пут силовали један је хтео да јој веже руке за кревет, други је држао и ставио јој руку преко очију, покушавала је да се брани и једног је одгурнула ногом, двојица су је све време тукли. Сећа се да је у почетку болело, а онда више не. Силовали су је на различите начине, вагинално и орално, један јој је ставио палицу у вагину што је ужасно болело и видела је да је палица крвава када је извадио. Сви који су ово гледали су се смејали. Од ових повреде је крварила месец дана. Колико је могла да процени било је више од стотину војника у Интернату, у црним, шареним зеленим униформама, цивилу. Нису сви учествовали у малтретирању, али неки су је силовали више пута, били су у групама, па је један држао, други тукао, трећи поцепао тренерку. Силовање и понижавање је било страшно, а неки су после силовања уринирали по њој. Бранила се, плакала, молила их да је убију. Поново су је силовали, ређали су се један за другим, не зна колико их је било. Силовали су и Ц1, то зна јер је видела једном како она лежи на кревету са јастуком преко уста и јеца.

Избацили су је у ходник после тога и видела је да је ту Ц1. Одвукли су их до излаза, па опет увели у неку просторију где је један војник извадио нож и претио да ће да их закоље, а албански који је говорио је другачији од онога који се говори на Косову. Тражио је да преда оружје и муницију, па када је

рекла да нема тукли су је, ставили нож под грло, претили да ће је заклати, да ће да исеку њено месо, посекали су је по лакту. Сећа се да је он био млађи и стално је држао полуотворена уста. Овај војник је и силовао, добро га је упамтила јер јој је ставио полни орган у уста и вукао је за косу. Пала је и остала да лежи поред стола, па је ушао је неки црни војник, ставио јој у уста пиштољ и рекао да ће да је убије ако им не буде дала оружје. Питао је ко је Аркан и шта је радио. Молила је да је убију, али је тај црни војник рекао да неће, већ мора сама полако да умре и псовао је, говорио јој да је курва, викао «Све ћу да вас убијем, ово је Албанија, шта сте тражили овде, шта чекате, зашто не одете». Други пут, кад јој је ставио пиштољ у уста и завртео га, испљувала је крв и схватила да јој је поломио зубе. Желела је да умре. Сматра да је било боље да су је убили. Извели су их у ходник и рекли да ће их пустити, али да никоме не смеју да пријаве шта се десило. И она је као и Ц1 навела да су коначно у Нишу код брата и снаје оштећене Ц1 добиле помоћ, да су тамо остале два или три месеца, па отишле у Панчево, код другог брата Ц1. У Панчеву су јој ставили гипс на поломљену руку. Из Панчева је поново отишла у Ниш. Лечила се од последица овог догађаја у Заводу за ментално здравље, па у Топоници, где је провела више од месец дана. Код гинеколога није ишла због стида. Предала је суду медицинску документацију и фотографије које су настале тако што је брат сведокиње Ц1, двадесетак дана касније позвао Нишку телевизију, чији је новинар направио емисију и фотографисао њене повреде. Није никада са Ц1 причала о ономе што се десило, желела је да све што пре заборави.

Добро је упамтила оне који су је мучили и силовали. Онај који јој је стављао пиштољ у уста, коме је рекла да нема срца да је убије, имао је црни младеж на левом образу, на јагодици, код ока, онај што јој је поломио руку је био виши, дугуљастог лица, слабије конституције, један од оних који је тукао имао је ожилјак испод левог ока, био је нижи и имао је бркове, стар око 30 година, први који је изашао из групе и ударио је био је крупнији, он је тукао пред свима и ставио јој јастук на уста да је угуши. Они који су је мучили били су увек у групи. Неки су говорили албански језик који се не говори на Косову. Видела је и неке које познаје из Гњилана, они јој нису помогли. Нису им дали ни храну ни воду док су биле заробљене. Неке од оних који су је мучили није видела на препознавању, нема онога који је тукао по табанима. Причала је касније о ономе што је доживела и тражила помоћ, у Нишу од тадашњег градоначелника [REDACTED], била је у Народној канцеларији Председника Републике, код [REDACTED], у Фонду за Хуманитарно право, дала изјаву инспектору [REDACTED] у УНМИК полицији, гостовала у емисији [REDACTED], говорила за новине. Због стања у коме се налазила, није увек причала о истим ситуацијама и детаљима, али никада раније није причала о силовању. Било је стид да каже да је силована, сама се себе стидела због тога. Сада је задовољна што је и то могла да исприча.

Оштећена је након испитивања пред истражним судијом вршила препознавање у коме је међу лицима која су постављена означавала ко је од њих био у Интернату и како је мучио или силовао. На претресу јој се након сведочења сваки од оптужених због питања или примедбе обратио, па је тада објашњавала да ли и по чему памти оптуженог и шта је радио. Прегледала је и

фотографије из фотоалбума припадника ОВК на тражење одбране и означавала оне које препознаје као особе које су биле у Интернату и силовале је или тукле.

За оптуженог Мемиши Агуша приликом препознавања навела је да има нешто познато код њега, да јој личи на једног који је силовао, али да не може да га повеже са конкретном ситуацијом, док је на претресу када је овог оптуженог видела навела да се сећа како је он тукао, лоше се понашао према њима, стављао јој пиштољ у уста и када га је одгурнула бацио је на фотељу, па поново ставио пиштољ у уста, завртео га и њој је потекла крв, Тада јој је псовао српску мајку. Други присутни војници су се на то смејали. Сећа се да је он одгурао у неку просторију и тукао. Када је разгледала албум са фотографијама, поново је указала на овог оптуженог и рекла да се сећа да јој је пиштољем који јој је ставио у уста поломио зубе. За оптуженог Хајдари Фатона навела је пред истражним судијом да га памти по „фаци“, да јој личи на једног од оних војника који су били на вратима Интерната са пушком када су доведене, а на претресу и приликом разгледања фото албума да се он изменио много од овог догађаја, био је мршавији, упамтила је његове очи, био је у групи која је тукла и морала је орално да га задовољава. За оптуженог Хасани Ахмета навела је да га препознаје са стопостотном сигурношћу, да је то онај који ју је силовао, тукао и чизмом је ударио тако да јој је пукло раме. То је било после силовања палицом. И на претресу као и приликом разгледања фотографија за оптуженог Хасани Ахмета је навела да га памти, иако је био млађи и крупнији, био је у друштву најчешће са једним брком, тукао је, док се није онесвестила, шутирао чизмом, тада јој је и поломљена рука. Он је више пута силовао. За оптуженог Хасани Назифа је навела да се сећа да је силовао и тукао када су трећи пут улазили код њих и када се онесвестила-једном је силовао, па јој после стављао у уста полни орган. Препознаје га по дугачком лицу и приљубљеним ушима. На претресу, када је видела оптуженог Хасани Назифа, навела је да се добро сећа како јој је махао ножем испред очију, посекао јој десни лакат, претио да је закоље. Приликом разгледања фотографија из фото албума навела је да је он био на улазним вратима, са пушком. Код истражног судије на препознавању и на претресу за оптуженог Фазлију Бурима је навела да се сећа да је носио униформу и памти га по бубуљицама које је имао на врату, имао је масно ткиво између обрва. Он је био је у групи оних који су је силовали, али и оној која је прва почела да је туче, стављао јој је јастук на главу да би је угушио, у Угљарима рекао оштећеној Ц1 да јој поједе уво. Приликом разгледања фотографија из фотоалбума је навела да је он тукао и шутирао. Сећа се како се смејао. За оптуженог Хајдари Самета кога је препознала у врсти пред истражним судијом је навела да га памти по приљубљеним ушима, управо њега је описивала када је рекла да има флеку изнад ока и да га се сећа и препознаје по оштром погледу. Он је први силовао, па су дошли други војници који су имали нож и посекли јој младеж. Када је на претресу видела овог оптуженог навела је да је упамтила да он не може добро да затвори уста, а да се сећа да је он ударао чиме је стигао, псовао, малтретирао, гурао од улазних врата уз степенице, претио да ће да је закоље, чупао јој косу, силовао је орално и терао да све прогута. Био је међу онима који су их водили у подрум и у Угљаре. И

приликом прегледања фотографија навела је како памти да он не може да затвори уста. За оптуженог Ферата Хајдари навела је пред истражним судијом када га је издвојила из врсте постављене ради препознавања, да се сећа да је он пушком терао од улазних врата уз степенице кад су доведене у Интернат, тукао је и силовао. Препознаје га са стопостотном сигурношћу. И на претресу је навела да се сећа да је он био на улазним вратима када је доведена и терао је и шутирао да уђе, док је, када је разгледала фотографије, рекла да је он тукао и силовао и водио у подрум где јој је показана људска глава. Пред истражним судијом на препознавању, претресу и код разгледања фотографија је навела да препознаје оптуженог Садику Селимона по лику и да је он ударао, силовао пред групом војника, после су је из те групе силовали други. За оптуженог Сахити Камбера кога је издвојила међу постављенима у врсти пред истражним судијом, али и на претресу је навела да га познаје по лику и оштром погледу, да је сада мршавији, али му је лик исти, он се иживљавао над њима, псовао српску мајку и претио да ће да их секу и пустити их да умру саме, много је мучио, тукао, терао је да пева песму о Скендер бегу. Његов лик не може да заборави, свако вече када легне он и други који су је мучили су јој пред очима. Сећа се да је овог оптуженог молила да је убије, а да је он, рекао «Саме ћете да умирате полако». Добро памти и његов глас.

Суд је тек у септембру 2010. године, по службеној дужности, уз медицинску документацију за оштећене дошао до записника о саслушању сведока, који су састављени пред истражним судијом Окружног суда у Приштини, измештеног у Нишу, дана 03.03.2000.године у предмету Ки. 194/99 против окривљеног [REDACTED] и др. због кривичног дела геноцида из чл. 141 КЗСРЈ. Ови записници су прочитани, па су оштећене које су негирале било какво учешће у неком ранијем поступку, као и да су надлежним органима пријавиле шта се догодило, поново морале бити испитане на претресу.

Оштећена Ц1 је навела да је раније заборавила да спомене ово саслушање, када их је њен брат одвео у суд. Све је трајало кратко, можда десет до петнаест минута. Тада је још имала повреде, није могла да седи, а судија је рекла: «Ајде нећемо се дуго задржати». На том саслушању је причала, али наводи «Можда нисам све, јер нисам могла да запамтим, биле смо у стресу» (стр. 8 транскрипта од 25.10.2010.године). Записник није читала, али је слушала диктирање. У овом поступку је била дуже у суду, па је више и причала. У односу на датум када су заробљене, навела је да је то сигурно било 17.06, што памти због рођендана Ц2, а не може да објасни због чега је у записнику, који јој је предочен, наведен датум 23.06, јер су тада биле у Бујановцу. У погледу разлике у времену које су провеле заробљене, јер из записника сачињеног пред Окружним судом у Нишу произилази да је то било један дан од подне до поноћи, хтела је да се закуне да је то трајало недељу дана. Сматра да је можда судија погрешила, или да су се она и Ц2 збуниле, оне нису биле при свести, блокирао јој је мозак, сва је била «убијена у главу». У погледу мучења и батина које су добиле објаснила је да ако постоји нека разлика то је због тога што су пред истражним судијом у Нишу на брзину саслушане. У погледу разлика да није пред истражним судијом у Нишу говорила да је силована, али је говорила да јој је један мушкарац ставио

полни орган у уста, навела је да је све причала, али није све судија записивала. На исти начин је објаснила због чега у записнику о ранијем саслушању ни код ње ни код оштећене Ц2 није споменуто да су одведене у подрум и да је тада пред њих бачена одсечена људска глава. [REDACTED] о којима је раније говорила не познаје, нико им у Интернату није помогао ни дао воду и цигарете, иако је то наведено у ранијем саслушању. Судија је није слушала, она почне једно да прича, а судија прескаче на друго, хтела је само «Паушал да ми узме».

Када су оштећеној Ц2, предочене разлике у исказима са претреса и из записника о испитивању пред Окружним судом у Нишу, као и да је прећутала чињеницу да је саслушана, навела је да не може да се сети где је све ишла, али је ишла свуда где год је могла и свуда је давала изјаве, па се сећа да је била у једној канцеларији где су биле две жене, није био тужилац. Одвео је брат оштећене Ц1, али је у то време код психијатра је ишла скоро сваки дан. Тачно је да су биле заробљене од дана после њеног рођендана, али о томе није говорила у ранијем саслушању јер је то нико није ни питао. У погледу разлике да је раније навела да су их заробили мушкарци из Гњилана, један који ради у СУП-у као полицајац, а други из родом Малишева, али живи у Гњилану, које је прецизно описала: са цивилном одећом на којој је писало ОВК, обојица црномањаста, година између 30 и 40, један мало проћелав које би сигурно препознала јер их је раније виђала у Гњилану, навела је да су ти људи били у реду за хлеб, киднаповали су их неки у црним униформама. Неких људи се сада сетила када је чула њихова имена, као [REDACTED], они су били у Интернату. Истражном судији приликом ранијег саслушања није причала о силовању, али рекла је за претњу да ће сви да се изређају. Код истражног судије у Нишу на брзину је испитивана и није могла све да стигне да каже. Не сећа се да је пре испитивања упозорена да ће бити саслушана као сведок.

Суд је након тврдњи оштећене Ц2 да се не сећа да ли је упозорена пре саслушања, да ли је присуствовао јавни тужилац, испитао [REDACTED] која је поступала у својству истражног судије Окружног суда у Приштини са седиштем у Нишу и саслушала оштећене Ц1 и Ц2 03.03. 2000.године. Она је навела је да је била судија Окружног суда у Приштини од 1984.године, а да је радила као истражни судија од 1994.године. Сећа се да је упозорење које се даје сведоцима било одштампано на самом записнику као формулар, она је усмено упозоравала све сведоке и детаљно их упућивала у њихову обавезу да говоре истину и право да ускрате одговор на поједина питања, али није накнадно уносила ово упозорење, јер је већ одштампано. Није имала обичај да уноси у записник да је присутан тужилац ако он заиста није ту, тужилац је присуствовао увек када је то и забележено. Сећа се да је у предмету против [REDACTED] саслушала 150 или 200 оштећених, одлазила је у разне градове у Србији, и сведоке саслушавала у тамошњим судовима. Иако је настојала да прикупи што више података и испитивала у детаље, увек је процењивала да ли је то за сведока својеврсно малтретирање уколико је трауматизован од догађаја о коме прича, па је остављала могућност да га позове накнадно или прикупи документацију. Могуће је да су оштећене биле још увек под стресом, ако су испитивање доживеле да их је саслушавала на брзину и да нису имале времена да све кажу. Констатовала је реакције

сведока, плач и слично, ако их је било. Није могло да се догоди да неко говори да је вишеструко силован, а да се тако нешто не унесе у записник. Често су сведоци наводили имена оних који су извршили злочин и имена је увек пажљиво уносила у записник. Била је у грчу када је слушала о разним злочинима. Једино тиме да је записничар није добро чуо када је диктирала може да објасни да оштећене тврде да је погрешно унет неки датум. Могуће је да је прва од њих две навела погрешан датум, па је до такве забуне дошло и код друге. Када су јој показани записници о саслушању Ц1 и Ц2 навела је да их се сећа, јер су те жене међу првима које је саслушала, биле су изузетно узбуђене, једна је имала медицинску документацију, другој је рекла да ће је упутити на Институт за судску медицину, али то није успела да уради. Ако су уписана нека имена, онда се ради о онима која су тада оштећене навеле, ако је дат опис неког лица онда је то свакако оно што су оне навеле. Немогуће је да је записник радила 10, 15 минута јер толико времена је потребно да се узму подаци и да се сведок поучи, сведок се саслуша и тек онда диктира. Ово је био једини предмет за геноцид, памти све карактеристичне случајеве и сведоке, па тако и Ц1 и Ц2, сећа се да су отете из реда за хлеб, али и да је приликом саслушања комуникација била отежана, једна је плакала, а друга је тупкала нервозно, онда се хватала за главу, видела је на њима да су доживеле тешке ствари, можда нису желеле да причају о нечему или их је било срамота. Друга по реду коју је саслушала била је нестрпљива, раздражљива и нервозна. Није им читала записник, слушале су диктирање, мислила је да их поново позове када се још мало опораве.

Суд је ради утврђивања способности памћења и репродукције упамћеног обавио вештачење оштећених Ц1 и Ц2.

Према налазу и мишљењу и усменој речи вештака клиничког психолога Ане Најман и психијатра др. Зорана Ђурића произилази да Ц1 болује од хроничног посттрауматског стресног поремећаја, депресије умереног степена и психосоматских поремећаја, хипертензије, поремећаја срчаног ритма и шећерне болести. Пре трауматичног искуства Ц1 није боловала ни од каквих телесних и психичких болести, а сада болује и од психичких и од телесних болести које јој значајно угрожавају здравље.

Способност памћења и репродукције упамћеног код ње је очувана и у складу је са њеним интелектуалним способностима (IQ-80), док је способност интерперетације лимитирана оскудним интелектуалним потенцијалима. Процес репродуковања без обзира на протек времена је очуван. У време догађаја о којима сведочи, способност чулног опажања и примања утисака је била повишена услед страха и егзистенцијалне угрожености. Она је расла у емоционално и социјално депримираним условима, што је на неки начин довело до емоционалног осиромашења, али нису презентовани подаци који би указивали да се у свом ранијем животу понашала на антисоцијални начин.

Из налаза и мишљења вештака др. Ане Најман и психијатра др. Зорана Ђурића произилази да Ц2 болује од хроничног посттрауматског стресног поремећаја и депресије тежег степена са повременим суицидалним идејама. Способност памћења и репродуковања упамћеног је очувана и у сагласности је са солидно просечним интелектуалним способностима. Способност интерперетације предметних догађаја је повремено лимитирана утицајем

краткотрајних снажних емоција. Услед снажних емоционалних и стресних доживљаја репродукција може бити недовољно обогаћена детаљима, али прецепција упечатљивих детаља које она процењује важним остала је као трајни емоционални запис, и то вербално саопштава, с тим што је вербални исказ праћен емоционалним доживљајем. Из налаза и мишљења и усмене речи вештака произилази да Ц2 повремено узима лекове који се користе за лечење других болести, па и шизофреније, само због тога што је степен поремећаја здравља, узбуђења и емоционалног поремећаја такав да не може да се смири другим лековима.

Из прочитане медицинске документације за оштећену Ц2 и из извештаја које је суд прибавио од 08.12.2001, 31.08.2001.године произилази да се лечила под дијагнозама депресија, а из комисијског неуропсихијатријског налаза Клинике за заштиту менталног здравља КЦ Ниш од 26.3.2002. године да је радна способност умањена, док из отпусне листе од 18.10.2001.године произилази да је под дијагнозом депресивни синдром–посттрауматски стресни поремећај лечена у Неуропсихијатријској болници у Нишу и Специјализованој психичкој болници Горња Топаоница. Након што су накнадно прибављену документацију прегледали, вештаци су остали при налазу и мишљењу.

Вештаци су навели да оштећене Ц1 и Ц2 нису особе које би могле лажно оптужити било кога за оно што им се догодило. Количина узбуђења које су доживљавале док су приликом испитивања причале о догађају је таква да, иако нису могле на уобичајен начин да саопште оно што су доживеле, није било показатеља да фалсификују сећања и да оно што су доживеле приписују особама које то нису урадиле. Код њих није утврђено постојање елемената који би указивали на постојање поремећаја свести који се сврстава у конфабулацију- на патолошки начин презентовање измишљених догађаја и људи. Према документацији из списка код оштећене Ц2, констатован је посттрауматски стресни поремећај 2000.године, а нема података који би указивали да га је било раније. Код оштећених је приликом вештачења постојала емотивна реакција у односу на јун 1999 и догађај у Интернату, па су вештаци закључали да је то догађај трауматске природе који је изазвао психичке поремећаје код њих. При налазу и мишљењу вештаци су остали и након што су прибављени записници о ранијем саслушању оштећених, као и након што су прегледали документацију која се односи на лечење Ц2, која је прочитана на претресу и то извештај од 08.12.2001, 31.08.2001.године из ког произилази да се лечила под дијагнозама депресија, комисијски неуропсихијатријски налаз Клинике за заштиту менталног здравља КЦ Ниш од 26.3.2002. године да је радна способност умањена, отпусна листа од 18.10.2001.године о томе да је под дијагнозом депресивни синдром–посттрауматски стресни поремећај лечена у Неуропсихијатријској болници у Нишу и Специјализованој психичкој болници Горња Топаоница. Суд је у поновљеном поступку саслушао [REDACTED] која се није могла сетити оштећене Ц2, али је навела да је према документацији коју је видела била део тима који је лечио оштећену и свакако са њом више пута разговарала пре него што је дала извештај и мишљење. Овај исказ и објашњење сведокиње о наведеном да оштећена тврди да живи за освету, када се доведе у везу са

објашњењима вештака психолога и психијатра свакако говори о посебном психичком стању оштећене и механизму преживљавања стресне ситуације, а не заиста о томе да ће се она неке осветити, разлог су да суд оцени као неосноване примедбе бранилаца да оштећене лажно због освете указују на оптужене.

Суд је анализирајући исказе оштећених, као и ценећи примедбе бранилаца да се не може прихватити препознавање које је обављено, нити да су искази са претреса поуздани, уочио разлике у исказима датим пред истражним судијом и на препознавању, од онога што су наводиле на претресу и када су виделе оптужене. На претресу су оштећене за неке од оптужених додавале радње или описивале другачије оно што су неки од оптужених радили. Опис особа из записника о саслушању пред истражним судијом није одговарао опису оптуженог на кога би указале. Суд је прихватио исказ са претреса налазећи да се не ради о суштинским разликама, да су на претресу биле у прилици да дуже посматрају оптужене и да се тако подсети онога што се догодило. Осим тога испитивање је било тешко за оштећене, и више пута морало бити прекинуто због стања у коме су се налазиле. Ипак, оне су конкретно одговарале на питања о разним детаљима. Очигледно је да су неке од оптужених упамтиле по упадљивим карактеристикама, јер су их описивале на исти начин.

Суд је при том као убедљиво прихватио и објашњење оштећених у погледу разлика у опису, чињеница да на неке од оптужених нису указале на препознавању, али су на претресу биле сигурне да су их управо они силовали и тукли. Објашњавајући ово, а посебно када су се изјашњавале о примедбама бранилаца, оштећене су навеле да су на претресу биле у прилици да дуже посматрају оптужене и да су тако могле да се присете неких детаља по којима су их упамтиле. Када се ово доведе у везу са објашњењима вештака Ане Најман и др.Зорана Ђурић да сећање детаља, ако се понављају кроз време, показује да је сећање исправно, те да када прође 10 година од догађаја до испитивања много тога се изгуби, па и они који нису оболели од посттрауматског стресног поремећаја имају проблем да препознају неког, али и после протека времена, детаљи као што су оживљени, младежи, карактеристични покрети, раст, држање тела могу да се препознају. Могуће је да дође до забуне приликом препознавања код особа које су под стресом, али некакве карактеристичне појединости постоје у сећању и то може да покаже да ли је у питању иста особа или није. Браниоци су предлагали да се вештачење повери другим вештацима или судско-психијатријском одбору, од чега су одустали јер ово вештачење извесно дуго траје. Упознати са могућношћу да се вештачење обави пред комисијом за судско психијатријска вештачења у Институту за ментално здравље одустали су од предлога да се обави комисијско вештачење због ризика да и ово вештачење дуго траје.

Дакле, да су оштећене Ц1 и Ц2 силоване, заробљене и мучене, суд је утврдио из њихових исказа који су јасни, искрени и убедљиви, а искази емоционално обојени и са упечатљивим карактеристичним деловима, који се односе на сам догађај, али и на оне који су у томе учествовали, описи карактеристика у изгледу и понашању појединих оптужених јасни и са много детаља. Оцењујући исказе оштећених, суд је узео у обзир и налазе и мишљења

вештака психолога Ане Најман и др. Зорана Ђурића, према којима су памћење и репродукција упамћеног код сведокиња очувани, а репродукција ограничена њиховим интелектуалним и вербалним способносима. Искази оштећених се међусобно поткрепљују и допуњују, оне су у одређеним ситуацијама биле сведоци онога шта се другој догађало, па је и то био разлог да суд њихове исказе прихвати. Медицинска документација о повредама за Ц2, коју је као издату од надлежног органа, суд прихватио, поткрепљује исказ у делу у коме говори о томе које је повреде задобила, а из налаза и мишљења вештака ортопеда трауматолога проф.др. Слободана Славковића и судске медицине проф. др. Слободна Савића, које је суд као стручне прихватио утврђено је да је механизам настанка повреда – прелом рамена могао настати од цимања и као одбрамбена повреда. Из медицинске документације за оштећену Ц2 произилази: из Ортопедско трауматолошког налаза од 20.07.2001.године да се лечила од последица прелома туберкуле, из извештаја доктора специјалисте од 16.07.1999.године да је дијагноза *fracturam tuberculli maioris humeri dextri* и да је повреда настала 20-ак дана раније, 26.07.1999.године обављен је контролни преглед, а 02.08.1999.године скинута имобилизација и упућена је на физикалну терапију, а за ове повреде вештаци су навели да се ради о прелому велике кврге десне рамењаче, нагњечењу леве шаке и леве половине грудног коша, са постојањем великог крвног подлива у пределу леђа. Прелом велике кврге надлактице кости је повреда која најчешће настаје индиректним дејством, снажном, енергичном, изненадном контракцијом, истезањем једне групе мишића, кроз тзв. одвајање, откидање. Најчешће се ради о истезању, вучењу, повреда не може настати од шутирања, јер је према објашњењу вештака, тај део кости заштићен једним снажним мишићем рамена, тако да директни ударци било каквим предметом пре изазивају прелом надлактице кости, односно дела надлактице кости, него овакву повреду. Ова повреда је често одбрамбена. О прелому код оштећене Ц2 говори у исказу и оштећена Ц1. У прилог закључка да су оштећене истинито описале да су тучене током читавог периода када су биле заробљене у Интернату, рукама, шакама, палицама, шипкама и да су биле повређене и модре иду и фотографије оштећене Ц2 у које је извршен увид. Из налаза и мишљења вештака судске медицине проф. др. Слободана Савића који је прегледао фотографије утврђено је да се ради о великим крвним подливима који су сливени што је уобичајено са протеком времена од настанка, да се механизам настанка који описује сведокиња не може искључити, а да повреде на задњој страни тела одговарају повредама од дугачког, облог предмета. Из фотокопије фотографија које је доставила оштећена Ц2 и које су према исказу сачињене двадесетак дана после догађаја, у које је извршен увид, према вештацима постоји већа зона захваћена крвним подливима у пределу леђа, за које се са сигурношћу може рећи да су нанесене дејством тупине механичког оруђа, као и велике зоне коже која је захваћена крвним подливима у пределу скоро целе спољашње и средње трећине задње стране десне бутине, као и скоро целе задње стране леве бутине где су крвни подливи највећим делом сливени. За њих се може рећи да су настали дејством тупине механичког оруђа, а локализација и опсежност указују да су настали директним дејством, већим бројем удараца по овој површини. Уочава се и повреда описана у медицинској

документацији као нагњечење леве шаке, што је могло настати дејством шаке, стопала и различитих тупих предмета. Крвни подливи на предњој страни левог скочног зглоба указују на директно дејство тупине механичког оруђа. Према налазу вештака, одсуство споља видљивих повреда на кожи табана никако не искључује могућност да је особа задобила повреде на начин да су сведокиње тупим предметом тучене по табанима како наводе у исказима. Ово не искључује могућност да се особа креће и пешачи дуже време, јер то зависи од психичког стања и тога колико је мотивисана за кретање. Ово објашњење је суд прихватио и закључио да оштећене истинито описују да су пешице прешле пут до Бујановца. О веродостојности исказа оштећених Ц1 и Ц2 говори и медицинска документација о лечењу Ц2, која је била на амбулантном, па касније и болничком лечењу са дијагнозом посттрауматски стресни поремећај, што потврђује исказе о томе шта су све ове сведокиње доживеле и какве је то последице оставило на њих, као и исказ Ц1 да је Ц2 отишла на лечење, а да се она и поред тога како се осећала, није јављала лекару.

Предмет оцене суда биле су и разлике у исказима који су оштећене раније дале пред истражним судијом у Нишу и у овом поступку. Прва разлика на коју је указивала и одбрана односила се на време када су оштећене заробљене. Према ставу одбране искази раније дати су логични и јасни, обе тада сведоче да су заробљене 23.06. и око поноћи истога дана ослобођене, што се уклапа и у документацију о прегледима и медицинске извештаје. То је и логичније јер је немогуће да се после шест дана свакодневног силовања и мучења пређе пут до Бујановца, како оне сведоче. Уочљиво је да тада оштећене нису говориле о дану после нечијег рођендана, да су обе спомињале 17. јун, али то везивале за сасвим други догађај. Касније су у овом поступку измислиле датум када су заробљене и тако увећале и број дана када су држане затворене, мучене и силоване. Осим тога оне нису говориле о силовању, а објашњење да су се стиделе је неприхватљиво, јер је Ц1 и први пут у Нишу говорила да јој је један војник ставио полни орган у уста, а да се стидела свакако би је било срамота да и то каже. С обзиром да је сада када су прибављени ови искази потпуно очигледно да су оштећене измислиле време и догађај, не може се веровати ни препознавању, односно може једино да се прихвати да су заробљене касније, не 17. већ 23. јуна, а никако се после свега не може поуздати у њихово препознавање оптужених. У прилог овом ставу иде и сведочење [REDACTED] оштећене Ц1, која је навела да је непрекидно била са Ц1 и Ц2 док су оне боравиле у Нишу, бринула се о њима, морала је да им помаже и у уобичајеним активностима. оне су јој причале да су биле заробљене, одведене су из реда за хлеб, силоване, тукли су их и затим увече пустили, па су после тога дошле у Ниш. Браниоци су тврдили да је овакво сведочење убедљиво, а да супротно томе исказ сведока брата оштећене Ц1 је очигледно унапред припремљен, јер је њему свакако било познато да је потребно да каже да су оштећене биле затворене од 17. до 23. јуна.

Поступајући по налогу Апелационог суда из решења којим је укинута раније донета пресуда у овој ствари, суд је саслушао [REDACTED], брата и снају оштећене Ц1, код којих су оштећене боравиле у Нишу. Искази ових сведока потврдили су исказе оштећених да су

оне после бомбардовања, у јуну дошле код њих, да су биле претучене, са видљивим повредама, у веома лошем психичком стању. Водили су их код лекара, али су добиле само основну терапију, мелеме за премазивање повреда и модрица, јер ни једна ни друга нису имале здравствене књижице, а сведоци [REDACTED] нису имали финансијска средства да додатно плате лечење. Према речима сведока, а што је потврдило причу оштећених оне су биле исцрпљене, гладне, жедне, у модрицама скоро полумртве, сведокиња [REDACTED] се сећа да је Ц1 била ошишана, а другој је коса била ишчупана. Одећа им је била поцепана. Биле су изузетно узнемирене, оштећеној Ц2 је била поломљена рука. О томе да су оштећене биле силоване говорили су и сведокиња [REDACTED] и навели су да им се оштећена Ц1 поверила. Сведокиња [REDACTED] бринула се о оштећенима свакодневно и помагала им при свим активностима. И поред тога, ценећи и примедбе бранилаца да је управо због тога што су оштећене биле са сведокињом [REDACTED] непрекидно, она боље зна шта се догодило, суд исказ ове сведокиње није прихватио у делу где она наводи да су јој оштећене причале о томе да су једнога дана око подне одведене из реда за хлеб, да су силоване и претучене у некој шуми, да су оне те ноћи побегле и дошле у Ниш. Ово из разлога што суд налази да је у погледу ове чињенице истинит и логичан исказ брата оштећене Ц1 да му се она поверила о томе да су силоване и на који начин, да их је силовало много Албанаца, да је ту био и неки комшија Албанац, и да су биле затворене од 17. до 23. јуна, сећао се да је спомињала и неки лавор са водом, и поруке да кажу Србима да ће и они тако проћи. По налажењу суда логично је и разумљиво да се оштећена Ц1 поверила брату, да он добро памти колико је све дана трајало и када се догодило. У погледу ове чињенице исказ сведокиње [REDACTED] није прихваћен јер она није могла да се изјасни ни да ли су оштећене дошле после или током бомбардовања. Суд је оценио да су неосноване примедбе бранилаца да је сведок [REDACTED] припремљен за сведочење и да каже одговарајуће датуме. Овај сведок, као и оштећене, навео је да је он позвао Нишку телевизију да сними оштећене, али се није могао сетити да их је водио у суд. Суд није прихватио стога ни исказ сведокиње [REDACTED] да су јој оштећене причале да су их одвела двојица Албанаца, да нису спомињале Интернат.

Суд је и поред ових разлика које су уочљиве, уз околност да је по службеној дужности годину и по дана од почетка поступка дошао до записника, који нису достављени са списима предмета и примедби бранилаца и оптужених, исказа сведокиње [REDACTED], снаје Ц1, поверовао оштећенима, прихватајући објашњења вештака. Они су објаснили да када се оштећене које су у стању посттрауматског стресног поремећаја јасно питају у погледу неких временских одредница, када је нешто почело, а када се завршило, онда дају јасне и прецизне одговоре. Када саме о нечему причају то не мора бити тако јасно. Суд је прихватио исказ оштећених из овог поступка у погледу времена када су заробљене и ослобођене. У погледу чињенице да приликом ранијег саслушања нису говориле о силовањима, док су сада њихови искази били детаљни, суд је, уз примедбе одбране, ценио и објашњење вештака да особе са посттрауматским стресним поремећајем, када изађу из стресне ситуације о неким стварима које су доживеле могу да говоре

јер су у другачијем емоционалном стању. За суд су објашњења вештака потпуно разумна и логична, а на исти начин и оштећене објашњавају да су сада решиле све да испричају. Овоме иде у прилог и објашњење сведокиње [REDACTED], која је навела да је бележила у записник све, а да је стекла утисак да ове оштећене треба још испитати, планирала је да их поново позове, али до тога није дошло јер више није радила на том предмету.

Суд је ценио и остале примедбе оптужених и бранилаца, чија се суштина своди на то да оштећене не говоре истину у погледу времена догађаја, да се не може прихватити препознавање које је обављено, да не познају локације у граду, да није логично да нису ишле код гинеколога, па је нашао да су искази оштећених и поред одређених недоследности, јасни и разумљиви и да су на претресу, када су јасно могле да виде оптужене, описале и навеле шта је који од оптужених урадио и ове исказе је као јасне прихватио. Мање разлике у сведочењу посебно код идентификације, суд није сматрао фактором који дискредитује њихово сведочење, при чему је суд посебно имао у виду да су у врсти за препознавање обе оштећене указале на оптужене. Осим тога, оштећене Ц1 и Ц2 нису се суочавале са оптуженима, али у директној комуникацији са оптуженима, када су одговарале на питања оптужених, биле су у прилици да их добро виде, а реакције Ц1 и Ц2 биле су такве да се суд уверио у истинитост њиховог сведочења и идентификације. Наиме, оштећена Ц1 била је узнемирена, имала је одређене психосоматске сметње, а Ц2 толико узнемирена, дрхтала целим телом, плакала, имала и физичке сметње, отежано дисала и говорила, па је сведочење морало да буде прекинуто, а њој указана лекарска помоћ.

Из исказа оштећене Ц2 суд је утврдио да је оптужени Муслију Шефкет тукао ову оштећену, а оптужени Садик Алију силовао и тукао оштећену. Наиме оштећена Ц2 је разгледала албум са фотографијама и том приликом указала, на претресу на оптужене Муслију Шефкета, Садика Алију и оптуженог Нухију Шемсија. Тада је и навела шта су ова тројица оптужених по њеном сећању радила. Када је оптужени Нухију Шемси по потерници, у Швајцарској лишен слободе и екстрадиран, оштећена Ц2 је вршила препознавање и међу особама постављеним у врсту са сигурношћу указала на овог оптуженог и описала да је у време када га је видела он имао брадицу, он се само шетао ходником, није је дирао, а на претресу га је питала зашто јој није помогао. Ово препознавање је за суд уверљиво, јер и на фотографијама у албуму овај оптужени има кратку браду. По оцени суда околност да оштећена несумњиво може да са фотографије препозна онога ко је био присутан или тукао је или силовао у Интернату, као и да прави разлику, јер је она направила разлику међу фотографијама оптуженог Нухију Шемсија и његовог брата које је показао бранилац оптуженог Нухију Шемсија, указују да она не терети никога неосновано. Из исказа оштећене и сигурности у препознавању суд се стога уверио да она тачно указује и на оптужене Муслију Шефкета и Садика Алију и из тога закључио да су и они били у Интернату и предузимали радње које су описане у изреци. При овоме суд је имао у виду и мишљење вештака да оштећене нису особе које би могле некога лажно да оптуже.

Анализирајући изведене доказе суд је утврдио да су оштећене Ц1 и Ц2, НН припадници ОВК из реда за хлеб одвели дана 17. јуна 1999. године у

Интернат у Гњилану где су их држали до 23. јуна. У дане када су биле затворене свакодневно су силоване по више пута, тучене, вређали су их и претили. Од тога су задобиле физичке повреде и код обе је наступио посттрауматски стресни поремећај. У овом злостављању учествовали су оптужени који су предузимали радње које су описане у изреци пресуде, у првом делу.

Овај се догађај, описан у делу I изреке пресуде одиграо у време унутрашњег оружаног сукоба из следећих разлога:

Све описане радње трајале су од 17. до 23. јуна. Оштећене су из реда за хлеб извучене и одведене у Интернат дана 17. јуна 1999.године када је у току било повлачење српских оружаних снага са АП КиМ. Општепозната чињеница је да је 24.03.1999.године, отпочео међународни оружани сукоб на подручју Косова између снага СРЈ и НАТО. Истовремено на подручју Косова одвијао се и унутрашњи сукоб у коме су на једној страни учествовале српске снаге, а на другој ОВК. Потписивањем Војно техничког споразума 9.06.1999. године између НАТО и СРЈ и доношењем Резолуције УН 1244, дана 10.06.1999. године суспендована је кампања бомбардовања, а оружане снаге СРЈ демобилисане су и почеле повлачење са територије АП КиМ. Према резолуцији 1244 Савета безбедности о Косову од 10.06. 1999.године, предвиђено је да СР Југославија одмах обустави насиље и репресију на Косову, на начин који се може верификовати, да започне и оконча повлачење у фазама са Косова свих војних, полицијских и паравојних снага у складу са хитним распоредом, с чим ће бити синхронизовано распоређивање међународног безбедносног присуства на Косову. Споразум о демилитаризацији ОВК потписан је 21.06.1999.године. Према извештају Штаба врховне команде број 01/7061-1 од 20.06.1999.године, све снаге СРЈ повукле су се са Косова 20.06.1999.године, а у току фазног повачења шиптарско-терористичке снаге киднаповале су 33 лица.

Дакле на дан 17. јун када је утврђено да су оштећене Ц1 и Ц2 одведене у Интернат у току је још увек био оружани сукоб. Како су оптужени континуирано предузимали све радње које су започете 17. јуна и како се ради очигледно о јединственом периоду – времену предузимања радњи, који је започет у време када је у току био оружани сукоб, то суд налази да је дело у целини извршено за време унутрашњег оружаног сукоба.

Војници, Албанци, међу којима и оптужени који су одвели, држали затворене, тукли и мучили и силовали оштећене Ц1 и Ц2, били су у униформама ОВК, неки у комплетним, неки само са деловима униформе, неки у црној одећи са амблемима ОВК, како су то описале оштећене. Оптужени су били у униформама и са видним ознакама ОВК како произилази из исказа оштећених. Суд је утврдио да су оптужени приликом предузимања радње извршења поступали као припадници ОВК или добровољци, који су се прикључивали у овој акцији. Суд је утврдио да су припадници ОВК били оптужени Мемиши Агуш, Муслију Шефкет, Хајдари Самет, Хајдари Фатон, Сахити Камбер, Садику Селимон, Фазлију Бурим. Из извештаја ЕУЛЕКС-Канцеларије Специјалног тужилаштва Косова, од 23.05.2012.године, и извештаја ЕУЛЕКС-канцеларије специјалног тужилаштва достављеног суду 16.07.2012. године, утврђено да је оптужени Муслију Шефк(ћ)ет приступио

ОВК дана 10.05.1998. године, оптужени Мемиши Агуш био војник/борац ОВК у региону Гњилана и приступио ОВК дана 01.02.1999. године, оптужени Хајдари Фатон био војник/борац у региону Гњилана и приступио ОВК дана 05.04.1999. године, оптужени Хајдари Самет био војник/борац ОВК у региону Гњилана и приступио ОВК дана 10.03.1999. године, оптужени Сахити Камбер био борац/војник ОВК у региону Гњилана и приступио ОВК дана 14.05.1999. године, оптужени Фазлију Бурим био ОВК војник/борац у региону Гњилана и приступио ОВК дана 10.04.1999. године. Канцеларија нема информација о оптуженом Алији Садикију, Хасани Назифу, Хајдари Ферату, док у односу на оптуженог Хасани Ахмета је наведено да је био војник/борац у региону Гњилана и подаци указују да је приступио ОВК дана 14.06.1999. године, али да овај податак није веродостојан. Из извештаја ВБА бр. 6836-12 од 20.06.2012. године, утврђено је да су, према њиховим расположивим подацима, припадници ОВК били опт. Муслију Шефкет и Фазлију Бурим. У односу на оптуженог Садику Селимона суд није тражио податке јер је овај оптужени навео да је био припадник ОВК и предао је суду потврду о томе да је до 20.06.1999.године, био учесник операције «Стрела» у својству борца ОВК. Из ових података, суд је закључио да су у време када су извршили радње описане у изреци оптужени били борци ОВК, а да су оптужени Хасани Назиф, Хасани Ахмет, Хајдари Ферат и Алији Садик били са борцима ОВК, да су им се добровољно прикључили и предузимали све радње као и остали, између њих није било никакве разлике, како то наводе и оштећене Ц1 и Ц2.

Стога, како је дело извршено за време оружаног сукоба и у вези са њим и извршили су га припадници једне стране у сукобу, примењује се Међународно хуманитарно право. Оно обавезује стране у сукобу од почетка оружаних сукоба, после прекида непријатељстава до општег закључења мира или до остваривања мирног решења, на целој територији под контролом стране у сукобу, без обзира да ли се ту воде борбе или не.

Чланом 2 ст.1 Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.августа 1949.године (IV Женевска конвенција), предвиђено је да се ова Конвенција примењује у случају објављеног рата или сваког другог оружаног сукоба, који избије између две или више високих страна уговорница, чак и ако једна од њих није признала ратно стање.

Одредбом члана 3 ст.1 предвиђена је примена одредби на сукобе који немају међународни карактер, а свака страна у сукобу је дужна да у случају оружаног сукоба, који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана. Чланом 3 ст.1 тачка 1(а) је прописано да се према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага, који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу, поступа у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на раси, боји коже, вери и убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком сличном мериљу и у том циљу забрањени су и забрањују се у свако доба и на сваком месту према наведеним лицима, између осталог, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убистава, осакаћења, свирепост и мучења, а тачком 1 (ц) повреде личног достојанства, нарочито увредљиви и понижавајући поступци. Одредбом чл. 33 Конвенције прописано је да ниједно

заштићено лице не може бити кажњено за дело које није лично извршило, те су у том смислу забрањене колективне казне, као и све мере застрашивања или терора, а забрањена је и пљачка и мере репресије према заштићеним лицима и њиховој имовини.

Како се ради о унутрашњем оружаном сукобу то се примењује и II Допунски протокол Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба, који у члану 2 ст. 2 прописује да на крају оружаног сукоба сва лица која су била лишена слободе или је њихова слобода била ограничена из разлога у вези са таквим сукобом, као и лица која су лишена слободе и чија је слобода ограничена после сукоба из истих разлога, уживају заштиту у смислу члана 5 и 6, до краја таквог лишавања или ограничења слободе. Члан 4 став 1 и став 2 тачке а, е и г овог Протокола прописује да сва лица која не узимају директно учешће у рату или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, а против поменутих лица забрањени су у свако доба и на сваком месту насиље над животом, здрављем, и физичким и менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик казне, вређање људског достојанства, нарочито понижавајући и деградирајући поступак, силовање, принудна проституција и сваки облик недоличног напада, као и пљачка.

Оштећене Ц1 и Ц2 уживале су заштиту која је предвиђена IV Женевском конвенцијом и II Допунским протоколом, ради се о женама које ни раније ни у време када су радње извршене нису учествовале у непријатељствима.

Радње које су предузели оптужени забрањене су одредбама Женевске Конвенције. У члану 3 Женевске Конвенције и члану 4 Другог допунског протокола наведене су радње које је забрањено предузимати према заштићеним категоријама лица-цивиља током оружаног сукоба. Суд је радње описане у изреци, које су починили оптужени, окарактерисао као противне Женевској Конвенцији и Допунском протоколу.

Оштећене Ц1 и Ц2 које су жене, цивили, заробљене на улици док су чекале у реду испред пекаре затворене су противно одредбама IV Женевске конвенције која забрањује затварање цивила које није нужно ради безбедности силе у чијој се власти цивили налазе. У односу на оштећене Ц1 и Ц2, оптужени су предузели радње које су забрањене, јер су оштећене одвели из реда за хлеб и држали затворене, без хране и воде. Ово, као и претње да ће их убити, да ће да им секу месо, чупање за косу, псовање српске мајке, претње да ће да их кољу, представљају нечовечно поступање. Оштећене су држане у заједничким просторијама, без икаквих услова за елементарну хигијену, одмор, храну воду, а наводе да су молиле да се престане са тим, плакале су, дрхтале, а оштећена Ц1 се умокрила од страха. Оштећене Ц1 и Ц2 су поред тога и жртве вишеструког и разноврсног напада на сексуални интегритет. Силовање као најтежи напад на телесни, полни и лични интегритет је само по себи тешко понижење, а оштећене Ц1 и Ц2 су биле изложене и додатним понижењима, као што је силовање истовремено од стране више војника, силовање пред групом војника који то посматрају, орално силовање при чему

су биле принуђене да прогутају ејакулате. Често су морале да буду везане, или да их други припадници ОВК држе, док их један силује, или су биле на други начин-ударцима онеспособљене. Додатно су понижаване тиме што су након сексуалног чина уринирали по њима или су други војници гледали силовање и смејали се.

Оптужени су оштећенима Ц1 и Ц2 наносили повреде телесног интегритета, тако што су их тукли рукама, ногама, деловима намештаја, палицама и песницама. Повреде које су задобиле констатоване су за оштећену Ц1 на фотографијама, а оштећеној Ц2 је поломљена и рука како произилази из вештачења и извештаја лекара, оштећенима је пенетрирана и палица у вагину од чега су повређене и крвариле су. Сво време док су биле затворене оштећене су и застрашиване, пред њих је бачена одсечена глава и претили су им да ће тако и оне проћи, претили су им да ће и оне проћи као претучени људи које су им показивали. Оштећене Ц1 и Ц2 више дана док су биле заробљене тукли су овде оптужени као и други припадници ОВК палицама, песницама, шипкама, деловима намештаја, гушили их јастуком. Околност да су оне држане неколико дана од 17. до 23. јуна затворене, без хране и воде, често везане, да су све време тучене по целом телу и премлаћиване, тучене истовремено од стране више особа, подвргавање поступцима који су унапред били припремљени какво је ударање палицом по табанима и стопалима у серијама од по десет удараца, па затим хлађење ногу и руку у води, да би могло да се настави са таквим ударцима, испитивање о српским снагама и оружју, псовање и увреде, присиљавање да певају албанске песме, је код оштећених створило тешке душевне и психичке патње, а нанете су им и повреде. Ове радње су представљале мучење, јер збир свих дела физичког и психичког насиља нанесених оштећенима, као и посебно окрутна дела силовања представљају мучење. Очигледно је да је у односу на све оштећене мучење извршено ради дискриминације и застрашивања оштећених и других цивила српске националности. Управо услед чињенице да се одвијао рат између снага српске војске и полиције и ОВК с друге стране, као и чињенице да је потписивањем Кумановског споразума отпочело повлачење српских снага, искоришћавајући ове околности оптужени су са НН припадницима ОВК предузели све описане радње према оштећенима мотивисани искључиво тиме што су оне српске националности.

Сви оптужени по налажењу суда поступали су умишљајно, све радње предузели свесно и желећи њихово извршење.

Суд је одлучујући о кривици оптужених пре свега утврдио да су у време извршења дела сви оптужени били урачунљиви. У односу на оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона, Фазлију Бурима, Хајдари Самета и Хасани Назифа обављено је вештачење и суд је налазе и мишљења вештака уз усмену реч и објашњења са претреса, прихватио у потпуности као јасне и стручне.

У односу на оптуженог Хасани Назифа суд је пре почетка претреса одредио вештачење ради утврђивања процесне способности оптуженог, због здравственог стања у коме се налазио како то произилази из извештаја Окружног затвора у Београду број 163/08 од 31.12.2008.године и дана 05.01.2009.године, када му је успостављена дијагноза- поремећај личности, извештаја Окружног затвора у Београду од 28.01.2010.године, извештаја Спец.

затворске болнице бр. 511-26066-02-1 од 02.02.2010. године, отпускне листе са епикризом Специјалне затворске болнице-одељење Е од 24.02.2010. године. Из налаза и мишљења неуропсихијатра др.Бранка Мандића произилази да је оптужени способан да прати суђење и учествује у њему.

Суд је одредио вештачење оптуженог Хасани Назифа, јер из извештаја Регионалног центра МО Ниш-центар МО Врање пов.бр.56-2 од 06.05.2010.године, утврђено је да је оптужени –војни обвезник Центра МО Врање, да је оглашен неспособним за војну службу решењем регрутне комисије од 30.09.1996.године. Из отпускне листе са епикризом здравственог центра Врање- Психијатрија мат.број историје болести 00353 који је достављен уз извештај МО Врање, утврђено је да је Хасани Назиф лечен од 22.07.1996.године до 08.08.1996.године, под дијагнозом psychosis ac, са завршном дијагнозом Reactio psychotica 298.2. Из налаза и мишљења и усмене речи вештака клиничког психолога Ане Најман и неуропсихијатра Бранка Мандића произилази да је оптужени био способан да схвати значај дела и управља поступцима, да није душевно болестан, нити душевно поремећен. У време извршења дела оптужени је био урачунљив.

Оптужени Хајдари Фатон у време извршења дела је имао шеснаест и по година, а према налазу и мишљењу вештака био је способан да схвати значаја свога дела и управља својим поступцима и његова зрелост одговара узрасту у коме се налазио. Степен његове опште душевне развијености у време извршења дела одговарао је очекиваном просеку за календарски узраст коме је припадао, код оптуженог није установљено постојање душевне болести, душевне заосталости, нити привремене душевне поремећености.

Оптужени Фазлију Бурим, Мемиши Агуш и Хајдари Самет били су млађа пунолетна лица и имали су 19 односно 20 година. Стога је обављено вештачење и ове тројице оптужених преко вештака клиничког психолога Ане Најман и др. Бранка Мандића психијатра.

У налазу и мишљењу за оптуженог Мемиши Агуша утврђено је да је степен његове душевне развијености у време извршења дела одговарао очекиваном просеку за календарски узраст коме је припадао. Код њега није установљено постојање душевне болести, душевне заосталости, нити привремене душевне поремећености. У односу на оптуженог Хајдари Самета, који је у време извршења дела имао 19 година, а на главном претресу се жалио на повреде главе које проузрокују сталне болове и друге тегобе, вештаци су навели да је био урачунљив у време извршења дела, а да степен душевне развијености у време извршења дела одговара очекиваном календарском узрасту. Из медицинске документације о здравственом стању оптуженог, након прегледа који је обављен у болници Окружног затвора, тегобе које оптужени описује не доводе у питање способност оптуженог да схвати значај дела и управља поступцима. Вештаци су навели да је оптужени Фазлију Бурим у време извршења дела био млађе пунолетно лице, имао је двадесет година, да је степен опште душевне развијености овог оптуженог у време извршења дела одговарао очекиваном просеку за календарски узраст коме је припада.

Оптужени су приликом извршења дела због кога су оглашени кривим поступали умишљајно.

Чланом 13 КЗСРЈ предвиђено је да је кривично дело учињено с умишљајем када је учинилац био свестан свога дела и хтео његово извршење или када је био свестан да услед његовог чињења или нечињења може наступити забрањена последица али је пристао на њено наступање.

Суд је на основу изведених доказа закључио да су оптужени дело извршили умишљајно и да су сви оптужени сваку од радњи предузели свесно и вољно. Сваки од оптужених био је, приликом предузимања својих радњи и кривичног дела због кога су оглашени кривим, свестан свих обележја дела, свестан својих радњи, узрочне везе радње и последице која ће услед тога наступити, времена извршења дела, околности и начина под којима је дело извршено. Сви оптужени су имали свест о последици јер су сви и хтели да је својом радњом проузрокују. Оптужени су били свесни и свих околности које имају значај обележја кривичног дела. Сви су са директим умишљајем свесно и вољно предузели описане радње, свесни како својих поступака у односу на оштећене Ц1 и Ц2, тако и њихових последица и хтели су извршење кривичног дела, као и наступеле последице. Осим наведеног, сви оптужени су при nanoшењу тешких патњи, повређивању, нечовечном поступању, мучењу, псовању, вређању били свесни да жртве понижавају, да са њима поступају на деградирајући начин, да им наносе патње, да их муче и према њима нечовечно поступају.

Суд је закључио да су оптужени кривично дело извршили као саизвршиоци, у смислу члана 22 КЗСРЈ.

Током поступка је утврђено да су оптужени поступали као саизвршиоци уз свест о заједничком деловању. Несумњиво је утврђено да су оптужени заједно, на различите начине, повређивали телесни интегритет, нечовечно поступали, силовали заробљене жене, понижавајућим и деградирајућим поступцима и мучили их. У свакој таквој ситуацији они заједно имају власт над делом, један прихвата радње другог као своје и заједничке, изражавајући вољу да заједно изврше дело. На овакав закључак упућују искази оштећених Ц1 и Ц2 које кажу да су у просторије у Интернату улазили сви да их је било много, да су сви свашта радили. Сви су учествовали у делу јер не само да су неки предузимали радње, а други тек били присутни, већ су сви и сами имали намеру да дело изврше. Сви оптужени доприносили су заједно извршењу дела, сви свесни. Ово потврђује закључак суда о саизвршилаштву.

Суд је ценио одбране оптужених да нису извршили кривично дело, нису учествовали у одвођењу, мучењу и силовању оштећених, као и да су искази оштећених нелогични и непоуздани.

Суд није прихватио одбрану оптуженог Мемиши Агуша, који је негирао да је извршио кривично дело, јер је касније од времена које наводе оштећене дошао у Гњилане, кратко-око 7 дана био у Интернату. Ово из разлога што су оштећене Ц1 и Ц2 са сигурношћу препознале оптуженог Мемиши Агуша, а оштећена Ц2 је описала да га памти по младежу на левој јагодици и потпуно је била сигурна да се ради о особи која ју је силовала и мучила, јер јој је пиштољ, претећи да ће да је убије, ставио у уста, вртео га и поломио јој зубе. Оптужени се бранио и да је у полицији од удараца и батина задобио повреде. Суд је ради провере одбране саслушао браниоца оптуженог

Душка Лапца и преводиоце који су присуствовали испитивању оптуженог у полицији и који су навели да ове повреде нису видели. Међутим, како је и заменик Тужиоца за ратне злочине тврдио да је фотографисао оптуженог и пријавио да су оптуженом одузет новац, то је суд прибавио фотографије не којима су забележене повреде које је оптужени задобио у полицији, као и извештај о томе да је оптуженом одузето 800 евра када је лишен слободе, да је о овоме заменик ТРЗ обавестио старешину СОПЗ, а да је пријава прослеђена старешини Жандармерије. Међутим ова околност не мења закључак суда да је оптужени извршио кривично дело на начин описан у изреци јер је суд до уверења о кривици оптуженог дошао ценећи исказе оштећених Ц1 и Ц2.

По оцени суда одбрана оптуженог Хајдари Фатона коју је изнео на главном претресу, да је био подвргнут тортури и присиљен да да изјаву, да је све у одбрани коју је изнео у полицији нетачно и подметнуто, је неприхватљива. Ово због тога што се оптужени у полицији приликом испитивања није ни изјашњавао о догађају са оштећенима, па у погледу тога да ли су оптуженог, док је био лишен слободе и задржан у полицији или приликом лишења слободе, полицајци тукли, суд нема разлога да не верује оптуженом као и оптуженом Мемиши Агушу да се тако нешто десило. Међутим у погледу одбране да ли су они учествовали у мучењу и силовању оштећених оваква одбрана је неприхватљива, јер су се о догађају са оштећенима оптужени изјашњавали тек на главном претресу. Како су обе оштећене указале на оптуженог Хајдари Фатона и описале да их је он силовао и тукао то је суд оценио да је његова одбрана неприхватљива.

Оптужени Хасани Ахмет навео је да је дошао у Гњилане крајем августа или почетком септембра 1999.год. и живео у насељу Ченер Чесма, да никада није био у Интернату у Гњилану, нити зна где се налази. Навео је да није тачно да је Ц1 и Ц2 силовао и мучио јер од када је ожењен, осим са супругом, није имао однос са другом женом. На околност боравка у Македонији до краја августа 1999.године, бранилац оптуженог Хасани Ахмета доставио је нотарски акт-изјаву ОДУ бр.349/09 од 16.04.2009.године, у којој [REDACTED] изјављује да је Ахмет (Рамуш) Хасани у периоду од 19.03.1999-30.08.1999.године боравио као избеглица у његовој кући у [REDACTED]. Суд је извршио увид и у потврду хуманитарне организације Ел Хилал бр. 02-1060 од 06.03.2009.године, у којој се наводи да је Ахмет (Рамуш) Хасани био смештен као избеглица у Републици Македонији у периоду од 27.03.1998.године до 28.08.1999.године и био корисник хуманитарне помоћи. Суд налази да ове потврде не указују да оптужени није био у Гњилану и учествовао у извршењу дела, због тога што је сам оптужени наводио да је одлазио у Гњилане, као и зато што су га несумњиво препознале оштећене Ц1 и Ц2 и са сигурношћу, доследно приликом саслушања пред истражним судијом и на претресу, описивале по чему памте оптуженог Ахмета и шта се сећају да је он радио.

Суд није прихватио одбрану оптуженог Хасани Назифа да је болестан од 11 године и при томе је суд имао у виду да из налаза и мишљења вештака произилази да је оптужени способан да учествује у поступку, као и да је у време извршења дела урачунљив. Одбрану да није био у Интернату, суд није прихватио, јер из јасних исказа Ц1 и Ц2, произилази да су и овог оптуженог

виделе у Интернату и да их је мучио и силовао. Суд је ради провере одбране оптуженог Хасани Назиф саслушао сведока [REDACTED], чија је сестра удата за оптуженог Хасани Назифа и који је навео да је она са мужем [REDACTED] и децом код њега у Куманову боравила од 19.03.1999.године до 25.11.1999.године. Суд је прихватио исказ сведока у погледу тога да је оптужени Хасани Назиф са породицом боравио код њега током бомбардовања, али не и да је оптужени Назиф до 25. новембра са породицом био код овог сведока, јер је то супротно и са одбраном оптуженог, а сведок [REDACTED] није никако могао да објасни по чему памти да је оптужени управо до 25. новембра био код њега, јер у погледу овог датума суд налази да сведок настоји да помогне оптуженом у поступку. Суд је нашао да су одбрана оптуженог и исказ сведока, уперени на избегавање одговорности за дело које му је стављено на терет и да сведок очигледно настоји да оптуженом помогне у поступку, а да је исказ оштећених у погледу тога по чему памте и препознају овог оптуженог тако убедљив, да у потпуности оповргава одбрану оптуженог.

Оптужени Хајдари Самет бранио се ћутањем, али је на главном претресу износио да је тешко повређен од батина које је добио када је ухапшен и био у полицији и непрестано инсистирао да ни лекарски прегледи којима је подвргнут током притвора нису довољни, јер није прегледан на ВМА. Поред тога и неписмен је. Суд није прихватио овакву одбрану, јер је утврдио да је овај оптужени учествовао у извршењу дела и да су га препознале и описале шта је радио оштећене Ц1 и Ц2, посебно је Ц2 која је описивала да се сећа бруталног понашања једног од оптужених који је силовао, тукао, малтретирао, а који је био упечатљив, јер јој се чини да није добро могао да затвори уста. Ова карактеристика је уочљива и на фотографијама које се налазе у фотодокументацији припадника ОВК и на то је сведокиња Ц2 указала када је ове фотографије прегледала и када је оптуженог видела у судници. Оптужени је приликом саслушања оштећене Ц1 сам објаснио да је после 1999.године повређен, од чега му је остао ожиљак на усни, али је суд нашао да ова одбрана у погледу повреде усне није тачна. Из извештаја ЕУЛЕКС-а произилази да је оптужени био припадник ОВК, па суд није прихватио његову одбрану да није био учесник рата, већ само да је био на обуци. Како су обе оштећене по истој карактеристици на лицу упамтиле оптуженог и јасно навеле да га памте и како их је силовао, то суд није прихватио одбрану оптуженог и оценио је као уперену на избегавање кривичне одговорности.

Суд је прихватио одбрану оптуженог Хајдари Ферата у делу у коме наводи да је у Интернат одлазио да види брата, јер и из извештаја ЕУЛЕКС-а, који је суд прибавио, произилази да оптужени није био припадник ОВК. Међутим, у осталом делу одбрана оптуженог да није учествовао у извршењу дела је у супротности са исказом оштећених Ц1 и Ц2, због чега суд налази да је иста срачуната на избегавање кривичне одговорности. Оштећена Ц2 била је доследна у својој тврдњи током целог поступка да оптуженог Ферата памти још од улазних врата, да ју је тукао, силовао и водио их у подрум где им је показивао одсечену главу, по чему га памти и Ц1.

Одбрану оптуженог Сахити Камбера који је, иако се бранио ћутањем, у односу на исказ сведокиње Ц2 која га је препознала, тврдио да није

учествовао у силовању, суд није прихватио, јер из извештаја који су прибављени, произилази да је оптужени био припадник ОВК, а изглед и понашање оптуженог јасно су и идентично описале оштећене.

Суд није прихватио одбрану оптуженог Садику Селимона, који се прво бранио ћутањем, а затим навео да је био припадник ОВК, да је демобилисан 20. јуна, да је био у Гњилану, али да углавном није, осим што је спавао, боравио у Интернату, већ се дружио са пријатељима и био у ресторанима. Иначе поуздано зна да је у Гњилане дошао тек 23. јуна због тога што сестра и мајка нису могле одмах да дођу и посете га јер је управо 23. јуна умрла сестрина свекрва, па су оне биле на сахрани. О овоме је приложио извод из матичне књиге умрлих. Навео је да га оштећене лажно терете, да није могао да их затвори, учествује у њиховом мучењу и силује их јер није био у Гњилану, нити у Интернату. Суд није прихватио одбрану јер је нашао да је тврдња да је оптужени дошао касније, након времена које наводе оштећене Ц1 и Ц2, уперена на избегавање кривичне одговорности и да је оповргавају управо искази оштећених које описују претње и увреде које им је упутио овај оптужени и како их је тукао.

Суд је ради провере одбране оптуженог Фазлију Бурима, који је наводио на претресу да је био у Македонији током бомбардовања и касније, да није никада био у Гњилану, а до Интерната је отишао можда два или три пута да посети другарицу, саслушао сведоке које је предложио овај оптужени. Сведок [REDACTED] је навео је да је током бомбардовања породица оптуженог као и 90% становника из њиховог села [REDACTED] отишло у Македонију. Сведок као и породица оптуженог били су у селу Лојане. Прочитане су и нотарски акт-изјава-Гаранција коју је дао сведок [REDACTED]

[REDACTED] и саслушан сведок [REDACTED], који је изјавио да су оптужени Фазлију Бурим и породица боравили код њега. Суд је ценио и наводе одбране оптуженог да је у јулу месецу 1999.године поломио руку на базену у Куманову, да му је стављен гипс, који је носио пет недеља. О овоме је у свом исказу говорио и сведок [REDACTED], а произилази и извештаја ординације за општу медицину «Филиз», број 01/09 од 19.10.2009. године, село Лојане, Липково, која је предата на претресу дана 21.06.2010.године. Ову одбрану суд није прихватио јер је очигледно да је ова потврда предата у настојању да оптужени избегне кривичну одговорност, а да му сведок [REDACTED] помогне у кривичном поступку. Суд је из извештаја ЕУЛЕКС-канцеларије специјалног тужилаштва достављеног суду 16.07.2012. године и извештаја ВБА бр. 6836-12 од 20.06.2012. године, утврдио да је оптужени био припадник ОВК, а карактеристичан изглед оптуженог описале су оштећене и са сигурношћу на препознавању указале на оптуженог. Одбрану оптуженог суд није прихватио. Наиме, оптужени уопште није никада говорио о тако тешкој повреди руке, због чега је носио гипс, већ је о овоме говорио тек сведок [REDACTED], који је и донео потврду из лекарске ординације, па је суд ово оценио као сведочење којим се настоји да се помогне оптуженом у поступку, при чему је суд ценио и да се ради о блиском сроднику оптуженог. Стога одбрана оптуженог да није био у Гњилану и сведочење [REDACTED] нису прихваћени.

Одбране оптужених који су тврдили да су били изложени тортури приликом хапшења, задржавања и испитивања у полицији, да су им ускраћена права која су гарантована по закону окривљенима и лицима лишеним слободе, да им је свима заменик тужиоца за ратне злочине предлагао да постану сведоци сарадници, да су били малтретирани и док су чекали на испитивање код истражног судије, суд је оценио да нису од значаја за утврђивање чињеничног стања које се односи на догађај са оштећенима Ц1 и Ц2. Ради проверавања оваквих навода испитани су адвокати који су оптуженима постављени за браниоце по службеној дужности и тумач Драган Лабовић, а суд је прибавио и фотографије оптуженог Мемиши Агуша сачињене у полицији након хапшења оптужених, од стране заменика тужиоца. Ове доказе о третману оптужених у полицији када су лишени слободе и задржани, па све до саслушања пред истражним судијом, суд налази да нису од значаја за догађај који је предмет оптужбе.

Суд је нашао да се у радњама оптужених стичу сва обележја кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст 1 КЗСРЈ које су оптужени извршили као саизвршиоци за које их је огласио кривим.

Приликом одмеравања казне суд је ценио све околности предвиђене одредбом чл. 41 КЗСРЈ, а нарочито степен кривице, побуде из којих је дело учињено, јачину угрожавања или повреде заштићеног добра, околности под којима је дело учињено, ранији живот учинилаца, њихове личне прилике, држање после учињеног кривичног дела, а нарочито однос према жртви кривичног дела, као и друге околности које се односе на личност учиниоца.

Суд је нашао да се свим оптуженима, као отежавајуће околности, имају узети проузроковање великих патњи, као и последице које су наступиле код оштећених Ц1 и Ц2, које су се разболеле од психосоматских болести, које су последица преживљеног заробљавања, мучења и силовања и психичких сметњи које имају. Додатну тежину даје степен обољења, јер код обе оштећене посттрауматски стресни поремећај са депресијом праћен је повременим суицидалним испадима. Оштећене су мучене, али се нико од оптужених није обазирао на молбе, очигледне патње оштећених како је то несумњиво утврђено. Нису показивали ни мало саосећања са жртвама. Суд је овакво безразложно сурово поступање приликом извршења дела свим оптуженима узео као отежавајућу околност, налазећи да нико од њих није испољио било какав вид саосећања са патњама оштећених.

Оптуженом Фазлију Буриму узета је као отежавајућа околност то што оштећена Ц1 рекла за њега: «овај дебели је био много лош», приликом препознавања, док на претресу није могла да га гледа на монитору. У односу на оптуженог Садику Селимона суд је као испољену суровост и безобзирност ценио да је када би жртве изражавале немоћ, тражиле воду или се онесвешћивале, он их је псовао а оштећенима Ц1 и Ц2 рекао да их није довео да би им давао воду. Оптужени Ахмет Хасани је поступао изузетно сурово према оштећеној Ц2. Оптужени Самет Хајдари испољио је безобзирност јер оштећене Ц1 и Ц2 наводе да је био груб и немилосрдно их ударао.

Суд је нашао и олакшавајуће околности на страни оптужених. Из речи оптужених, личних података, фотографија које је приложио бранилац за оптужене Ферата, Фатона и Самета Хајдари на којима су породичне куће, суд

је утврдио да су економске прилике у којима су расли и у којима живе ови оптужени изузетно тешке. Сви су рођени у породицама са више деце, па тако Хасани Назиф и Хасани Ахмет су двоје од петоро деце, у породици оптуженог Мемиши Агуша има десеторо деце, што је додатно по оцени суда довело до сложености економских прилика у којима су расли оптужени. Очигледно је да је то условило и да ниво образовања оптужених буде низак, јер су само оптужени Мемиши Агуш, Садику Селимон и Сахити Камбер завршили средњу школу, док остали немају ни завршену основну. Економске прилике у којима живе са породицама које су формирали су веома лоше. Овакве породичне прилике и финансијска ситуација узете су као олакшавајућа околност.

Ценећи личне и породичне прилике оптужених, суд је ценио и то да је Хајдари Фатон засновао породицу, ожењен је и отац двоје малолетне деце, да је Хасани Ахмет ожењен, отац троје деце, да је Хасани Назиф ожењен, отац четворо деце, Хајдари Самет ожењен, отац двоје деце, Хајдари Ферат ожењен, отац троје деце, Сахити Камбер ожењен, отац двоје деце, Садику Селимон ожењен, отац двоје деце деце. Суд је оптуженом Садики Селимону као олакшавајућу околност узео и трагедију која је задесила њега и породицу, и страдање детета, за време док се овај поступак водио. Олакшавајућа околност у односу на оптуженог Хасани Назифа је и његово здравствено стање, јер је током поступка утврђено да од своје 11. године пати од епилепсије, као и од поремећаја личности, који му је установљен од стране лекара спец. у току овог поступка.

Суд је као олакшавајућу околност на страни оптужених ценио и њихову ранију неосуђиваност, с тим што је казну на коју је Садики Селимон у међувремену осуђен пресудом Окружног суда у Београду КП.бр.23/07 од 10.10.2008.године због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи у продуженом трајању из чл. 350 ст.3 у вези ст.2 КЗ у вези чл. 61 КЗ у трајању од 2 (две) године, која му је пресудом Апелационог суда у Београду Кж1.по1.4/10 од 12.05.2010.године преиначена на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 8 (осам) месеци, у коју је урачунато и време проведено у притвору од 28.5.2007.године до 10.06.2008.године, узео као утврђену, па ово није цењено као околност од значаја за одмеравање казне.

Младост оптужених у време извршења дела је узета као олакшавајућа околност, јер једино оптужени Муслију Шефкет, Садик Алију, Хасани Назиф и Садики Селимон имали [REDACTED]. Међутим, посебно у односу на оптужене Хајдари Фатона, Фазлију Бурима, Мемиши Агуша и Хајдари Самета, узраст и младост имају посебан значај, јер је Хајдари Фатон имао [REDACTED], Фазлију Бурим [REDACTED] Хајдари Самет [REDACTED] а Мемиши Агуш непуних [REDACTED] у време извршења дела. Због карактеристика доба у коме су се и околности да су били у групи, животно доба представља околност од посебног значаја код одмеравања казне. Вештаци др Бранко Мандић о клин.псих.Ана Најман су се о томе посебно изјашњавали, да посматрани календарски узраст подразумева снажнији утицај вршњака и лакше приклањање моделима и утицају вршњачке групе без обзира на миље и културолошки амбијент, јер то је период када породица и породичне везе знатно слабе, а заузимају и преовладавају вршњачки утицај и вршњачке комуникације. То је генерална

карактеристика за период средњег адолесцентног доба, потреба да се буде део групе и да се припада одређеној групи је изражена, то припада нормалној фази одрастања, изласка из заштитничких породичних правила и улазак у социјалне комуникације и правила која намећу вршњаци, најчешће истог пола. Стога је околност да су били млади, и у групи вршњака, уливало додатно самопоуздање с једне стране, а с друге стране подстицало жељу да се докажу као припадници групе, па је све ово оптуженима узето као олакшавајућа околност.

Приликом одмеравања казне, у односу на оптуженог Хајдари Фатона који је у време извршења дела имао [REDACTED] суд је имао у виду осим утврђених олакшавајућих и оптежавајућих околности и да је одредбом члана 81 КЗСРЈ у ставу 3 предвиђено да се пунолетном лицу може за кривично дело које је извршило као старији малолетник изрећи заводска васпитна мера, а под условима из члана 77 овог закона, казна малолетничког затвора. При оцени да ли ће и коју од ових санкција изрећи, суд ће узети у обзир све околности случаја, а нарочито тежину учињеног дела, време које је протекло од његовог извршења, владање учиниоца, као и сврху коју треба постићи овим санкцијама. Ставом 4 истог члана је предвиђено да изузетно од одредбе став 3 овог члана, пунолетном лицу које је у време суђења навршило двадесет једну годину суд може, уместо малолетничког затвора, изрећи затвор или условну осуду. Казна затвора, изречена у овом случају има у погледу рехабилитације, брисања осуде и правних последица осуде исто правно дејство као и казна малолетничког затвора. Суд је применио и одредбу члана 78 КЗСРЈ којом је предвиђено да малолетнички затвор не може бити краћи од једне нити дужи од десет година, а изриче се на пуне године или на пола године. Суд је овог оптуженог осудио на казну затвора у трајању од 10 (десет) година.

Оптуженом Мемиши Агушу, који у време извршења дела имао [REDACTED] године, оптуженом Фазлију Буриму који је имао [REDACTED] године и оптуженом Хајдари Самету који је имао [REDACTED] године и који су сви били млађа пунолетна лица казна је одмерена у границама запрећене казне за ово дело, имајући у виду општи минимум и максимум казни предвиђен у чл. 38 КЗСРЈ. У односу на ове оптужене суд је применио КЗСРЈ са изменама из 2001. године («Сл. лист СРЈ» бр. 61/2001) јер је нашао да је он блажи за оптужене. Ово стога што је КЗСРЈ који је важио у време извршења дела (објављен у «Сл. листу СРЈ» бр.37/93) за кривично дело за које су оглашени кривим закон предвиђао казну од 5 до 20 година затвора, и према одредбама тога закона оптуженима који су као млађа пунолетна лица могла се изрећи казна од 20 година затвора. Међутим, према одредбама КЗСРЈ из 2001.године за ово кривично дело запрећена је казна од најмање 5 година или затвор од 40 година, а према одредби члана 38. ст.2 млађем пунолетном лицу није се могла изрећи казна од 40 година, а општи максимум казне који је предвиђен тим законом је 15 година затвора. Стога је као најблажи, суд овај закон применио према оптуженима Мемиши Агушу, Хајдари Самету и Фазлију Буриму, јер је одредбом члана 4 КЗСРЈ предвиђено да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а у ставу 2

овог члана да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

У односу на оптуженог Хајдари Самета суд је ценио нарочиту безобзирност и суровост испољену у односу на оштећене приликом одмеравања казне, па га је осудио на казну затвора у трајању од 15 година.

У односу на оптуженог Мемиши Агуша суд је посебан значај дао утврђеним околностима под којима је предузео радње због којих је оглашен кривим и чињеницу да се приликом мучења и застрашивања оштећених Ц1 и Ц2 понашао немилосрдно јер је оштећеној Ц2 ставио пиштољ у уста, па без обзира што се она и од тога уплашила завртео је цев и поломио јој зубе, као и тешке последице које су наступиле код оштећених, па је суд овог оптуженог осудио на казну затвора у трајању од 12 година.

Оптуженог Фазлију Бурима суд је осудио на казну затвора у трајању од 12 година имајући у виду све околности под којима је дело извршио, последице које су наступиле, али и околност да је овај оптужени оболео и лечио се од туберкулозе која је рецидивирала током боравка у притвору, као и специфичне прилике у којима се налази у породици јер је једини син, а отац му је преминуо током боравка у притвору.

Оптуженом Садик у Селимону суд је за ово дело претходно утврдио казну затвора у трајању од 11 година и узео на основу члана 49 КЗСРЈ као утврђену казну на коју је осуђен пресудом Апелационог суда у Београду Кж1.по1.4/10 од 12.05.2010.године у трајању од 1 године и 8 месеци. Овом оптуженом суд је јединствену казну затвора у трајању од 12 година изрекао на основу члана 48 КЗСРЈ којим је предвиђено да ако је учинилац једном радњом или са више радњи учинио више кривичних дела за која му се истовремено суди, суд ће претходно утврдити казне за свако од тих дела, па ће за сва та дела изрећи јединствену казну, а у ставу 2, тачка 3 да ако је за кривична дела у стицају утврдио казне затвора, јединствена казна мора бити већа од сваке поједине утврђене казне, али не сме достићи збир утврђених казни нити прећи петнаест година затвора.

Оптуженог Хасани Назифа суд је осудио на казну затвора у трајању од 13 година имајући у виду набројане олакшавајуће и отежавајуће околности, а као олакшавајуће околности и његово здравствено стање.

Оптуженог Хасани Ахмета суд је осудио на казну затвора у трајању од 13 година имајући у виду наведене околности које су као отежавајуће и олакшавајуће утврђене код овог оптуженог и посебно ценећи степен суровости и безобзирности које је испољио када је тукао оштећену Ц2 ногом обувеном у чизму.

Оптуженог Ферат Хајдарија суд је осудио на казну затвора у трајању од 8 година, при чему је ценио чињеницу да овај оптужени није био припадник ОВК, као и чињеницу да је силовао оштећену Ц2, да ове оштећене не описују да их је тукао, већ им је показао одсечену људску главу и ценећи чињеницу да је у време извршења дела имао 22 године.

Оптуженог Сахити Камбера суд је осудио на казну затвора у трајању од 8 година, ценећи набројане околности које су од значаја за одмеравање казне и посебно чињеницу да је силовао оштећену Ц2, а да ове оштећене не

описују да их је тукао и мучио, као и његову младост јер је у време извршења дела имао 23 године.

Оптуженог Муслију Шефкета суд је осудио на казну затвора у трајању од 5 година, ценећи наведене отежавајуће и олакшавајуће околности, као и чињеницу да није силовао оштећене.

Оптуженог Алији Садика суд је осудио на казну затвора у трајању од 8 година, ценећи све олакшавајуће и отежавајуће околности, начин извршења дела и наступеле последице код оштећених.

Оваквим казнама по уверењу суда ће се у потпуности остварити сврха кажњавања предвиђена чланом 33 КЗСРЈ и сврха кривичних санкција предвиђена чланом 5 КЗСРЈ и оне су сразмерне степену њихове кривичне одговорности и тежини извршеног дела.

У казне на које су осуђени суд је оптуженима урачунао време проведено у притвору, оптуженима Хасани Ахмету, Хасани Назифу, Хајдари Ферату, Сахити Камберу и Фазлију Буриму од 26.12.2008.године када су лишени слободе, до 29.12.2010.године, када им је притвор укинут, Садик Селимону од 26.12.2008.године до 29.06.2012. године, када му је притвор укинут, а оптуженима Мемиши Агушу, Хајдари Фатону, Хајдари Самету од 26.12.2008. године, када су лишени слободе, па надаље.

Суд је ослободио од оптужбе оптужене Ајдари Фазлију, Алији Реџепа, Шаћири Шаћира, Алији Идриза, Нухију Шемсија и Халими Рамадана, јер је нашао да није доказано да су извршили кривично дело из чл. 142 ст.1 КЗСРЈ радњама описаним у диспозитиву оптужнице под I, II, III и III/1,4,5,7,8, 9,10,11,15,17,19 и 22.

Оптужница је тврдила да су после потписивања Кумановског споразума у Гњилане стигли припадници ОВК, да је формирана јединица ОВК у оперативној зони Карадак, да су команданти те јединице били Ајдари Фазлија, Алији Реџеп и Шаћири Шаћир, који су издали наредбу да Албанци, припадници те јединице требају да се освете Србима и протерају их са Косова, да је поступајући по тој наредби убијено најмање 80 лица, заробљено 148 лица и води се као нестало 32 лица, чији је списак унет у део диспозитива оптужнице под I, да су поступајући по тој наредби цивили, мушкарац и жена растргнути у дворишту Интерната наочиглед целе јединице, а њихова тела бачена у Ливочко језеро, што је описано у делу II диспозитива оптужнице, да су поступајући по истој наредби НН припадници, ОВК заједно са оптуженима вршили убиства и радње насиља што је све описано под тачком III и појединачним тачкама од 1 до 23 оптужнице.

Ове тврдње требало је да се докажу исказом сведока сарадника, исказима сведока о догађајима у Гњилану, или исказима оштећених, који су претрпели неко насиље, или су њихови сродници убијени или се и данас воде као нестали.

У оптужници је описано да су све наведене радње предузете у време од јуна (почетак, средина или само јуна) 1999.године, па до септембра, односно децембра месеца 1999. године, са образложењем да је у наведено време био у току унутрашњи оружани сукоб, а ови наводи се доказују исказом сведока сарадника, сведока оштећених који су сведочили о насиљу у Гњилану

после повлачења српске војске и полиције, као и тврдњама да се ОВК и поред Резолуције УН 1244 није разоружала истовремено када и српска страна, већ је касније закључен споразум о демилитаризацији ОВК и два анекса, па је ОВК постојала све до септембра (први анекс) односно децембра месеца 1999. године (други анекс). Наводи оптужнице да су оптужени који су осуђени овом пресудом извршили радње описане у појединачним тачкама под III оптужнице, требало је да се докажу исказима сведока и то сведока сарадника Божура 50, сведока А5, Б1, Б2, [REDACTED], обдукционим записницима и листама МУП Србије са именима страдалих у Гњилану после 1999. године, као и исказима оштећених.

Осим доказа који су предложени у оптужници, суд је на предлог одбране или по службеној дужности, прибавио извештаје од одговарајућих органа.

На основу изведених доказа и утврђеног чињеничног стања, по оцени суда, није доказано да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Рецеп, Шаћири Шаћир, Алији Идриз, Нухију Шемси и Халими Рамадан извршили радње описане под I, II и III оптужнице, па их је ослободио од оптужбе.

Суд је из изреке пресуде којом је огласио кривим оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона, Хасани Ахмета, Хасани Назифа, Фазлију Бурима, Хајдари Самета, Хајдари Ферата, Садику Селимона, Муслију Шефкета, Алији Садика као и Сахити Камбера, изоставио радње описане под тачкама: 1,2,3, 4,5,6,7,8,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,21,22 и 23, јер је нашао да нема доказа да су оптужени извршили ове радње онако како им је оптужницом стављено на терет.

Суд је на предлог одбране прибавио извештај Канцеларије за нестала лица и судску медицину ЕУЛЕКС-КОСОВО о резултатима процене у вези са могућим присуством људских остатака у Ливочком језеру Гњилана, из кога произилази да је у мају 2011. године (10. маја) Ливочко језеро испитано како би се проверила поузданост информација у вези са могућим присуством људских остатака унутар језера, након што је од ЕУЛЕКС-а преко међународног Црвеног крста добио информације о могућој тајној гробници у водама Ливочког језера (претходне информације наводе да је неутврђени број људских остатака бачен у језеро приближно са средине зида бране и да су остаци наводно били у џаковима). Рониоце за трагање и спасавање координирали су и надзирали стручњаци за судску медицину ЕУЛЕКС-а. Испитивањем језера није утврђено постојање било каквих људских остатака, те је процена била негативна.

По службеној дужности суд је прибавио одређене податке од Безбедносно информативне агенције Србије (БИА) и Војно безбедносне агенције (ВБА) и они су изведени на претресу са кога је искључена јавност, јер су носили ознаку «строго поверљиво». Из дописа БИА стр.пов.бр. 02-9732 од 17.05.2012. године, у вези информација о активностима припадника тзв.ОВК (БИА уз ОВК користи ознаке тзв.) на подручју Гњилана, утврђено је да је оперативна зона «Карадак», формирана на основу одлуке тзв. Главног штаба Ослободилачке војске Косова-ОВК крајем 1998.године, да је географски обухватала општине Гњилане, Косовску Каменицу, Ново Брдо,

Витину, Урошевац, Качаник и Штрпце. Седиште главног штаба тзв.ОВК за наведену зону првобитно се налазило у селима Злаш и Маревце, општина Приштина на подручју које је припадало ОЗ Лап. Фебруара 1999.године, седиште је измештено у село Жеговац, општина Гњилане, а повремено је било дислоцирано у села Плитковић и Горња Гадимља, општина Липљан, те у село Жеговачка Врбица, општина Гњилане. Командант ОЗ Карадак био је [REDACTED] док је његов заменик био [REDACTED]. У фуснотама извештаја наведено је да је у једном периоду постојала и ОЗ Неродимља, која је касније припојена ОЗ Карадак. У оквиру главног штаба били су ангажовани: [REDACTED]

[REDACTED] Командант 171.бригаде ОВК која је деловала на подручју Гњилана био је [REDACTED]

[REDACTED] био је ангажован на регрутовању нових припадника тзв.ОВК, у организовању војне обуке те илегалном допремању пешадијског наоружања и војне опреме из Албаније преко Куманова и Прешева на подручје општине Гњилане. Припадници ОВК ангажовани у ОЗ Карадак упућивани су на обуку у село Злаш, општина Приштина, а често су учествовали у терористичким акцијама на поручју ОЗ Лап и ОЗ Дреница, те у граничном појасу са Албанијом. Након потписивања одредбе о демилитаризацији и трансформацији ОВК у Косовски заштитни корпус (КЗК) септембра 1999.године, ОЗ Карадак је формално престао да постоји, док су у оперативном смислу настављене организоване активности и извођење оружаних акција од стране њених припадника. Регион Гњилана био је у оквиру 6. одбрамбене зоне КЗК и обухватао подручја општине Гњилане, Витина, Ново Брдо, Косовска Каменица, Урошевац, Качаник и Штрпце. Након престанка оружаних сукоба на Косову и Метохији и доласка првог контингента КФОР у Гњилане 12. јуна 1999. године припадници бивше ОВК су са својим јединицама ушли у град током 17. и 18. јуна, а до наведеног периода припадници тзв.ОВК налазили су се у селима у околини Гњилана, где су вршили физичко малтретирање, киднаповање, убијање и протеривање преосталог српског и другог неалбанског становништва, као и пљачкање и уништавање њихове имовине. Наведене активности спроводили су упркос томе што су на овом подручју били присутни представници међународних безбедносних снага који нису предузимали никакве активности на заштити Срба или другог неалбанског становништва. Припадницима тзв.ОВК који су након повлачења српских снага безбедности ушли у Гњилане, командовали су [REDACTED]. Такође значајан утицај на дешавања на овом подручју имао је [REDACTED], члан главног штаба ОВК у ОЗ Неродин. У наведеном периоду осим припадника ОВК ангажованих у оквиру ОЗ Карадак на подручју Гњилана било је и чланова терористичко-екстремистичких и криминалних групација из Македоније и са југа централног дела Србије које нису биле ни под чијом контролом. Сазнања указују да су на захтев албанске стране припадници КФОР вршили претрес

српских кућа и станова ради одузимања оружја док су истовремено припадницима тзв.ОВК дозвољавали да се слободно крећу наоружани и у униформама. По уласку у Гњилане припадници тзв. ОВК формирали су штабове који су били смештени у привредним објектима локалних структура власти, државним институцијама и приватним кућама. Поједини објекти коришћени су за ислеђивање киднапованих Срба, неки су служили као импровизовани затвори. Наиме, тзв. Главни штаб ОВК за Гњилане налазио се у Дому војске, док су подштабови били у Интернату за ученике и студенте у Гњилану, у насељу Ченер чесма, код сточне пијаце, у просторијама Општинског одбора Социјалистичке партије Србије, те на аутобуској станици. Осим наведеног, припадници тзв.ОВК поставили су контролне пунктове у граду Гњилану, као и у селима Угљаре и Доброчане, општина Гњилане, где су вршили контролу возила, легитимисање путника, привођење Срба и локалних Албанаца који нису подржавали активности ОВК.

Из извештаја ВБА, строго пов.број 6836-2 од 21.05.2012. године, који према допису строго поверљиво бр. 6836-8 од 31.05.2012. године има ознаке за које је ВБА одредила да „одбрана“, „службена тајна“, „строго поверљиво“ означавају да се ради о подацима који су значајни за одбрану земље (да се имају користити у складу са Законом о тајности података), утврђено је да су се након повлачења војске Југославије терористички састави тзв.ОВК распоредили на следећим локацијама у Гњилану: Дом војске Југославије у центру града, Ученички интернат у непосредној близини Средњо-техничке школе у Гњилану, пословни објекти предузећа „16. новембар“ у Гњилану, напуштена живинарска фарма у непосредној близини овог војног објекта источно од села Великинце за један километар. Према сазнањима, мањи састави тзв.ОВК били су смештени и у појединим приватним кућама, а једна таква локација била је у кући извесног [REDACTED] која се налазила у гњиланском приградском насељу Ченер чесма. Према расположивим оперативним сазнањима, јединице тадашње војске Југославије и то 52. моторизована бригада ПРК која је до почетка ратног стања била размештена у касарни „Кнез Лазар“ у Гњилану повукле су се са подручја Гњилана на дан 14.06.1999. године. Путна комуникација од Призрена преко Урошевца и Гњилана до Бујановца коришћена је за извлачење осталих јединица: ПРК 125. бригаде, 243. моторизоване бригаде и 549 моторизовне бригаде, све до 20.06.1999. године, с тим да се ове јединице нису задржавале у Гњилану. Оперативни подаци указују да у периоду избијања оружаних сукоба на Косову и Метохији, марта месеца 1998. године, па све до априла месеца 1999. године, нису регистровани оружани сукоби тзв.ОВК и војске на подручју општине Гњилане. Према расположивим подацима једини директан сукоб припадника такозване ОВК и војске Југославије на подручју Гњилана догодио се током маја месеца 1999. године у реону села Гадиш, Жеговац и Жеговачка Врбица. Током средине фебруара месеца 1999. године на подручју општине Гњилане није било састава тзв.ОВК. У другој половини фебруара месеца 1999. године у селу Жеговац формирана је оперативна зона тзв.ОВК Карадак, чије је терористичко језгро чинило у почетку до 50 терориста који су на тај простор дошли из села Злаш и Маревце, општина Приштина ОЗ, тзв.ОВК Лап. До краја марта месеца 1999.године терористички састави у оквиру ОЗ Карадак

лоцирани у селима Жеговац, Жеговачка Врбица и Гадиш, бројали су око 100 до 150 терориста. Командант озк. Карадак био је [REDACTED], а његов заменик је био [REDACTED]

Из извештаја ЕУЛЕКС- Канцеларије Специјалног тужилаштва Косова, од 23.05.2012.године, и извештаја ЕУЛЕКС-канцеларије специјалног тужилаштва достављеног суду 16.07.2012. године, утврђено је да су припадници ОВК били оптужени Ајдари Фазлија, Алији Реџеп, Шаћири Шаћир, Алији Идриз, Мемеши Агуш, Муслију Шефкет, Хајдари Самет, Хајдари Фатон, Сахити Камбер, Фазлију Бурим, Халими Рамадан, Хасани Ахмет. Суд једино за оптуженог Садике Селимона није тражио податке јер је овај оптужени навео да је био припадник ОВК и предао о томе потврду.

Из извештаја ВБА бр. 6836-12 од 20.06.2012. године, утврђено је да су, према њиховим расположивим подацима, припадници ОВК били опт. Ајдари Фазлија, Шаћири Шаћир, Муслију Шефкет и Фазлију Бурим. Према овим сазнањима, Шефкет Муслију, Шаћири Шаћир и Ајдари Фазлија у једном периоду након расформирања ОВК радили су у тадашњем «Косовском заштитном корпусу», с тим што је Ајдари Фазлија и сада припадник «Безбедносних снага Косова» (настале трансформацијом «КЗК»), док су остала двојица у међувремену отпуштена. Према расположивим сазнањима, Фазлију Бурим је у оквиру ОВК био припадник специјалне јединице ОВК «Црни орлови», као и члан личног обезбеђења Шефкета Муслију.

Све ове извештаје суд је оценио као истините јер су издати на основу података и сазнања којима органи који су их издали располажу.

Из исказа сведока који су прочитани, а које је суд прихватио као убедљиве и међусобно сагласне, произилази да је и након повлачења српске војске и полиције на подручју Гњилана и околних места долазило до напада Албанаца на Србе, киднаповања, убистава, пљачкања, наношења телесних повреда.

На претресу у овом поступку, поступку који се претходно водио под бројем К.По2 43/10 (раздвојени поступак за оптужене којима се судило у одсуству и одређене радње у којима су само они били обухваћени), као и у оквиру истражних радњи које су поверене истражном судији, саслушан је велики број сведока са спискова наведених у оптужници, који су противправно лишени слободе, мучени, а затим пуштени, односно који су најближи сродници лица која су убијена или се још увек воде као нестала. Испитани сведоци и оштећени сведочили су о догађајима у лето 1999. године, у којима су они или њима блиска лица били жртве насиља које су спроводили припадници албанске националности.

Из исказа сведока произилази да, када говоре о онима који су их лишени слободе и малтретирали, често наводе да се ради о особама чији им је идентитет познат од раније (знају их по имену и презимену или су им познати из виђења, знају о коме се ради), или су пак касније сазнали њихова имена, при чему им имена оптужених у овом поступку нису позната, нити су са сигурношћу на фотографијама препознали неког од оптужених као актера догађаја. Тако на пример, оштећени [REDACTED] наводи [REDACTED]

[REDACTED] помињу команданта

наводи да га је киднаповао неки

који је тражио да напусти стан, оштећени чуо је да му је

чуо је да је главни у месту где су их зауставили, оштећени помиње комшију, оштећени на фотографијама је тражио који је био у «гњиланској групи», оштећени

зна да је отац главног за УЧК у Гњилану наводи да су међу онима који су их киднаповали кога су звали « » и

коме је убијен брат, чуо је да је у томе учествовао мештанин тврди да су га киднаповали

изјавио је да је био у притвору због убиства његовог оца, оштећени изјавио је да је из Стублина крив за убиство његових оца и брата, оштећена чула је да јој је син из отео мужа, а оштећени

Неки од саслушаних сведока на фотографијама су препознали неког од оптужених, али су нагласили да их знају од раније, из Гњилана (нпр. оштећени за оптуженог Хасани Назифа), да су им комшије (нпр. оштећена за Ајдари Фазлију) или да су им позната имена оптужених, чак и њихове фотографије, али не могу да их вежу за конкретни догађај (оштећени)

Сви сведоци су поуздано знали време када се догађај у коме су они или њихови сродници били жртве насиља одиграо, место где се све догодило, најчешће су знали и ко је насиље вршио, могли су да опишу детаљно читав догађај.

Суд је све исказе оценио као истините и веома убедљиве. Сведоци и оштећени су у овом поступку први пут саслушани пред судом у Србији, како су сами наводили, нису никада давали исказе пред неким другим државним органом, осим што су догађаје пријављивали полицији.

Суд је извео доказ читањем обдукционих записника за оштећене ZZ-06/002 БП, обдукциони бр. КЦ263 и ZZ-06/007 БП, обдукциони бр. КЦ266, за ZZ 01/001Б, обдукциони бр. КЦ266, ZZ 05/001Б, обдукциони бр. КЦ262, за ZZ-03/001Б, обдукциони бр. КЦ265, за број ZZ 02/001Б, обдукциони бр. КЦ 221, за ZZ 04/001Б, обдукциони број КЦ 264, за ZZ-07/001Б, обдукциони бр. КЦ 125, и обавио вештачење преко вештака судске медицине

проф. др. Слободан Савића и антрополога проф.др Марија Ђурић-Срејић. Ради се о записницима који су сачињени након ексхумације тела са гробља у Гњилану, над којима је вршена реобдукција. Вештаци су након прегледа записника објаснили да, када се ради о сечењу тела убијених, уколико оштрица механичког оруђа делује у пределу кости, а не у пределу коштаних спојева, остају карактеристични знаци у виду равних површина које се могу видети и у случају када кости остају без меког ткива. Овакви знаци нису примећени ни у једном од случајева за које им је показана форензичка документација. Раскомадавање тела може да се изврши и по зглобним површинама без икаквог дејства оштрице механичког оруђа на саму површину костију, зашта је потребно и извесно познавање анатомије. Међутим, након укидања раније пресуде у овој ствари, суд је прибавио од Хашког трибунала документацију која се односи на обдукцију која је обављена у Ораховцу у јулу месецу 2000. године, након што су тела пронађена у пластичним џаковима, у контејнеру Црвеног крста у кругу Гњиланске болнице. Ради се о телима која су пронађена, обдуцирана, дат им је број и јединствена ознака ZZ, узети су узорци за ДНК анализу, па су тела сахрањена на гробљу у Гњилану. Ова тела су ексхумирана, реобдуцирана и извештај о томе већ је био предмет оцене суда и о њему су се изјашњавали вештаци. Након прибављања података о проналажењу записника о извршеној обдукцији, судски вештак проф.др.Слободан Савић, изјавио је да је упоређивањем бројева случајева установио да се од тих осам обдукционих записника, у седам случајева бројеви поклапају са бројевима случајева које је анализирао при првобитном судско-медицинском вештачењу (реобдукција обављена 2003. године), а то су бројеви или имена за све покојне, сем за [REDACTED].

Када је у питању случај ZZ01/001B, који је идентификован као [REDACTED] информација у односу на претходне податке, је да се ради о целом мушком лешу који је скоро потпуно скелетисан и као нови детаљ да је приликом прве обдукције у лобањској дупљи у постморталној измењеној možданој маси нађен метални пројектил што потврђује и претходно дато мишљење да се у конкретном случају ради о устрелини главе као узроку смрти, што су навели и обдуценти. Из прибављеног записника произилази да су са десне кључне кости и леве бутне кости узети узорци за ДНК анализу, па су кости због тога сечене. Сем ових, нису постојали други знаци који би указивали на то да су делови скелета пре обдукције били сечени заживотно или постмортално.

Према новој документацији за тело које је носило ознаку ZZ05/001B, а касније идентификовано као [REDACTED], констатовано је, како је навео вештак, да је у питању цео мушки леш са одмаклим постморталним променама и деловима скелетисан, а и овде може да се закључи да нису нађене повреде које би указивале на било посмртно или заживотно сечење делова скелета пре обдукције. Вештак је поново констатовао да постоји мултифрагментални утиснути прелом у потиљачно теменом пределу лобање, а што је у складу са мишљењем које су дали обдуценти да се као узрок смрти наводи вероватно повреда главе нанесена дејством тупине механичког оруђа.

Тело са ознаком ZZ02/001B, касније је идентификовано као [REDACTED]. За њега је приликом обдукције констатовано да се ради о мушком лешу којем недостају доња вилица, шаке и стопала, с тим што нема описа да су на тим деловима, на местима где су описани недостаци шаке и стопала, присутни знаци сечења, а како се ради о деловима тела који се састоје од великог броја ситних костију постоји могућност да су се у току транспорта одвојили од зглобних површина. На задњој страни лобање је констатовано да постоје три улазна дефекта од пројектила и да су устрелине главе узрок смрти, а у току обдукције десна и лева стидна кост узете су за антрополошку анализу.

За случај ZZ04/001B, касније идентификован као [REDACTED] сада је утврђено да постоји скоро цео скелет мушке особе, а нису констатоване повреде које би указивале на било заживотно или постмортално сечење делова скелета.

За први случај ZZ06/002BP, касније идентификован као [REDACTED] вештак је објаснио да постоји једна лобања означена као лобања „Б“ која припада женској особи и кости које нису описане у обдукционом налазу, а на присутним деловима скелета нису констатоване повреде које би указивале на то да су ови делови пре обдукције били сечени.

Тело означено бројем ZZ07/001B, идентификовано је као [REDACTED] на скелету недостају руке, цела лева лопатица и доња половина десне лопатице, али не постоје знаци који би указивали да су ови делови скелета сечени. Прострелина главе са улазним и излазним отвором са десне и леве стране и наступела повреда мозга су узрок смрти.

Вештак се изјаснио да у документацији са обдукције постоји и број ZZ06/001BP, који није наведен у подацима са реобдукције. Вештак је објаснио да су нађенене две лобање и да је једна добила овај број, ознаку А и констатацију да се ради о мушкој особи, а друга лобања је означена као ZZ06/002BP и наведено је да се ради о лобањи одрасле женске особе и касније је идентификовано као [REDACTED]. Вештак није могао да нађе логично објашњење шта се са овим бројем касније догодило, како се није појавио у материјалу приликом реобдукције, а појавио се број који се односи на [REDACTED] ради о лобањи. Поновним прегледом реобдукцираног материјала стиче се утисак да је у врећи у којој је нађена лобања [REDACTED] постојала још једна лобања, а да је лобања [REDACTED] била трећа. Међутим, када се погледају оригинални списи за [REDACTED], ту је наведено да је нађена лобања са доњом вилицом која одговара лобањи и неколико делова других цевастих костију, с тим што се на снимку види и део лопатице, док за [REDACTED] у опису стоји да се у транспортној врећи налазе људске кости и то две лобање и неколико остатака костију, тако да није логично да су ову лобању пребацили и идентификовали као [REDACTED] и није јасно да ли је то једна лобања која представља неидентификовани скелетни остатак.

У односу на преломе, односно оне делове на којима се види да су попречно преломне површине постоји могућност да су настале дејством силе одговарајућег јаког интензитета.

Вештак је навео да у односу на ранији налаз и мишљење који су дали он и проф.др. Марија Ђурић Срејић нема битне разлике, осим што је неколико чињеница сада појачало мишљење да нема трагова ни заживотног или постморталног сечења, док су се код неких случајева устрелина, сада када је прибављена и документација са обдукције, појавили додатни елементи у односу на документацију којом су раније располагали.

Нити приликом обдукције ни приликом реобдукције, вештак није нашао податак да су обдуценти констатовали да су посмртни остаци, односно делови скелета показивали знаке дејства пламена односно угљенисаности.

Налаз и мишљење је суд прихватио као стручан.

Суд је саслушао сведока сарадника Божура 50. Овом сведоку је решењем Кв.В.105/08 од 25.12.2008.године одређен статус сведока сарадника и уз то мере заштите из чл. 109-в тада важећег ЗКП: испитивање под псеудонимом Божур 50, уз прикривен изглед и измењен глас. Међутим, сведок је на претресу сведочио под псеудонимом и уз искључење јавности, без других мера процесне заштите. Сведок сарадник се суочио са оптуженима.

Приликом оцене исказа сведока, суд је ценио с једне тврдње јавне тужбе да је сведочење сарадника и иначе веома опасно, а да је посебно опасно у случајевима против Албанаца, па је овај сведок показао изузетну храброст, да је кајање овог сведока стварно, и с друге стране наводе оптужених да их сведок лажно терети јер их све познаје из Прешева. Суд је ценио и тврдње одбране да није било законских услова да он добије статус сведока сарадника због тога што никада није био припадник ОВК, није био у рату, нити у лето 1999.године у Гњилану, није уопште учесник ни једног од догађаја које описује, већ је све, као и своје припадништво ОВК, измислио. Везано за ове наводе приложили су потврду Хуманитарне организације «Ел Хилал» о томе да је сведок сарадник са породицом био у Македонији током бомбардовања и у време када су се одиграли догађаји које је описивао.

Суд је одредио и вештачење сведока сарадника који је у време о коме сведочи тек напунио 17 година. Из налаза и мишљења вештака психијатра и психолога, произилази да код сведока сарадника није установљено постојање душевне болести, душевне заосталости, нити душевне поремећености. Утврђено је да је степен његове опште душевне развијености у време догађаја о којима сведочи био у складу са његовим календарским узрастом, те да не постоје психолошке препреке, нити психопатолошки поремећаји који би компромитовали његову способност упамћивања, памћења и репродукције упамћеног. Код њега није констатовано постојање конфабулација, као квалитативног поремећаја сећања. Код сведока сарадника манипулација није наглашена као општа, ни доминантна карактеристика личности. Сведок сарадник је приликом прегледа навео да је у неколико наврата у младости конзумирао психоактивне супстанце (марихуану, кокаин), али су психичке функције сведока у потпуности очуване и нису уочени симптоми који би указивали на токсикоманску зависност. Код сведока нису установљени клинички симптоми посттрауматског стресног поремећаја, који би био последица његовог учешћа у ратним збивањима.

Одбрана и оптужени наводили су да се ради о особи таквих личних и моралних квалитета да јој се уопште не може веровати, јер се против њега

воде разни кривични поступци о којима су приложили доказе, док о недозвољеним и неморалним радњама које је починио бруји цело Прешево: силовао је неку старију жену, сексуално злостављао сестру од стрица, бави се трговином оружја и дроге, ужива наркотице, опљачкао је Медресу, нико га у Прешеву не цени, није у добрим односима ни са породицом. Суд је прочитао доказе које је доставила одбрана оптужених: оптужницу Општинског јавног тужилаштва Прешево КТ број 168/08 од 03.12.2008.године и пресуду Општинског суда у Прешеву К.291/08 од 26.10.2009.године, као и пресуду Окружног суда у Врању Кж.961/08 од 10.12.2008, потврду Хуманитарне организације «Ел Хилал» од 22.01.2010.године, потврду Организације ветерана рата-ОВК, Огранак Гњилане, број 403/10 од 22.10.2010.године и потврду Организације ветерана рата ОВПБМ од 25.10.2010.године из Прешева, број протокола 11/2010, које су приложили оптужени и браниоци, из којих произилази да се против сведока сарадника водио кривични поступак по оптужници ОЈТ у Прешеву Кт.бр.168/08 од 03.12.2008.године због кривичног дела тешка крађа из чл. 204 ст.1 тач.1 КЗ у саизвршилаштву у смислу чл. 33 КЗ и да је исти у односу на њега раздвојен јер се сведок налази у бекству и недоступан је органима гоњења, да је сведок сарадник Божур 50 од 07.05. до 21.09.1999.године боравио у кући [REDACTED], општина Куманово, да је примао хуманитарну помоћ и да сведок сарадник Божур 50 није евидентиран на листи војника Ослободилачке војске Косова, али да је био припадник Ослободилачке војске за Прешево, Медвеђу и Бујановац, Оперативна зона Бујановац.

Суд је одбио предлоге да се саслушају мајка и брат сведока сарадника, да се прибави извештај из казнене евиденције за сведока сарадника и подаци из Основног суда у Врању о поступцима који се воде против њега, јер је нашао да су на ове околности већ изведени докази, а сведок сарадник је и навео да су се против њега водили кривични поступци и да је управо због тога и протеран из Аустрије где је живео. Из потврде Хуманитарне организације «Ел Хилал» произилази да је породица сведока сарадника користила у Македонији хуманитарну помоћ током бомбардовања и у време када су се одиграли догађаји из оптужнице, али сведок је и навео да је породицу одвео у Куманово када је почело бомбардовање. Суд је оценио да су примедбе оптужених и бранилаца о томе да је сведок сарадник мотивисан да сведочи због опасности од кривичног прогона, оправдане. Све ово налаже да се исказ сведока цени крајње опрезно.

Суд је нашао да сведок сарадник добро познаје оптужене, са оптуженим Хајдари Фатоном ишао је у школу и да се са њим дружио, познаје и његову браћу Самета и Ферата. Оптужени Фазлију Бурим је наводио њихов ранији сукоб као мотив да га сведок терети, али након што је саслушао сведока [REDACTED], који је посредовао после сукоба, уверење је суда да је тај сукоб окончан. Сукоб око сече дрва о коме је говорио оптужени Хасани Назиф, због чега би сведок био у сукобу и са оптуженим Хасани Ахметом није по налажењу суда таквих размера да би их сведок због тога лажно оптуживао. Оптужени Сахити Камбер и Садику Селимон, наводили су да их сведок уопште не познаје. Хасани Ахмет, Хајдари Ферат и Хајдари Самет су наводили да са сведоком нису имали никакве контакте. Оптужени Нухију

Шемси тврдио је да сведок не говори истину, јер је он био у Македонији, са братом и породицом. Остали оптужени нису навели никакав мотив да их сведок лажно оптужује, иако су тврдили (Мемиши Агуш) да је сведоку било најзгодније да наведе да су они све ово урадили јер зна њихове податке и сви су из исте улице. Дакле, суд је у конкретном случају нашао да сведок сарадник Божур 50 нема конкретне разлога да било ког од оптужених лажно оптужује, али да је мотивисан да сведочи због чињенице да се против њега воде и други кривични поступци.

Питање истинитости сведочења је следеће што је суд оцењивао полазећи од тврдњи одбране да сведок није био припадник ОВК и да није био учесник догађаја које описује јер није ни био у Гњилану.

Иако је сведок сарадник тврдио да је био припадник ОВК, да је пре бомбардовања, 1998. године био у групи Албанаца која је преносила оружје и снабдевала Албанце, а по налогу оптуженог Ајдари Фазлија, да је био на обуци и прикључио се ОВК, да је био у борбама али на другој линији, суд овакве наводе није прихватио и нашао је да нису истинити јер, из извештаја ЕУЛЕКС-канцеларије специјалног тужилаштва достављеног суду 16.07.2012. године, у коме су достављени подаци за поједине оптужене и наведен датум њиховог приступања ОВК, утврђено је да нема података да је сведок сарадник Божур 50 био припадник ОВК. Овако су тврдили и оптужени у својим одбранама, у прилог томе иде и потврда коју је приложила одбрана да је сведок био корисник хуманитарне помоћи од организације ЕЛ ХИЛАЛ.

Сведок сарадник је требало да докаже, како је то предложено у оптужници, да је у Гњилану формирана нова јединица ОВК и да су команданти били [REDACTED]. Међутим, како из извештаја БИА стр. пов.бр. 02-9732 од 17.05.2012. године произлази да су припадницима ОВК који су након повлачења српских снага безбедности ушли у Гњилане командовали [REDACTED]» и његов заменик [REDACTED] а да је значајан утицај на дешавања на овом подручју имао [REDACTED] то по налажењу суда на овај начин нису потврђени наводи оптужнице да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Реџеп и Шаћир Шаћири као старешине из састава Оперативног центра ОВК за Гњилане, који је био смештен у згради Дома ЈНА у Гњилану, фактички командовали јединицом ОВК, која је оружаном деловала на подручју Гњилана и његове околине.

Из извештаја ВБА бр. 6836-12 од 20.06.2012. године утврђено је да расположива сазнања указују да до 14. јуна 1999. године у сам град Гњилане (до када је у њему била смештена 52.мбр), нису долазиле комплетне нити у деловима, јединице ОВК. Нема расположивих података о томе да су по уласку у Гњилане формиране нове јединице ОВК, с тим да је део припадника постојећих терористичких састава ОВК прешао у састав «Косовског заштитног корпуса» приликом његовог формирања септембра месеца 1999. године. Стога је суд нашао да није тачан ни истинит исказ сведока сарадника да је постојала нова јединица ОВК, чији су се припадници делили на групе тако што су припадници група били из истог града, и да су постојале тзв. Пршевска група у којој су били они из Пршеве или Бујановачка група.

Приликом оцене суд је констатовао да у исказу сведока сарадника Божура 50, постоје бројне чињенице о којима говори крајње уопштено.

Исказ је такав пре свега у погледу времена када су се поједини догађаји одиграли. Сведок сарадник каже да је остао на другој линији два три дана, када је престало бомбардовање, затим да је отишао у Ћаковицу, где је био још два три дана, па онда дошао у Гњилане, а онда почиње да описује догађаје, али ни за један не зна ни приближно време када се догодио, нити га било како одређује, нпр. у односу на дан када је дошао у Гњилане или непосредно пре одласка. За неке догађаје каже то је било сутрадан после догађаја који је претходно испричао. Суд је настојао да испитивањем сведока утврди макар приближан временски оквир за догађаје о којима сведок говори, осим општег оквира на који се позива тужилац и који се везује за потпуно разоружавање ОВК (децембар 1999.године) и период - месец септембар 1999. године, када је сведок напустио Гњилане и придружио се ОВПБМ (Ослободилачка војска Прешево, Бујановац и Медвеђа), односно дан када је према Споразуму о демилитаризацији ОВК требало да се разоружа. Међутим то није никако било могуће. Одређене догађаје сведок смешта у један дан, а за неке наводи да су се десили убрзо један за другим. За остале догађаје сведок није могао да наведе било какав временски оквир, осим најопштијег, да се све десило од половине јуна, када је дошао у Гњилане, до септембра, када га је напустио.

У односу на догађаје које описује сведок Божур 50, осим верзије догађаја и насиља које је предузимано у оквиру постављеног циља и издате наредбе за вршење злочина над Србима, сведок сарадник не говори о било каквом детаљу који би допринео да се утврди идентитет жртве. Он углавном није знао како су жртве изгледале, није се сећао њихове одеће, или каква је била њихова телесна конституција, ако су били без одеће, није могао да одреди њихово животно доба, мада је неке од жртава препознао на фотографијама. Није могао да објасни по чему је знао да су жртве били Срби, осим што је неколико пута навео да су слабо говорили албански. Суд је покушао да позивањем особа са фотографија из фотоалбума оштећених или њихових сродника провери исказ сведока сарадника и утврди да ли је та особа страдала у догађају за који је везује сведок сарадник, али би се испоставило да је жртва коју је показао сведок сарадник страдала на други начин од онога који је он описао. Због тога је у овом делу, према оцени суда, исказ сведока сарадника непоуздан.

У односу на неке догађаје, иако их описује, њима није присуствовао нити је у њима учествовао, већ сведочи о ономе што је чуо, неко од оптужених му је испричао, или понекад износи закључке и каже нпр. да је био присутан када су неки људи доведени, видео је да их одводе и сигурно су их мучили, или видео је да неке људе муче, не зна шта је било са њима, није питао, али су их вероватно убили. Овакве делове исказа суд је оценио потпуно непоузданим и у том делу исказ није прихватио

Суд је приликом оцене исказа сведока сарадника посебно ценио околност да је овај сведок исказ обогаћивао детаљима када је говорио о силовањима. Приликом првог саслушања код истражног судије уопште није говорио о томе да је било заробљених жена које су силоване. Приликом другог саслушања код истражног судије 23.03.2009.године, говорио је о случају када су заробили и принудили оца да силује ћерку, коју су затим сви присутни борци силовали, док је на главном претресу говорио и о другим

случајевима силовања и признао да је силовао жене, које су заробљене код пекаре. Настојао је да увери суд да због тога што се осећа непријатно када говори о силовањима о овоме раније није говорио.

У погледу учешћа оптужених у предузимању појединих радњи, исказ сведока је нејасан. За поједине радње сведок наводи све који су били присутни. Међутим, у погледу неких радњи, сведок изјављује да је била присутна «цела наша група», па онда набраја чланове његове, тзв. прешевске групе, а тек када се пита за неког од оптужених, он спомене да је и он учествовао, уз објашњење да се подразумева да је и он био присутан. Такође, у погледу учешћа неких од оптужених, исказ сведока није био јасан када се ради о особама са сличним или истим именима. Дакле, и поред инсистирања да определи радње оптужених, које помиње као учеснике појединих догађаја, сведок сарадник у том погледу остаје нејасан или недоследан.

Сведок сарадник тврдио је да су он, оптужени и други припадници ОВК убијали Србе цивиле и да би прикрили трагове, тела комадали, паковали у џакове и бацали у воде Ливочког језера. Сведок сарадник је на фотографијама које су достављене показивао земљани пут, којим се након скретања са главног пута долазило колима до Ливочког језера, зид- део бране на језеру којим су ишли, носили џакове са деловима тела и на најдубљем месту бацали у језеро. Осим што суд налази да је на овај начин сведочење живописније, ове фотографије нису поткрепљујући доказ за сведочење. Како из извештаја Канцеларије за нестала лица и судску медицину ЕУЛЕКС-КОСОВО о резултатима процене у вези са могућим присуством људских остатака у Ливочком језеру, произилази да у Ливочком језеру није утврђено постојање било каквих људских остатака, то суд није поверовао сведоку сараднику ни у погледу ових навода.

У погледу тврдње да су тела убијених комадали и паковали у џакове, суд није прихватио наводе сведока сарадника да су он и оптужени заједно са осталим НН припадницима ОВК у периоду означеном у оптужници убијали српске цивиле и њихова тела секли и комадали. Суд није прихватио исказ сведока ни у делу када тврди да су нека тела након убиства бацали у контејнере и затим када се они напуне палили их, а чему је требало да иде у прилог и чињеница да су тела пок. [REDACTED]

[REDACTED] пронађена у контејнеру, јер је након што је прибављена документација о пронађеним телима и обдукцији из Хашког трибунала, несумњиво утврђено да се у овом случају ради о контејнеру-мртвачници коју Црвени крст у случајевима рата или елементарних непогода обезбеђује за одлагање пронађених тела. На пронађеним телима није било трагова сечења нити угљенисаности која би била последица паљења тела.

Сведок сарадник у исказу је говорио о тзв. процедури мучења кроз које су пролазили заробљени Срби, и карактеристичним начинима мучења, а један од најупечатљивијих начина мучења је укуцавање упаљача у главу. Овакво мучење описао је да се догодило у два случаја (тачке 4 и 14) и навео ко је то урадио. Суд није прихватио исказ сведока у овом делу. Изјашњавајући се о томе да ли је могуће кроз отвор на лобањи укуцати упаљач, како је то описао сведок сарадник, вештаци су објаснили да услед вишеструког дејства тупине,

кости могу бити у виду одломака или потпуно одлубљене и чак утиснуте у лобањску дупљу. Кроз овако потпуно одвојене кости, могуће је, пошто више нема додир овог коштаног одломка са осталим деловима коштаног дела крова лобање, да се накнадним гурањем било каквог предмета ти коштани одломци утисну у мозак. Овакаво мишљење вештака не потврђује исказ сведока сарадника.

Суд није прихватио исказ сведока сарадника.

Околност да је сведок говорио о општепознатим чињеницама и да је то представљало део његовог исказа, као нпр. да су Срби напуштали Гњилане, да је долазило до пљачкања српске имовине, да је било убистава српских цивила или њиховог одвођења у Интернат и на друга места, није по оцени суда од значаја за утврђивање да ли сведок говори истину, јер се не ради о његовом сопственом сазнању и искуству. С друге стране, исказ сведока је потпуно нејасан, непрецизан, неистинит у погледу релевантних чињеница које су се очигледно могле прибавити од одговарајућих органа, као што је питање да ли су оптужени били припадници ОВК, место где су били смештени припадници ОВК или оружје у Гњилану, да ли је уведен и у које време полицијски час, када су одређени контингенти КФОР ушли у Гњилане, ко су били команданти јединица ОВК, да ли је после бомбардовања у Гњилану формирана јединица ОВК. Исказ сведока сарадника потпуно је супротан чињеницама које су утврђене из писмених доказа, као нпр. извештају о претраживању Ливочког језера, али и исказима сведока и оштећених који су наводили места где су их држали припадници ОВК, особе које су то урадиле, а да нико од сведока није указао на оптужене које су видели на фотографијама.

Када је саслушавао оштећене, суд се уверио да је могуће испитати и установити који су догађаји аутентични, које је време, макар иоле конкретније него период од три, четири месеца како је наведено у оптужници и ко су жртве. Ово посебно због тога што су жртве заробљавања и њихови сродници доступни, према оцени суда, након што је саслушао неке од жртава и сведока, вољни да сведоче да би се утврдили истина, а сведочење за њих представља и моралну сатисфакцију. Жртве кривичног дела међутим нису ни на који начин везане за радње које се оптуженима стављају на терет, осим што је наведен број жртава. Списак жртава и њихова имена нису никада, још од првобитне оптужнице везиване за кривично дело које се оптуженима ставља на терет, већ су увек означаване са НН. Међутим из исказа сведока и оштећених произилази да је могуће утврдити који су догађаји аутентични. Суд је уверења да није предузето све што је могуће ради откривања идентитета жртава због тога што према стању у списима постоји списак заробљених, мучених, па ослобођених, који су свакако могли да буду саслушани.

Све остало у исказу сведока је непроверљиво, али и тако нејасно и непрецизно, па самим тим и непоуздано. Све ово били су разлози да суд не прихвати исказ сведока сарадника Божура 50.

Суд је нашао да није доказано да су оптужени Ајдари Фазлију, Алији Реџеп и Шаћири Шаћир извршили радње описане под I оптужнице. Оцењујући изведене доказе, пре свега исказ сведока Божура 50, којима је требало да се утврди да је на подручју Гњилана постојао оружани сукоб и то

после повлачења српских оружаних снага. све до септембра, односно децембра месеца 1999. године, суд је нашао да ови наводи нису доказани.

У оптужници је наведено да су све описане радње извршене за време оружаног сукоба, због чега су даље ове радње оптужених и квалификоване као кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 ст.1 КЗСРЈ. У смислу одредаба међународног права сматра се да оружани сукоб постоји када се прибегава оружаној сили или постоји оружано насиље у дужем трајању између органа власти и организованих наоружаних група или између таквих група унутар државе. Оптужба је доказивала током поступка да је и после потписивања Кумановског споразума на подручју АПКиМ постојао оружани сукоб, а у завршној речи заменик ТРЗ изнео став да оружани сукоб постоји и касније, и након 20.06.1999. године и да није окончан тиме што су се снаге СРЈ повукле са АП КиМ јер циљ ОВК, а то је било стварање независне државе, до тада није био испуњен, као и због тога што КФОР фактички није могао да одмах разоружа ОВК и обезбеди мир. Континуитет оружаног сукоба између ОВК и СРЈ није окончан ни потписивањем Кумановског споразума, ни у месецима који су следили након тога, а фактичко стање на АП КиМ и даље је у потпуности одговарало свим карактеристикама оружаног сукоба онако како се овај сукоб одређује у међународном праву. Међутим, овај став оптужбе суд није прихватио, јер није доказано да је после повлачења српских оружаних снага на подручју АП КиМ био оружани сукоб.

Током поступка, из извештаја ВБА од 21.05.2012.године и од 20.06.2012. године утврђено је да су се јединице тадашње војске Југославије и то 52. моторизована бригада ПРК која је до почетка ратног стања била размештена у касарни „Кнез Лазар“ у Гњилану, повукле са подручја Гњилана на дан 14.06.1999. године, а повлачење припадника МУП Републике Србије са подручја Гњилана и околине окончано је током 15. и 16. јуна 1999. године, док је из извештаја БИА од 17.05.2012. године утврђено да је након престанка оружаних сукоба на Косову и Метохији, први контингент КФОР ушао у Гњилане 12. јуна 1999. године, а да су припадници бивше ОВК са својим јединицама ушли у град током 17. и 18. јуна, док су се, према извештају Штаба врховне команде број 01/7061-1 од 20.06.1999.године, све снаге СРЈ повукле са Косова 20.06.1999.године. Из ових доказа, као и исказа саслушаних сведока утврђено је да су се после потписивања Кумановског споразума, до 20.06.1999.године, са подручја АП КиМ повукле све српске оружане снаге.

Из исказа испитаних оштећених чија су имена наведена у делу под I диспозитива оптужнице - противправно лишена слободе, мучена, а затим пуштена и исказа оштећених, сродника лица чија су имена на списку убијених или се и данас воде као нестала, такође наведених у делу под I диспозитива оптужнице, као и спискова МУП-а о евиденцији киднапованих лица на територији секретаријата Гњилане у периоду јун-децембар 1999. године, произилази да се само пар догађаја одиграло пре 20. јуна 1999. године, а већина у јулу или августу месецу 1999. године, када су се српске снаге дефинитивно повукле са подручја АП КиМ, дакле у време када више није било припадника српске војске и полиције на подручју Гњилана, као ни наоружаних Срба, па самим тим ни сукоба између српске и албанске стране, а КФОР је већ преузео власт на целој територији АП.

Дакле, како није доказано да је после 20.06.1999. године на подручју АП КиМ било српских снага, односно није доказано да је на подручју Гњилана и околине било снага српске војске и полиције, то није доказано да је у време које је наведено у оптужници, а које се односи на период после 20.06, био у току оружани сукоб. Ово стога јер није доказано да су на подручју АП КиМ након 20.06. остале било какве српске војне и полицијске снаге које би у односу на ОВК представљале другу страну у сукобу.

Оптуженима Ајдари Фазлији, Алији Реџепу и Шаћири Шаћиру стављено је на терет да су њихове радње ближе описане у делу I оптужнице за последицу имале да је најмање 260 лица српске и друге неалбанске и албанске националности, било противправно затварано и физички злостављано, од чега је најмање 80 убијено, најмање 32 се још увек води као нестало, а најмање 148 лица пуштено, са навођењем имена и презимена ових лица.

Суд је наведено требао да закључи из исказа сведока сарадника који је говорио о формирању јединице, о томе ко су били команданти (прва тројица оптужених), да се јединица делила на групе, да су имали одређене задатке и да је све то било у оквиру издате наредбе да се врше злочини над Србима и другом неалбанском становништву, ради успостављања циља- протеривања становништва неалбанске националности са Косова и успостављања потпуне контроле над територијом, и да је последица таквих наредби страдање побројаних цивила. Број и имена страдалих цивила произилазе из спискова МУП Србије.

Међутим, из изведених доказа суд није могао на известан начин да утврди да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Реџеп и Шаћири Шаћир предузели радње, које су имале за последицу страдање лица која су наведена као жртве у делу I оптужнице. Није утврђено да је формирана нова јединица, нити да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Реџеп и Шаћири Шаћир били команданти нове јединице ОВК и издали наредбу која је наведена и у којој се припадницима нове јединице наређује да убијају и протерују Србе, и која је за последицу имала страдање набројаних цивила. Чак и оштећени (чија су имена наведена у делу под I диспозитива оптужнице), испитани од стране истражног судије, а неки од њих и на главном претресу, који су били у прилици да виде оне које су их малтретирани, у својим исказима их описују као лица која су била у цивилу, углавном без оружја, а неки су сигурни да се ради о њиховим комшијама или мештанима суседних села. Дакле како из изведених доказа није утврђено да је на подручју АПКиМ после 20. јуна 1999, године био у току оружани сукоб, нити да је формирана нова јединица чији су прва тројица оптужених били команданти, нити да су они издали наредбу припадницима новоформиране јединице и да су као последица поступања по тој наредби страдали наведени Срби и други неалбанци, то је суд оптужене Ајдари Фазлију, Алији Реџепа и Шаћири Шаћира ослободио од оптужбе.

Када су у питању радње описане у делу II оптужнице, суд налази да исказ сведока сарадника није потврђен осталим изведеним доказима, и да није на известан начин утврђено да су оптужени предузели радње како им је то у делу II оптужнице стављено на терет. Овде оптужница тврди да су неутврђеног дана у дворишту Интерната били окупљени припадници јединице, да су командати издали наредбу да се Срби убијају и показали како

се то ради, јер су убијена два цивила- мушкарац и жена тако што су растргнути колима и њихови остаци бачени у Ливочко језеро. Ово је требало да се утврди из исказа сведока сарадника који говори да је томе присуствовао. Суд је у току поступка саслушао сведоке, па је [REDACTED] (који је био и домар у Интернату) објаснио је да се испод Интерната налази стадион, а друга бетонска површина је простор испред улаза. О игралишту које се налази испод Интерната говори и сведокиња Ц2, као и сведок [REDACTED], који су одведени у Интернат. Међутим, нико од наведених сведока, као ни остали саслушани сведоци и оштећени, који су сведочили о дешавањима у Гњилану у лето 1999. године, наводећи догађаје о којима се причало по граду, нису споменули да знају нешто о овом догађају, који би по налажењу суда привукао велику пажњу, јер се ради о догађају који се по речима сведока сарадника одиграо по дану, на отвореном простору, а старија жена је, такође према сведочењу сведока сарадника, вриштала док су је мучили. У Ливочком језеру како то произилази из извештаја о претраживању, трагови људских тела нису нађени. Осим овога, а како је већ образложено није доказано ни да је у време када је ова радња наводно предузета у току био оружани сукоб.

Стога је суд нашао да није доказано изведеним доказима да су оптужени побројани у делу под II оптужнице предузели описане радње, па их је ослободио од оптужбе, док је у односу на оптуженог Алији Садика ова радња изостављена из дела изреке пресуде у коме је овај оптужени оглашен кривим.

Суд је оптужене Фазли Ајдарија, Алији Реџепа, Шаћири Шаћири, Алији Идриза, Нухију Шемсија и Халими Рамадана ослободио од оптужбе у односу на радње описане у тачкама 1,4,5,7,8,9,10,11,15,17,19 и 22 у диспозитиву под III оптужнице, а ове радње, осим тачке 9, као и оне описане у тачкама 2,3,6,12,13,14,16,18,21,23, изоставио из изреке пресуде у односу на оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона, Хајдари Самета, Хајдари Ферата, Хасани Ахмета, Хасани Назифа, Сахити Камбера, Садике Селимона, Фазлију Бурима, Алији Садика и Муслију Шефкета, налазећи да изведеним доказима није на извршен начин утврђено да су радње извршене у време оружаног сукоба нити да су оптужени предузели наведене радње како им је оптужницом стављено на терет.

У погледу времена извршења дела, када је у питању део под III диспозитива оптужнице, као и за појединачне радње у овом делу, где се наводи да је време извршења дела период од средине јуна до септембра, односно децембра месеца, суд је нашао да није доказано да су описане радње извршене у време када је у току био оружани сукоб. Наиме, није доказано да је у време које је означено као време извршења кривичног дела, на подручју АП КиМ било српских оружаних снага. Тврдњама заступника оптужбе да је у том периоду још увек трајао оружани сукоб јер је до потписивања споразума о демилитаризацији ОВК дошло касније (21. јун 1999. године) и да су потписана чак два анекса уз овај споразум, као и исказом сведока сарадника, уз околност да постоји списак са именима страдалих Срба у периоду после потписивања Кумановског споразума, нису доказани наводи оптужбе да је у току био унутрашњи оружани сукоб и у периоду који је означен као време извршења дела и предузимања појединих радњи.

Осим што суд налази да није доказано да је у периоду који је означен као време извршења ових радњи у току био оружани сукоб, суд налази да није доказано ни да су оптужени предузели те радње како им је оптужницом стављено на терет.

Осим наведеног, у односу на тачку 9 диспозитива оптужнице којом је оптуженом Алији Идризу и Халими Рамадану стављено на терет да су неутврђеног дана у периоду од средине јуна до краја септембра '99.године у близини фабрике акумулатора у Гњилану лишили живота НН мушкарца цивила, српске националности на тај начин што су у оштећеног пуцањем из ватреног оружја испалили више метака, потом га ставили у возило „лада“ и одвезли у непознатом правцу, суд је нашао да се не може на извршан начин утврдити да су оптужени на описани начин предузели наведене радње, јер чак ни сведок сарадник, чији исказ суд уосталом није прихватио, нема непосредна сазнања, овај догађај о коме сведочи није видео већ је закључио да су ови оптужени убили НН цивила.

За радње описане под тачком 1. у делу III оптужнице, суд је оптужене Нухију Шемсија, Алији Идриза и Халими Рамадана ослободио од оптужбе, а код оптужених Мемиши Агуша, Хасани Ахмета, Хајдари Фатона, који су оглашени кривим, ове је радње изоставио. Након оцене свих изведених доказа, није на извршан начин утврђено време када су пок. [REDACTED] убијени. Наиме, суд је саслушао сведоке, децу покојних [REDACTED], који су посведочили када су родитеље видели и чули последњи пут, као и ћерку [REDACTED] која је навела да је живела са оштећенима и била присутна у кући у тренутку када су они лишени живота у суседној просторији. Чак и када се њен исказ доведе у сумњу због њене болести и терапије коју и сада узима, имајући у виду исказ сведока [REDACTED], њиховог комшије, који је у свом исказу навео да је дана 21.06.1999. године, након што је ослобођен, чуо да су [REDACTED] убијени на путу до своје куће, суд није могао на извршан начин да утврди време када [REDACTED] убијени, па се у сваком случају као повољеније за оптужене има узети да је то било после 20. јуна (У оптужници је као време наведено да је то било неутврђеног дана у првој половини јуна 1999. године). Осим тога када се доведе у везу исказ сведока [REDACTED] (који је испитан пред истражним судијом и на главном претресу), а који је навео да је чуо како су оштећени [REDACTED], да су убијени у кући из ватреног оружја, са налазом и мишљењем судских вештака, проф. др. Слободана Савића и проф. др. Марије Ђурић -Срејић, обдукционим записницима и записницима са реобдукције, на основу којих се утврђује да на посмртним остацима оштећених [REDACTED], нема трагова паљења и угљенисаности, а да је контејнер у кругу гњиланске болнице, у коме су делови тела нађени, контејнер који је поставио КФОР, а болници поклонио Црвени крст Финске (што је утврђено из извештаја ОЕБС-Мисија на Косову-Регионални центар Гњилане од 08.јула 2000. године), то из исказа сведока сарадника није на извршан начин утврђено да су оптужени Халими Рамадан, Алији Идриз, Нухију Шемси, Мемиши Агуш, Хасани Ахмет, Хајдари Фатон лишили живота [REDACTED], на тај начин што су их

противзаконито лишили слободе, пребацили возилом до Интерната, где су их у подрумским просторијама мучили до смрти, а њихова тела раскомадали, ставили у цакове и бацили у контејнере поред Интерната, а затим садржај контејнера запалили. Уосталом чак и сведок сарадник тврдио је да убиство ових цивила није видео, али да је видео комадање тела. због чега су оптужени Халими Рамадан, Нухију Шемси и Алији Идриз ослобођени од оптужбе за ову радњу, а у односу на оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона и Хасани Ахмета ова радња изостављена из дела I изреке пресуде.

По оцени суда, изведеним доказима током поступка није на известан начин утврђено ко је убио [REDACTED] и две НН женске особе српске националности, нити су доказани наводи оптужнице да је то учинио оптужени. Такође, на основу изведених доказа, суд није могао да утврди тачно време и место страдања оштећених, нити да су тела после убиства раскомадана и да су у скрнављењу учествовали оптужени Мемиши Агуш и Хајдари Фатон. Дакле, из изведених доказа није извесно утврђено да се догађај и страдање пок. супружника [REDACTED] и 2 НН особе одиграло на начин представљен у оптужници.

У односу на радње у диспозитиву оптужнице описане под III у тачкама 2,3,4,5,6,7,8,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19, суд није могао на известан начин да утврди да су се ови догађаји одиграли у време оружаног сукоба, односно пре 20.06.1999. године, када су се српска војска и полиција повукле са територије АП КиМ. Ово из разлога што сведок сарадник описујући наведене догађаје, није могао да определи време када су се догађаји одиграли, а суд није био у могућности да време извршења утврди на други начин, с обзиром да о овим догађајима не говори нико од саслушаних сведока и оштећених у овом поступку.

Такође, суд није прихватио исказ сведока сарадника ни у погледу тога да су се догађаји одиграли на начин како је он то описао и како су описани у оптужници. Суд је исказ сведока сарадника проверавао и кроз испитивање сведока којима је страдао неко од блиских чланова породице, покушавајући да повеже њихово страдање са неким од догађаја о којима је сведок сарадник говорио, али ниједан од ових догађаја није се могао довести у везу са догађајима који су у то време пријављени или описани од стране других сведока и оштећених у овом поступку. Тако је суд покушао да догађаје наведене под тачком 2 и 3 оптужнице, где се описују убиства која су наводно починили сведок сарадник и оптужени Мемиши Агуш у близини пијаце и у улици која води од Дома ЈНА према пошти, повеже са случајем нестанка [REDACTED], али је нашао да се исказ сведока сарадника не може повезати са исказима њихових сродника који су саслушани у овом поступку, па како није било других доказа да су се ови догађаји уопште одиграли, нити да је оптужени Мемиши Агуш таква убиства извршио, ову радњу изоставио из изреке пресуде.

Сведок сарадник је у својим исказима био непрецизан и када је говорио о учешћу појединих оптужених у предузимању радњи (такав је случај са догађајима описаним под тачкама 4, 5, 7, 8, 11, 13, 14, 15, 17), неке од радњи за које тврди да су их предузели оптужени није видео, већ претпоставља односно само закључује да су их оптужени предузели (тач. 10,12,19),

образлажући да су сваки пут поступали по «процедури», а да је за неке од догађаја чуо од самих оптужених (тач. 6, 18).

Описујући догађај када опт. Халими Рамадан укуцава упаљач у главу једном од заробљених Срба (тачка 4), сведок у својим исказима није био доследан у погледу тврдњи које су конкретно радње предузели остали оптужени: Алији Идриз, Мемиши Агуш, Хасани Ахмет, Хајдари Фатон, Нухију Шемси. Када говори о догађају описаном у тачки 5, када оптужени Мемиши Агуш, Алији Идриз, Нухију Шемси, Хасани Ахмет, Хајдари Фатон одводе три НН Србина у подрум Интерната, он у својим исказима није доследан у погледу тога ко је од оптужених заробио цивиле, ко је учествовао у мучењу, а жртве није био у стању да ближе опише. Исти је случај са догађајем у солитеру описан под тачком 7, када су, према његовом сведочењу [REDACTED]

[REDACTED] убили четири жене и два мушкарца, када није сигуран шта се догодило са телима, ко је те људе убио и како. Када говори о случају бацања мушкарца и жене старије животне доби са солитера (тачка 6), он нема непосредна сазнања о томе, већ препричава шта му је наводно оптужени Ахмет Хасани рекао о том догађају и свом учешћу у њему. Када је у питању догађај описан под тачком 8 диспозитива оптужнице (оптужени Алији Идриз, Нухију Шемси, Алији Садик, Мемиши Агуш, Хајдари Фатон, Хасани Ахмет и Халими Рамадан по наређењу опт. Ајдари Фазлије, Шаћири Шаћира и Алији Рецепа силовали и лишили живота једну старију женску особу и притивзаконито лишили слободе једног младића) суд није могао да утврди из исказа сведока сарадника ко је од оптужених предузео коју радњу, сведок сарадник није био доследан ни у погледу тога одакле чекић којим је разбијена глава старици, а [REDACTED] кога је сведок сарадник препознао на фотографији као младића кога су том приликом ухватили и касније убили, према подацима у спису страдао је на други начин и на другом месту. Када говори о догађају описаном у тачки 10, када су опт. Халими Рамадан, Алији Садик и Алији Идриз заробили НН мушкарца у центру Гњилана, сведок у исказу пред истражним судијом каже да су му оптужени рекли да су га одвели у Дом ВЈ и искасапили, док је на главном претресу мењао свој исказ неколико пута у погледу тога да ли су га водили у Интернат или Дом Војске, где је и како ово лице лишено живота. Када су у питању радње под тачком 11 диспозитива оптужнице, где се наводи да су оптужени Мемиши Агуш, Хајдари Фатон, Халими Рамадан и Алији Идриз извршили ликвидацију цивила албанске националности, исказ сведока сарадника непоуздан је када наводи ко је све учествовао и ко је предузео коју радњу. Када је у питању радња описана под тачком 12 сведок само претпоставља да је опт. Мемиши Агуш учествовао у убиству НН лица која су лишена слободе, а своју претпоставку заснива на тврдњи да су сва лица која су заробљена и одведена у подрум Интерната мучена «по процедури» и убијена. У односу на тачку 13, којом се ставља на терет оптуженима Фазлију Буриму, Садику Селимону, да су са сведоком сарадником, Муслију Шефкетом и више НН припадника ОВК противзаконито лишили слободе, мучили и лишили живота два НН цивила Српске националности, тако што су лишили слободе оштећене, спровели их до Интерната где су их скинули наге и по процедури мучили, те је у једном тренутку у просторију ушао сведок сарадник рекао

једној од жртава да узме у руку полни орган друге жртве и повуче, па када је овај то учинио, сведок сарадник је замахом мачете одсекао полни орган оштећеном који је од бола пао, а оптужени Селимон Садику га полио водом опсовао и наредио му да устане, па су сви наставили да туку оштећене до смрти. Суд стога налази да није доказано да ли су и који оптужени предузели радње које описује сведок, нити које су то радње, сведок је једино наводио да је он исекао полни орган том цивилу. У односу на догађај описан под тачком **14** оптужнице суд налази да исказ сведока сарадника није довољан доказ да се на извршан начин закључи да су оптужени Муслију Шефкет, Хајдари Фатон, Хајдари Ферат, Фазлију Бурим и Садики Селимон, предузели радње онако како су описане јер, не само да је непрецизан и нејасан у погледу тога ко је све био присутан и шта је ко од оптужених радио, већ је неке од оптужених накнадно укључио у тај догађај. Када су у питању догађаји у насељу «Бела земља», описани под тач. **15** диспозитива, на основу исказа сведока сарадника, суд није могао на извршан начин да утврди ко је од оптужених учествовао у тим акцијама и коју је конкретну радњу предузео, иако је на те околности сведок сарадник испитиван у више наврата. У вези радње описане под тачком **16** диспозитива оптужнице, којом је оптуженима Мемиши Агушу, Хајдари Фатону стављено на терет да су у подрумским просторијама Интерната у Гњилану мучили и лишили живота три НН цивила на тај начин што су заједно са НН припадницима ОВК у процедури мучења убили три цивила и заједно са сведоком сарадником и још једним припадником ОВК исекали њихова тела и у цаковима их, возилом Лада беле боје, одвезли и бацили у Ливочко језеро, из исказа сведока сарадника суд није могао да извесно утврди о ком се догађају тачно ради, јер сведок сарадник описује више догађаја у коме су цивили мучени, убијени, тела раскомадана, па бачена у Ливочко језеро. У односу на радњу описану под тачком **17**, где се оптуженом Мемиши Агушу, Хајдари Фатону, Нухију Шемсији и Хасани Ахмету ставља на терет да су у селу Влаштица лишили живота најмање једног НН цивила, исказ сведока сарадника у погледу тога ко је од оптужених учествовао у овој радњи није такав да се из њега са извесношћу утврди и закључи ко је од оптужених тачно коју радњу предузео. У односу на догађај описан под тачком **18** диспозитива оптужнице сведок сарадник нема непосредна сазнања да је оптужени Фатон Хајдари у Косовској Каменици лишио живота два НН цивила. У односу на догађај описан под тачком **19** који је сведок сарадник описао тек када је по други пут саслушан код истражног судије дана 23.03.2009.године, и навео да је био присутан када су терали оца-Србина да силује своју ћерку, држали су му нож под грлом и терали да стави полни орган ћерки у уста, суд из исказа сведока сарадника није могао извесно да утврди ко је од оптужених предузео коју радњу.

Дакле, имајући у виду исказ сведока сарадника, који из наведених разлога суд није прихватио, а како није било других доказа да су оптужени предузели напред наведене радње, нити је доказано да је у наведено време од јуна до септембра односно децембра био у току оружани сукоб, то је суд оптужене Ајдари Фазлију, Алији Реџепа, Шаћири Шаћира, Алији Идриза, Нухију Шемсија и Халими Рамадана ослободио од оптужбе, а у односу на оптужене Мемиши Агуша, Хајдари Фатона, Хајдари Самета, Хајдари Ферата,

Хасани Ахмета, Хасани Назифа, Сахити Камбера, Садики Селимона, Фазлију Бурима, Алији Садика и Муслију Шефкета ове тачке изоставио из изреке пресуде.

У односу на радњу описану под тачком 22. диспозитива оптужнице, суд је утврдио следеће:

Оштећени Б1 је навео да је након демобилизације, са супругом и пријатељем кренуо у Србију, дана 19. јуна 1999.године. На аутобуској станици група војника ОВК их је пресрела, супругу одвела у посебну просторију, одакле је чуо њене крике, а њега и пријатеља [REDACTED], у просторији које је раније користила полиција, на аутобуској станици, су мучили и тукли. Повод је био оружје које је понео и које су пронашли у ташни његове жене. Оштећени је описао ове војнике: један је био црнокос, са брковима, висине око 175 цм, са ожиљцима по лицу, старости између 30 до 40 година, у цивилу, док је други био јаче конституције, дебљи, имао је између 20 и 30 година и познаје га јер је из околине Гњилана. Затим су њега и [REDACTED] одвели у Основну школу «Селами Халачи», где се наставило испитивање, ударци палицама и песницама по стомаку, леђима, глави. Затим су их уз неки папир предали КФОР- у. Касније је од припадника КФОР-а сазнао да је у то време његова жена већ била ослобођена. Њега и пријатеља одвели су у штаб америчких marina где су их испитивали у вези послова које је полиција обављала за време и после бомбардовања и масовних гробница Албанаца на територији Гњилана. Истога дана негде око 19 часова, одведени су у базу Бондстил. База још увек није била у потпуности формирана, видео је тешко оружје и машине, шаторе, радио станице, велики хангар, све је било ограђено жицом. Прегледали су их лекари и били зачуђени повредама које су видели. Следећег дана написао је изјаву о томе шта се дешавало док је био заробљен код ОВК, па су их ослободили и превезли до цркве у Гњилану. Тамо се нашао са супругом и након седам дана напустили су територију Косова. Од батина и мучења док је био заробљен код ОВК задобио је разне повреде: имао је подлив изнад левог ока, повреде у грудима са леве стране и на грудима велики крвни подлив, болове у леђима, од којих није могао да се помери месец дана, а и сада има проблем с кичмом. Његов пријатељ је имао прелом, жалио се док су били у Бондстилу да га боли лева рука. На препознавању, како је то утврђено из записника Кри.По2-4/10 од 10.02.2010.године, оштећени Б1 од оптужених је препознао Хасани Назифа, као онога ко га је 19.06. зауставио на аутобуској станици и описао да је тада имао бркове, рошаво лице, а да га препознаје по ожиљку испод ока. Оштећени је објаснио да су му показане фотографије када је давао изјаву тужиоцу за ратне злочине и да је тада на фотографијама препознао Назифа Хасанија, док је на главном претресу изјавио да му овај оптужени личи на човека који је био на аутобуској станици 19.јуна 1999.године, који га је претресао, затим одвео у просторију на аутобуској станици и тукао рукама по глави и по телу. На фотографијама, ни у судници, није видео друге војнике које је упамтио добро и који су га тукли и мучили.

Исказ оштећеног Б1 суд је покушао да провери, јер се ради о сведоку на чији су исказ оптужени имали примедбе, као и због тога што у списковима догађаја из Гњилана и подацима који су достављени уз оптужницу и на

претресу једино овај догађај, нити оштећени, пријатељ [REDACTED] и супруга оштећеног нису евидентирани. Ови спискови које је суд прочитао на претресу заправо су сачињени као попис свих догађаја на Косову, између осталог и на подручју Гњилана и околине, у њима се налазе имена жртава, краћи опис догађаја-убиство, отмица и сл., датум када се догађај одиграо и подаци о томе ко је пријавио догађај. Међутим иако је управо овај списак основ за набрајање свих страдалих Срба у делу оптужнице под I, у њему нема имена сведока Б1, пријатеља ни супруге. Сведок је међутим тврдио да је догађај пријавио својим старешинама и полицији, али догађај није забележен. Није могао да објасни како је случај доспео до тужиоца и како се он обрео код њега у кући и узео изјаву у смислу чл 504ђ ЗКП. Суд је покушао да провери наводе сведока саслушањем супруге оштећеног и пријатеља [REDACTED]. [REDACTED] је одбио да дође и сведочи на претресу јер живи на Косову. Супруга оштећеног је пронађена, али је одбила да прими позив и дође на претрес. Податке о повредама суд није могао да провери јер оштећени није наводио да је био код лекара нити пружио податке о томе где се евентуално јавио на преглед његов пријатељ који је имао преломе.

Сведоци [REDACTED] нису могли да се сете имена оштећеног из доба бомбардовања и да су заједно радили у полицији у Гњилану. Суд је саслушао старешину СУП Гњилане, Душана Гавранића, који се није могао сетити оштећеног, нити да му је неко од полицајаца овакав случај пријавио, или да су га ниже рангиране старешине обавестиле да им је неки полицајац пријавио овакав случај. Тврдње сведока Б1 да се догађај одиграо 19. јуна 1999. године и да је био у бази Бондстил по оцени суда нису уверљиве, због податка да су снаге КФОР-а ушле 12. јуна односно 14. јуна 1999. године у Гњилане, а да је амерички контингент КФОР ушао након 5,6 дана, после чега се и отпочело са подизањем базе. Препознавање сведока по оцени суд није уверљиво јер је сведок наводио да му оптужени Назиф Хасани личи на особу коју је видео на аутобуској станици, али није навео да је потпуно сигуран. Поред тога како из извештаја ЕУЛЕКС-а произилази да нема података да је оптужени Хасани Назиф био припадник ОВК, то суд налази да није доказано да су оптужени Хасани Назиф и Алији Идриз извршили радње описане под овом тачком оптужнице, па је оптуженог Алији Идриза ослободио од оптужбе, док је у односу на оптуженог Хасани Назифа ова радња изостављена из иреке пресуде којом је оглашен кривим.

Суд је из изреке пресуде изоставио радњу описану под тачком 21. диспозитива оптужнице, налазећи да није доказано да је радња извршења предузета у време оружаног сукоба.

Из исказа оштећеног Б2 утврђено је да су га из породичне куће дана 27. јуна 1999. године одвели Албанци, у униформама и са амблемима ОВК у Интернат, да је тамо задржан све до поподневних часова истог дана и да су га сво време тукли и мучили. Испитивали су га о ангажовању током рата, а тукли га палицама, ногама, рукама и песницама, везивали за радијатор, претили да ће га убити. Више пута је губио свест од удараца. Повређен је толико да га ни мајка није препознала. Ови његови наводи потврђени су и медицинском документацијом која је прочитана и налазом и мишљењем вештака Слободана

Савића, проф.др судске медицине и проф.др Слободана Славковића, ортопеда трауматолога, који су прегледали и фотографије оштећеног након овог догађаја. Вештаци су навели да прва дијагноза *kontuzio corporis* у налазу од 01.07.1999.године, указује на анамнестички податак да је особа повређена у тучи, да су констатовани крвни подливи обеју надлактица, нагњечење са крвним подливом грудног коша и крвни подлив у пределу леве ушне шкољке. По вештацима, са сигурношћу се за те повреде може рећи да су нанесене дејством тупине механичког оруђа, док се за одређене не може искључити да су нанете оруђем дугуљастог типа, као што је нпр. палица. Следећег дана, оштећени је навео да су му војници ОВК одузели возило марке Фолксваген «Сантана ЛХ» сиво-зелене металик боје. Оштећени је препознао оптуженог Фатона Хајдари као особу која га је највише тукла, а оптуженог Садике Селимона, као особу која је била међу војницима који су му одузели аутомобил.

Имајући у виду да су се, према информацијама надлежних органа које је суд прибавио током поступка, снаге српске војске повукле из Гњилана дана 14.06.1999. године, а снаге полиције, такође према расположивим подацима надлежних органа и казивању сведока [REDACTED] који су у то време били припадници МУП Гњилане, најкасније 18.06.1999. године напустиле су град, те како су се све снаге СРЈ повукле са Косова дана 20.06.1999.године, и да након тога нису забележени сукоби са припадницима ОВК, то суд налази да нема доказа да је дана 27.06.1999. године, када је оштећени Б2 одведен у Интернат и тучен, нити 28. 06.1999.год. када му је одузет аутомобил, било оружаног сукоба на територији Косова, па је суд ову радњу изоставио из изреке пресуде.

У односу на радње описане под тачком 23. диспозитива оптужнице које су извршене над оштећеним А5, његовим оцем и братом, суд је утврдио следеће:

Оштећени А5 се после демобилизације вратио кући у Гњилане. Тада су у граду били углавном Албанци и француски контингент КФОР. Једнога дана дошли су војници ОВК, међу којима је био један колега његовог оца. Тражили су да одвезу аутобус који је његов отац као возач «Космет превоза» дужио и који је стајао испред куће. Отац није пристао. Ова тројица су почели да вређају оца, псују, претили су и говорили да је дошло време за Албанце, да ће доћи за аутобус и слично. Касније је и очев колега дошао за аутобус. Отац оштећеног А5 спремио се и са братом оштећеног А5, аутобусом кренуо према аутобуској станици, а оштећени А5 је кренуо пречицом пешице. Тамо их је, чим су дошли, опколило двадесетак војника, везали су их и увели у аутобуску станицу. У једној канцеларији били су оштећени А5 и брат, а отац је одведен у другу канцеларију. Прво су почели да их псују, а затим су их тукли. Осим ових војника и локални Албанци који су били запослени на аутобуској станици и које је оштећени познавао као очеве колеге су их тукли. Затим су их одвели у кућу у насељу Ченер Чесма, тукли и тамо оштећеног А5 и брата и испитивали о активностима током рата. Оштећени је видео да је особа коју оловљавају као «[REDACTED] командант. Једног од војника који га је тукао и испитивао познаје од раније из Гњилана, то је био [REDACTED], зна да се бавио боди билдингом. Тукли су их бејзбол палицама, стављали им пиштољ у уста,

тукли по шакама и табанима. Били су просто унакажени. Одвезли су их затим у близину гробља где се већ налазио њихов отац који је предао оружје које су имали у кући и ослободили их. Речено им је да напусте Гњилане, што су до краја године и учинили, понаособ, сва тројица. На идентичан начин, брат оштећеног [REDACTED], описали су догађај. Брат и отац оштећеног сећају се такође [REDACTED] кога су препознали међу војницима и кога од раније знају из Гњилана. Приликом препознавања, оштећени А5 је међу лицима постављеним у врсту означио оптуженог Хајдари Самета као особу која га је тукла. Брат оштећеног навео је да је њега испитивао војник ОВК који му је рекао да је из Приштине и навео да није имао озбиљније повреде, имао је модрице, а четири или пет месеци после овог догађаја је напустио Гњилане. Ни [REDACTED], нису могли да опишу војнике који су их тукли, приликом прегледања фотографија из фотоалбума припадника ОВК нису никога препознали.

Суд је ову радњу изоставио из изреке пресуде, јер је нашао да није доказано да се догађај описан под тач. 23 дела III оптужнице одиграо 16. јуна 1999. године, односно да је оптужени Савет Хајдари извршио ову радњу у време трајања оружаног сукоба.

Наиме, изјашњавајући се у погледу времена када се овај догађај одиграо, оштећени А5 је навео је да је то било 16. јуна 1999. године. Овај датум навео је и отац оштећеног, [REDACTED], приликом испитивања пред истражним судијом и на главном претресу. Брат оштећеног А5, [REDACTED] који је критичног дана заједно са њим ухапшен и малтретиран, није могао тачно да определи време када се то догодило.

Како су брат и отац оштећеног А5, као и сам оштећени, у својим исказима навели да су припадници ОВК у време када се овај догађај одиграо, већ заузели објекте у Гњилану, а како је из извештаја ВБА, строго пов. број 6836-2 од 21.05.2012. године утврђено да су се јединице тадашње војске Југославије повукле са подручја Гњилана на дан 14.06.1999.године, а из Извештаја БИА стр пов.бр. 02-9732 од 17.05.2012. године да је повлачење припадника МУП Републике Србије са подручја Гњилана и околине окончано током 15. и 16. јуна 1999. године, а, што је сагласно и са исказима сведока [REDACTED], припадника МУП Гњилане у то време, који су навели да су важније објекте заузели Албанци, а да је зграда МУП предата 16. јуна, то суд није могао на известан начин да утврди да је радња описана под тач. 23 оптужнице на штету оштећеног А5 извршена у време оружаног сукоба између припадника српске војске и полиције с једне стране и припадника ОВК, са друге стране, па је ову радњу изоставио из изреке пресуде.

С обзиром да су оптужени Ајдари Фазлија, Алији Реџеп, Шаћири Шаћир, Алији Идриз, Нухију Шемси и Халими Рамадан, ослобођени оптужбе, на основу чл. 265 ЗКП одлучено је да трошкови у овом делу падају на терет буџетских средстава суда. Суд је и оптужене које је огласио кривим ослободио обавезе плаћања трошкова кривичног поступка и паушала, јер је нашао, ценећи имовинске прилике оптужених и налазећи да су економске прилике оптужених и њихових породица такве, да би плаћањем трошкова

кривичног поступка угрозили своју егзистенцију и егзистенцију особа које су дужни да издржавају.

На основу члана 258 ЗКП-а, оштећени су упућени на парницу ради остваривања имовинско правног захтева.

Суд је одбио предлог одбране да се у доказном поступку прочитају изјаве министра полиције дате у медијима поводом хапшења оптужених, да се прибаве раније изјаве које су давале Ц1 и Ц2 у јавним наступима, јер је нашао да то није од значаја за доношење одлуке о кривици оптужених и судске одлуке. Такође, суд је одбио предлог браниоца, адвоката Здравка Крстића да се прибаве фотографије и аудио записи прислушких разговора опт. Садике Селимона из предмета који се водио против њега пред Посебним одељењем овог суда, као и да се прибави извештај о телефонским разговорима Божура 50, налазећи да то није од значај за утврђивање чињеничног стања. Одбијен је и предлог одбране и заменика Тужиоца за ратне злочине, да се обави вештачење оштећене [REDACTED], јер су прибављени подаци о терапији коју узима ова оштећена, а одбијен је и предлог тужиоца да се у доказном поступку прочита одлука по интерлокуторној жалби у предмету Хашког трибунала који се водио против [REDACTED], јер се ради о јавно објављеној одлуци тог суда.

Суд је у осуђујући део пресуде (под I изреке пресуде) унео измене у односу на диспозитив оптужнице, на тај начин што је изреку пресуде уподобио утврђеном чињеничном стању.

Из изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде.

Записничар
Наташа Арсић

Председник већа-судија
Снежана Николић-Гаротић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Апелационом суду у року од 15 дана
од дана пријема писменог отправка, а преко
овог суда.

